کیم

ناول

رډیارډ کیپلنګ

خلاصه او ژباړه
صفیه حلیم

مارچ ۲۰۱۱ م

۱. زمزمه
۲. پیر او مرید
۳. د ریل ګاډي نږی
۴. وړوکې مداري
۵. د سیند لټون
۶. جرنیلي سړک
۷. د سره غویي کنډک
۸. خپل او پردي
۹. د علم درواز
۱۰. د طلاي غشي سیند

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ليکوال او د ناول پيژندګلوي

کيم د نولسمى پيړۍ د انګريزي ژبې يو شاهکار ناول ګڼل کيږي. د دې ليکوال ، رډيارد کيپلنګ د انګلستان اوسيدونکى اوډيرې نورې لنډې کيسې او ناولونه يې کښلي دي. دې شاعر او ژورناليسټ و او د ماشومانو لپاره يې هم ليکنې کړي دي. په کال ۱۹۰۷ م کې کيپلنګ د ادب نوبل جايزه وګټله چې په انګريزي ژبې د ليکنو لپاره لومړۍ نوبل جايزه وه. جوزف رډيارد کيپلنګ په ۱۸۶۵ م کې دبريطانوي هند د بمبۍ په ښارکې زيږيدلې و. د پينځو کالو په عمر کې د ده مور پلار دې په انګلستان کې د زدکړو لپاره ورواستاو. د اوولسو کالو لا نه و پورا چې د ښوونځي د زدکړو نه وروسته دې بيرته بمبۍ ته ورغلو. ده خپل ماشومتوب د هندپه رنګين او کلتوري فضا کې تير کړې واو هندوستاني ژبه يې زده وه. کيپلنګ د ماشومانو لپاره د " ځنګله کتاب " نومې ناول اونورې لنډې کيسې وليکلې.
په ۱۸۸۲ م کې ده د لاهور نه خپريدونکې ورځپاڼې، " ملکي او پوځي ګزيټير " لپاره د يو ژورناليسټ په حيث کار پيل کړو. د خپل ژوند د لومړيو کلونو او بيا وروسته د خپل مسلکي ژوند تجربې د ده د " کيم " نومې ناول اساس جوړ شول.
رډيارډ کيپلنګ د کيم نومې ناول په ۱۹۰۱ م کال کې کښلې و. د بريطانوي امپيرياليزم هغه وخت په اوج کې و او د هندوستان لويه اوچه د ملکې وکټوريه د تاج يو داسې غمې و چې انګريزان پرې وياړيدل. هغه وخت هر چا فکر کوو چې انګريزانډير ايمانداره او معتبر خلک دې او هر څه چې کوي هغه سم وي. خود " کيم " کيسې دا طلسم مات کړو.
کيم د يو يتيم ماشوم کيسه ده چې د نولسمې پيړۍ په نيماي کې په هند کې ژوند کوی. د ده پلار د آيرلينډ يو عادي پوځي و او د اور ګاډي په شعبه کې د انګريزانو تنخوادار ملازم و. د ده ميرمنه "ايني شاټ" د کولرا په وبا کې مړه شوه . د کيم پلار" اوهارا" له دې غمه شراب ته پناه يوړه او څه موده وروسته دې هم په داسې حال کې مړ شو، چې ماشوم زوې ته يې هيڅ پاتې نه و. د کيم پالنه يوه داسې ګډ نژادې ميرمنې په غاړه شي چې د اپيمو نشه کوي. هغه خلکو ته واي چې کيم مې خوريې دې خو کيم د ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پاتې شو څکه د ده د پلار په پوځي غونډ کی هیڅوک خبر نه و چې کیم څه شو.
کیم له وړکتوبه د کوڅې او بازار ژوند کوي. دی ټوله ورځ د لاهور د میوزیم شاو خوا لوبې کوي او کله نا کله به په هغې لوې توپې کښیناستو چې " زمزمه نومیدو او د پاني پت په جنگ کی یې د کارولو نه وروسته افغانانو هم هلته پریښې و. خو کیم یو ډېر هوښیار ماشوم دی اود پیسو لپاره د ښار د سوداگرو، دکاندارانو اود کوڅې او بازار د خلکو په وړو وړوکارونوپسی منډې وهي.
دی خپلې جامې اوکړه وړه بدلولې شي او د خلکو په غولولو او په چل ول کی پورا مهارت لري. دې په خلکو ملنډې وهي، په ځان باور لري او مغروره هم دې. کیم د اروپایانو په پرتله د هندوستانیانو سره خوشاله وي، د ده سوچ په هندوستاني ژبه کی وي او کله چي انگریزي ژبه واي نو لهجه یې لکه د نورو هندوستانیانو په شان وي کیم ته د ده پلارویلي وي چې یوه ورځ به د ده قسمت، د دوو سړو اود یو سور رنگ غوي په راتگ بدلیږي، چې په شین میدان کی به ولاړ وي. دا خبره د ده په دماغوکی ناسته وي او په لټون یې د یو داسې سفر ته اوځي چې په لاره د رنگا رنگ پیښو نه تیریږي. د کیسې په سر کی دی د تبت د یو بوداي جوگي یا لامه سره مخ کیږي چې د یو سیند په لټون راوتلې دې. کیم د خپلو چالاکیو او د سیمې په اړه د معلوماتو له کبله په دی سفر کی د دی ساده جوگي لار ښود شي. د دواړو تر منځ یوه داسی انساني تړون جوړ شي چې یو بل ته ډاډ او توان ورکوي.
د دی ناول ځینو جملو ناندرۍ راپورته کړې خو انگریزي ژبې ته یې څو محاورې ورکړې، لکه، " څوک چې یواځی سفر کوي، خپل منزل ته ژر رسیږي" یا "هر څوک چې زمزمه په لاس کی لري، پنجاب د هغه دې" په دی ناول کی کیپلنگ مونږ یو داسی سفر ته له ځان سره وړي چې په لاره د هغه وخت د هندوستان د خلکو د ژوند یوانځور راته ښکاري. د دی د میداني سیمو، د گرمې هوا او دوړ او خاورو نه، ددی غرونو او شنو ورشوگانو، کلیو او لویو ښارونو ته ورځو. په کورونوکی د عادي ښځو د ژوند ژواک نه واخلې، تر میوزیم او ښوونځو او په لوې جرنیلي سړک د اسونوگاډي او د اورگاډي هر څه وینو. په دی ناول کی مونږ د هند په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره د بیلا بیلو توکمونو او د مذهبونو د خلکو ژوند ته گورو. دلته جوگیان، درویشان او سادهوان مو تر نظره تیرېږي.
د افغان ولوستونکو لپاره دا ناول په زړه پورې سیاسي اړخ هم لري. د نولسمی پیړۍ د انگلستان هغه سیاست چې د "لوې لوبې" په نوم یادیږي، په دی کیسه کی داسی اخښل شوی دی چې یوه ژورنالیستیکي لیکنه جوړوي. له ټول هند نه د معلوماتو تر لاسه کول، هغه وخت د انگریز یوه اړتیا وه. د دی لپاره د خلکو گومارول، د سازشونو او د پلانونو پلي کول او د سرحدونو او گاونډیانو له وېرې جنگ ته تیاري کول، د کیسې برخه جوړوي. په دی سازشي کړیو کی د کیم په شان ماشومان خپله ونډه اخلي او هم وربانده نیوکه لري. که څه هم د ناول دوه نورکریکټرونه ، محبوب علي، چې د اسونو تجار او افغان دی، په منفي توگه ښودل کیږي خو د دی کریکټر د کیم لپاره یوه ملاتړ په توگه معرفي کیږي. هم دغسی د ډگر وال کرایټن کریکټر د کیم په استعداد خبر شي نو د خپلو گټو لپاره تری کار اخیستل غواړي. خو له بلی خوا د ماشوم په حیث هغه کیم ته د زدکړو او د ښه چلن نصیحت هم کوي. په دی ناول کی د بیلا بیلو مذهبونو د مشرانو کریکټرونه یو څه نا څه د ټوکو او د ملنډو وړ گرځي. په هره ټولنه کی داسی کسان څنگه د معصومو خلکو نه د خپل ځان لپاره گټه اخلي، څنگه پخپلی عقیدی ټینگ ولاړ وي او هر ځای چې موقع پیدا کړي نورو ته تبلیغ پیل کړي. په هند کی د انگریز د پوځ په چلن دا ناول یو طنز دی. د ناول کیسه هم څه نا څه د مادي او معنوي ژوند د انډول یو درس ورکوي. په ځینو ځایونو کی مونږ د انسان بده او په ځینو کی ښه څیره وینو. دا هم راته څرگندیږي چې هر انسان یو څه نا څه ښه والې لري . له بلې خوا ډېر معتبر او ښه څیرې خپل بد انساني خصلت راښیي. د کیم کیسه د کیسو هغه ټول جزیات لري چې ولوستونکی له ځانه سره تر پایه وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمزمه

د ښار والی له خوا هیچا ته اجازه نه وه چې د میوزیم مخې ته ولاړ زمزمه نومې پخوانی توپ دی کښېني. داسی ویل کیده چې دا توپه که د هر چا په لاس کی وي هغه به د پنجاب واکمن وي. خوکیم لږه شیبه وړاندې د لاله دینا ناتهه زوې له دی توپې غورځولې او اوس پخپله پری ناست و. ده خپل ځان ځکه د دی وړ ګڼلو چې اوس پنجاب د انګریزانو په واک کی و او دی انګریز و. خو کیم سپین پوست نه لرلو او په محلي ژبه خبرو ورله خوند ورکوو. بیا هم دی پیرنګې و، بې وزله او یتیم دیارلس کلن پیرنګي ماشوم . کومې میرمنې چې د ده پالنه کوله او د اپیمو چیلم به یې څکول، ټولو ته ویل چې کیم د هغې خوریې دې. خو د کیم مور د یو پیرنګي په کور کی نوکره او د کیمبل اوهارا سره یې واده کړې و. هغه د آیرلیند د (میویریک نومې) کنډک یو سارجنټ و. وروسته هغه د سند، پنجاب او د ډېلې د اورګاډو په شعبه ملازمت کوو. د ده میرمنه د کولرا په وبا کی مړه شوه نو اوهارا په نشو اخته شو او چې مړ شو نو کیم ایله د دریوکالو و.

د سارجنټ ټول میراث درې کاغذونه و. یو د ده د زوې کیمبل، د زیږیدوشهادت نامه او بل د پوځ د نوکرئ نه د هغه د وتلو سند و. خو هغه دریم کاغذ مهم و. په دی لیکلې و چې کیم پسی به یو ډګرمند د خپلو نهو سوو عسکرو سره په اس سپور راځي او هغه وخت یو سور غویې به په شین میدان کی ولاړ وي. هغه وصیت کړې و چې دا درې واړه پاڼې دی کیم ته ورکړې شي او په هیڅ حالت هغه دا له خپل ځان لیرې نه کړي.

د پلار د جنازې نه وروسته کله چې کیم په برنده کی د پروړ په چوکی ناست او ژړل یې نو هغې میرمنې دا درې واړه کاغذونه د څرمنې په یوه بټوه کی وګنډل او کیم ته یې پر غاړه کړل. کیم به کله کله د هغې میرمنې له خلې د غویې او د ډګر من کیسه اوریده. خو ده ته به د پلار خبره رایاده شوه چې دوه کسان به د ډګر من د پوځ لپاره لاره هواره کړي. که هغې ښځې په جادو باور لرلو نو کیم به یې یو جادوګر ته وراستولې وې او چا به د کاغذونو په لیدو سمدلاسه کیم په غرونو کی جوړ د مسیحیانو ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وراستولې وی. خو هغې ميرمنې په جادو باور نه لرلو. کيم چې لږ لوی شو نو د مسيحي پادريانو په ليدو به يې ځان ترې پټ کړو. که يو انګريزچې افسر غوندې به ورته ښکاره شو، له ده د مور پلار يا د کورنۍ په اړه پوښتنې کولې نو سم ځواب به يې نه ورکوو.
د کيم د کولو لپاره ډېر څه و. هغه د لاهور ښار هره کوڅه پيژندله او په دی کی د ټولوخلکو د کاروبار نه خبر و. د ده ژوند د الف ليلا د افسانو نه هم په زړه پورې اوخونده ور و. په ښار کی کيم " د نړۍ وړوکې ملګرې" په نوم پيژندل کيدو. د ده کار به زيات وخت د شپې و، چې د خلکو د کورونو په بامونو په تياره کی ده لکه د سيوري، د فيشني ځوانانو لپاره مندې ترړې وهلې. په داسی شيطاني کارونو خو کيم له هغه وخت راهيسې پوهيدو چې خبرې يې زده کړې وې. هغه ته دا لکه د يو لوبې ښکاريدل او ورته به يې خوند ورکوو. په تيارو کوڅو کی منډې، په ديوالونو د اوبو په نلونو بره ختل، د کورونو په بامونو د ناستو ښځو ژوند ته کتل، د دوي خبرې اوريدل او د اوړي په شپو د يو کور د بام نه بل ته وردانګل.
بيا د سيند پر غاړه ملنګان او فقيران و چې د ونو لاندې يا د خپلو خښتو د کوټنيو سره په ايرو کې يې ځانونه پټ کړي ناست يا ولاړو. کله چې دوي به له خيرات راټولولو وروسته روان و نو کيم به ورته سترې مشي ويل او دا ټول يې پيژندل او کله چې به د چا پام ورته نه و نو د دوي سره به يې په يوه کاسه کی ډوډۍ هم خوړله. هغې ميرمنې چې د ده ساتنه کوله، مينت زارۍ به يې ورته کولې چې د انګريزانو جامې دی په غاړه کړي. دا يو پتلون، کميس او يوه زړه خولۍ وه. خو د کيم لپاره دا اسانه وه چې د خپل کار په مناسبت د هندو او يا د مسلمانانو جامې پر غاړه کړي.
يو ځوان سړي هغه ته د ټيټې طبقې د هندو هلک پورا جوړه ورکړې وه. کيم دا جوړه د "نيلا رام" د لرګو په ټال کی د يو لوی چارتراش لاندې پټ ايښې وه. کله چې کيم د شپې په پښو وګرځيدو، نو سهار به سترې ستومانه د کور په دالان کی راښکاره شو. د ودونو د جنج (ورا) شا ته په زوره زروره چغې وهل يا د هندوانو په ميله کی شور جوړول، دا د کيم هغه کارونه و چې ضروري به يې ګڼل. کله کله به يې په خپل کورکی ډوډۍ ومونډله خوزيات وخت به پکې هيڅ هم نه و. په داسی وخت کی به هغه بيرته بهر ولاړو او د محلت ملګرو سره به يې ډوډۍ خوړله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس کیم د زمزمه توپ په لوی نل داسې ناست و لکه چې یو باچا پر خپل اس ناست وي. ده به کله د وړوکي چهوټا لال او د حلوايي زوي د عبد الله سره د باچا وزیر لوبه کوله. د میوزیم په دروازه ولاړ پولیس ورته داړې چینګې کړې. د پولیسو کس کیم له پخوا پیژندلو چې دی څوک و، هم دغسی، مشکي، چې د اوبو د مشک نه به یې په سړک اوبه شیندلې. د میوزیم ترکانې جواهر سنګه هم د کیم له اصله خبر و. د ښار هر کس خبر و چې کیم څوک و خو هغه خلک چې د کلیو نه ښار ته راتلل خبر نه و. په دوي کی ځینې کسان به عجایب خانې (میوزیم) ته هم ورتلل چې هلته د خپلو سیمو جوړ شیان وګوري. په دی میوزیم کی د هندوستان هنري اونور شیان هم ایښي او هر هغه چا چې غوښتل یې ځان پوهه کړي، د میوزیم مشر نه به یې پوښتنې کولې شوې. عبد الله اوس د زمزمه په لویه پایه ورختلې و. په چیغه یې وویل،

عبد الله . پاڅه، اوس ما پریږده چې ورباندی کښینم.

کیم. ستا پلار پکوړې خرڅولې او مور به دی غوړي غلا کول، مسلمانان له زمزمه پخوا راپریوتي و.

چهوټا لال. ما پریږده چی زه پرې کښینم.

کیم . هندوان هم له زمزمه غورځیدلي و. دوي له مسلمانانو ماتې خوړلې وه. ستا پلار پکوړې خرڅولې. ستا مور...

د کیم خبره په خله کی پاته شوه. هغه په سړک یو داسې ننداره ولیده چې د ده ژبه یې بنده کړه. هغه د هند د هري سیمې خلک پیژندل، خو د موټرو او د ټانګو په شورکی ده یو داسې سړې ولیدو چې د هندوستان د هر توکم او سیمې نه یې توپیر لرلو. هغه سړې شپږ فټه لوړ و، لوې لوې څادرونه یې له ځانه تاو کړي و. کیم نه پوهیدو چې داسې جامې د کوم مسلک خلکو اغوستې. د ده د کمر بند سره د اوسپنې یو پرانستې قلمدان او د لرګي د مریو تسبیح ټالی وهلې. د هغه په سر یوه لویه درې ګوټیزه خولۍ وه . د ده مخ ژیړ او ګونځې و، سترګې وړې او له کونجونو بره ختلې وې.

کیم. دا څوک دې؟

عبد الله. سړې ښکاري.

کیم. بې شکه، خو ما په هند کی داسې سړې چرې پخوا نه و لیدلې.

چهوټا لال. ښاي، ملا وي، وګوره ، دی عجایب خانې ته روان دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي د میوزیم مخې ته ولاړ پولیسونه څه وپوښتل. خو پولیس د پنجاب و او د هغه په خبرو پوهه نشو. کیم ورته په چغه وویل،
کیم. دی خارجي دې... او غوییه، دی ستا په خبرو نه پوهیږي، دلته یې راواستوه. هغه له زمزمه ټوپ کړ. سپین ږیري اخوا دیخوا کتل او بیا ورو ورو د هلکانو په لوري نږدې شو. د ده د وړینو څادرونو نه د غرونو خوشبوي راوالوتو. هغه په سوچا اردو ژبې وویل.
سپین ږیرې. اې وړو، دا لویه ودانۍ د څه شي ده؟
کیم. عجایب خانه...د عجایباتو نړۍ.
سپین ږیرې. آها عجایب خانه،،،هن...نودلته هر څوک ورتلې شي؟
کیم. په دروازه یې لیکلي دي چې هر څوک ورتلې شي.
سپین ږیرې. بې له پیسو ورکولو ورننوتې شي؟
کیم. زه خو ورته ځم راځم اوډېرې پیسې هم نلرم.
راهب. یا ربه، زه زوړ شوې یم، نه ووم خبرچې ...
کیم. اې بابا ..بابا ... د کوم وطن یې؟ زات دی څه دې ؟ له لیرې خو به نه یې راغلې.
سپین ږیرې. زه د " کوهلو " اوسیدونکې یم. د کیلاش له غرونو نه وراخوا. خو ته پرې څه خبر یې؟ له هغو غرونو یم چې هوا یې پاکه او اوبه یې تازه دي.
عبد الله(په ویاړ)، خطاي؟ چین...د چین اوسیدونکې یې؟
چهوټا لال. پهاړي" د غرونو اوسیدونکې یې؟
سپین ږیرې. او بچیه، له داسې غرونو چې ته به یې چرې وونه وینې. تا د " بهوټیال " نوم اوریدلې دې چې په تبت کی دې؟ زه خطاي نه یم، بلکه ، " بهوټا " یم. او که غواړې نو درته ویلې شم چې زه " لامه" یم. ستاسو په ژبه کی ورته " گورو" یا استاد واي.
کیم .(له ځانه سره) د تبت گورو! ما داسې کس چرې پخوا نه ولیدلې. نو په تبت کی هندوان اوسیږي؟
سپین ږیرې لامه. مونږ د منځنې لارې منونکي او د امن غوښتونکي بوداي راهبان یو. د مرگ نه وړاندې زه باید د څلورو سپېڅلو ځایونو زیارت وکړم. تاسو ماشومان یئ او دومره علم نه لرئ چې زما په شان سپین ږیرې به یې ولري. تاسو ډوډۍ خوړلې ده؟ زه اوس اوږې نه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دا راته ووايئ چې دا رښتيا دي چې د لاهور په عجايب خانه کيډېرى ځيرې اېښي دي؟
عبد الله. دا رېښتيا دي . دا ځاې د کافرانو له بوتانو ډک دې. ته هم د بوتانو منونکې يې؟
کيم. د ده خبره مه اوره. دا د حکومت اداره ده او دلته د بوتانو لمانځنه نه کيږي. هلته يو سپين ږيرې صاحب ناست وي . ما سره راځه چې درښکاره يې کړم.
چهوټا لال. (د شونډو لاندې) نااشنا درويشان، ماشومان خوري.
عبد الله. (په ورو غږ) ملا نااشناهم دى او بت پرست هم .
کيم (په خندا) دى نوى دى. خو تاسو ځغلئ، د خپلو ميندو په غيږ کى ځانونه پټ کړئ.
کيم د ميوزيم د اوسپنې ځرخي دروازې نه ورتير شو او لامه ورپسې و. دننه د ميوزيم په لوې تالار کى لامه وازه خله ودريدو. هلته د يوناني بوديزم تمدن شاهکار مجسمې ايښې وې. د لرغونو پيړيو پخواني شيان چې جوړونکى يې هم له خلکو هير و. هلته په سوونو شيان و، په تيږه کى توږلي، د دروازو او د معبدونو ټوټې چې د هند د شمال نه راوړل شوي و . په هر يوسره نښه (ليبل) لگيدلې وه او د ميوزيم لپاره دوياړ يوه خزانه و. لامه کله يواو کل بل شي ته په خوښئ ځير و، بيا ولاړو او يو داسې انځور ته ودريدو چې پکى د بودا د تاج اغوستو پيښنه کښل شوې وه او دى د برسنډې په يو گل کى ناست و. د ده چاپيره باچاهان، زاړه او پخواني نور بودايان هم ولاړ و. د دى نه ښکته اوبه وې چې پکى گلونه، مهيان او مارغان جوړ و. د ده د سر د پاسه دوو د لولکيو(پرپرکو) په ځير ديوانو د گلونو اميل نيولې و او د هغې د پاسه دوو نورو وربانډى چتر نيولې و.
لامه په خوشالئ وويل، دا پخپله ساکيامني(بودا) دى او په سلگيو شو. په شونډو يې يوه مرموزه دعا زمزمه کوله او بيا په زوره يې وويل، هغه اوس دلته دى، تر ټولو ښه او سپيڅلې ځټه هم دلته ده. زما زيارت پهډېر ښه شگون پيل شو. دا ځومره مهارت دې، بې شکه مهارت دې.
کيم د چا د راتلو غږ واوريدو نو د يوې المارئ شا ته پټ شو. يو سپين ږيرې انگريز را روان و او لامه ته يې کتل. لامه تاو شو او د هغه په ليدو يې ورته لاس په تندي کيښودو، په بل لاس يې له ځادر يوه کتابگوټې او يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاغذ ټوټه راویستله. انګریز په کاغذ څو توري ولوستل او په موسکا یې وویل، " هو دا زما نوم دې"
لامه. زه د خپل ملګري سره څو زیارتونو ته تللې ووم، هغه اوس د " لانګ چو" په خانقاه کی مشر راهب دې او دا کاغذ یې راته راکړې و.
هغه راته د دی ځاې او دلته ایښي شیانو په اړه ډېرڅه ویلي و.
انګریز صاحب. د تبت لامه، هر کله راشه. ستا د علم د زیاتولو لپاره دا ټولی څیزې او زه حاضر یو. مهرباني وکړه او د څو شیبو له زما دفتر ته راشه.
هغه انګریز صاحب د خوشالۍ نه په جامو کی نه ځایدو. د ده دفتر د لرګي یوه وړه کوټنۍ (غرفه) وه چې د مجسمو ګیلرې سره جوخته جوړه وه. کیم په دی وخت کی دکوټنې د لرګین دیوال سره په زمکه سملاستو او غوږ یې یوسورې ته برابرکړو چې دننه د دواړو سړوخبرې واورې. د لامه او د صاحب خبرې د ده له پوهې لوړې وې. لامه د یوعبادت ځاې نوم یادوو چې د څلورو میاشتو پلې مزل وروسته دی ورته رسیدلې و او هلته یوه رنګ شوې تیږه پرته وه. صاحب یوغټ کتاب راواخستو چې د هغه ځاې عکسونه یې لرل. دا عبادت ځاې د یوې لوړې غونډۍ پر سر جوړو. لامه د ښکر نه جوړ د نظر چیناې عینکې په سترګو کړې او وې ویل، دا هغه وړه سره دروازه ده چې د ژمي نه وړاندې مونږ تربنه لرګي دننه وړل.
هغه چې اوس لوې راهب دې راته ویل چې انګریزان په هر څه خبر دي.
ما به پرې باور نه کوو. خو اوس مې ولیدل چې زمونږ سپیڅلې څیزه دلته په احترام ساتل شوې ده او د ده له ژوند ټول خبرېږي.
انګریز په دی خوشاله شو او لامه یې د نورو مجسمو او د تیږو د اثارو لیدو ته بوتلو. لامه لکه د ماشومانو خوشاله و او ځاې ځاې به یې د انځورونو او نقشو په اړه خپل معلومات ورزیاتول. کوم ځاې چې ده ته به معلومات نه و، نو صاحب به ورته الماني او فرانسوي ژبوکتابونه راوړل.
په څو شیبو کی صاحب پوه شوې و چې د ده میلمه عادي فقیر نه و بلکه یو ولوستې، دیني عالم و. دوي په ځینو خبرو کی بیرته کتابونه وکتل، لامه به نسوار خلې ته کړل، خپلې عینکې به یې پاکی کړې او د اردو او تبتي ژبو په ګډون لکه د تیز اورګاډي خبرې وکړې. ده د چیناې راهبانو، خوان زانګ او د فاهیان نومونه یاد کړل او پوښتنه یې وکړه چې د دوي سفر نامې چا ژباړلي وې که نه. صاحب ورته هغه ژباړې راوویستې او لامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیرانه پاتې شو. بیا صاحب ورته هغه ژباړې په اردوکی واړولې او لامه په لومړي ځل خبر شو چې اروپایانو د دوي د دین او کلتور د معلوملو لپاره څومره هڅې کړي وې. بیا هغه ته یې یوه لویه نقشه ښکاره کړه چې ورباندې ژیړې نښې لګیدلې وي. د لامه ګوته د صاحب د پینسل پسې روانه وه او هغه ورته لرغوني ځایونه په نښه کول.

دواړو سپین ږیرو څو شیبې دی نقشې ته کتل او صاحب یو بل پایپ د څکلو لپاره بل کړو. په دی وخت کی کیم په فرش ویده شوی و او کله چې راویښ شو نو د دواړو سپین ږیرو خبرې لا روانې وې خو اوس هغه د دوي په خبرو پوهیدو.

لامه.. نو هوښیار صاحبه، بیا ما فیصله وکړه چې زه دی هغو زیارتونو ته ورشم چې زمونږ سپیڅلي (بودا) پرې ګام ایښي و. د هغه آباي ټاټوبي ته ولاړ شم، هغه ونه وګورم چې ده ورلاندې د ژوند حقیقت وموندلو، هغه معبد چې ده پکی عبادت کوو، او هغه ځاې پخپلو سترګو ووینم چې ده تری بلې دنیا ته سفر وکړو. زه یواځې راووتلم. تر ټلوېښتو کالو دا زما په زهن کی و، چې پخوانیو تعلیماتو څوک عمل نه کوي. تاسو خبر یئ چې خلکو دبوتانو لمانځنه، جادو او د شیطان لاره خپله کړې ده. بهریو ماشوم هم راته وویل چې بت پرستي کیږي.

صاحب ورته وویل، چې په ټولو مذهبونو کی هم داسی ده خو لامه وویل، زمونږ ملایان پخپلو کی په جنګ اخته دي. ستاسو عالمانو ډیر ښه کارونه کړي دي خو د دوي په پرتله زه د هیڅ نه خبر نه یم. زه ورځم چې خپل روح د مادي نړۍ دځرخ نه ازاد کړم او په یوې پرانیستی لاره ګام کیږدم. هغه وموسیدو او وې ویل، د یو زایر په حیث زه ثواب ګټل غواړم. کله چې زمونږ سپیڅلي بودا تنکې ځوان و نو د ده د پلار په دربار کی یو تن وویل چې ده ته واده مه کوه ځکه چې دی کمزورې دې. پلار یې دری وارې دې له ازموینو تیرکړو. دریم وارې یې ورته یو غشې او لینده ورکړل چې نښه وولي. کله چې ده غشې له لیندې ورخوشې کړو نو هغه د نورو ټولو له نښنو وړاندې تیر او له سترګو پناه شو. اخر دا غشې چې په کوم ځاې پریوتو، هلته اوبه راووتلې. په هغه ځاې کی اوس یو سیند بهیږي. هر څوک چې د دې سیند په اوبو کی ولامبي نو له ګناهونو پاک شي. ته خبر یې چې هغه سیند کوم ځاې کی دې؟ هغه د پوهې چینه به کوم ځاې وي چې غشې پکی پریوتې و؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګریز صاحب ورته وویل، افسوس چې زه خبر نه یم. لامه ورته مینت زاریٔ وکړې چې زه اوس زوړ شوې یم او په خوب کی مي لیدلي دي چې هغه سیند باید ولټوم او هم د دی لپاره دلته راغلې یم. صاحب وویل که دی خبر وې نو ورته به یې ښودلې وې او لامه ته د مینت زاریٔ اړتیا نه وه، خو افسوس چې معلومات نلري. لامه بیا هم خپله خبره کوله او ورته ټینګ شو چې انګریز له هر ځه خبروي نو د دی سیند معلومات به هم ولري.
صاحب ورته بیا وویل چې دی ریښتیا واي او د سیند په اړه معلومات نه لري.
لامه راپاسیدو نو هغه ترې پوښتنه وکړه چې چرته ځې. ده ورته وویل، لومړې به په بنارس کی کاشي (زیارت) ته ورځم. هلته د جېن دین منونکي یو عالم سره وینم . هغه هم د رازونو سپړونکی دی او ښاي له هغه به یو ځه زده کړم. کیدیشي ما سره بوده ګیا ته ولاړ شي. له هغه ځایه شمال او بیا په لویدیځ کی "کپل وستو" ته ورځم او هلته به د سیند لټه وکړم. خو ...نه...نه ...زه به د سیند لټون هر ځاې کووم. ځکه هیڅوک خبر نه دي چې هغه غشې کوم ځاې پریوتې و.
صاحب ترې پوښتنه وکړه چې دومره لیرې به ځنګه ځې؟ نو ده وویل، په سړک او داورګاډي د لاری. دی د پټهان کوټ له غرونو په ټرین کی راغلي و. صاحب ورته جنوب ته تلونکو اورګاډو د ټایم ټیبل (محال ویش) خبره وکړه چې په کاغذ چاپ شوې و. کله چې د ډوډیٔ خواړو پوښتنه یې وکړه نو لامه وویل، د دی سفر لپاره زه به د خپل سپیځلي په پل ورځم او د هغه په شان د خیرات کچکول هم لرم. کله چې له غرونو روان شوم نو زما یوه مرید راسره و او هغه به راته ټوک ډوډیٔ راپیدا کړه. خو په لاره هغه تبې ونیولو او مړ شو. اوس مرید نه لرم خو هر وختې چې اړتیا وه کچکول به پخپله ونیسم چې څوک خیرات راکړې.
صاحب خبر و چې په خانقاه کی اوسیدلې د دې لامه په شان عالمان خیرات نه غواړي. خودی د نورو په پرتله ورته هوډیالې ښکاره شو. هغه د نوي سپین کاغذ یوکتابګوټې او دوه درې پینسلونه راوویستل. دا یې لامه ته ورکړل اوله هغه یې د ده عینکې وغوښتې. د لامه د عینکو شیشې زړې وې او وربانديې دخراشکو لیکې جوړې شوې وې. انګریز صاحب دا عینکې په خپلو سترګوکړی نو د دې غټ والې ورته د خپلو عینکو په ځیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره شو. هغه خپلي نوي عينکي لامه ته ورکړې چې ده په سترګوکړې نو سر يې يو خوا بل خوا تاو کړو او وې ويل، " لکه د وزرې سپکې دي" صاحب ورته وويل او دا د بلورو جوړې دي. خداې دی وکړي چې د سيند تر لېتون درسره پاتې شي، دا عينکې ستا شوې. لامه ورته وويل چې عينکې او قلم کتاب به د دوو عالمانوتر منځ د ملګرتيا د نښې په توګه له ځانه سره واخلي.

بيا د خپل کمربند نه يې د اوسپنې قلمدان پرانستو او انګريز صاحب ته يې په ميز کيښودو، دا ستا او زما د ملګرتيا د نښې په توګه دی تا سره وي. دا زوړ دې او ښاي له ما هم زوړ وي. په قلمدان پخواني نقشونه جوړ و او لرغوني معلوميدو. صاحب ورته انکار وکړو چې دا قديمي شې دې او دی ترې نه شي اخستې. خو هر څومره چې ده انکار وکړو، لامه ورته ټينګ شو چې دا د ده له خوا يوه تحفه وه. بيا يې وويل، کله چې ما سيند وموندلو نو تا ته به په وريښمو جوړ يوانځور راوړم. ما به په خانقاه کی د وريښمو د پاسه په رنګ او برش داسی انځورونه جوړول. د صاحب وس نه رسيدو چې لامه يې په کوټه کی بند کړې وې ځکه په وريښمو هغسې د بوداي ديني انځورونه جوړونکي اوس د ګوتو په شمير پاتې و او دا هنر ورک شوې و. خو لامه بهر روان و، د ده سر لوړ و. يوې شيبې له د بودا يوې مجسمې ته يې وکتل چې په مراقبه کی ناست و او بيا له دروازې ووتلو.

پير او مريد

کيم هغه لامه پسې لکه د سيورې روان و . هغه دننه په ميوزيم کې د انګريز صاحب او د ده تر منځېږې خبرې اوريدلې وې او زړه يې په ټوپونو و. ده په ژوند کی د داسې يوسړې سره نه وومخ شوې او په دی اړه يې نورې پلټنې غوښتې، هم هغسې لکه چې ده ديوې نوې ودانی يا د لاهور په ښار کی د نوي ميلې جاج اخستو. سپين ږيرې لامه د زمزمه نومې توپې سره ودريدو او اخوا ديخوا يې کتل، چې سترګې يې په کيم ولګيدې. هغه سترې و خو پوليس والا ورته په غرور وويل، "د توپې لاندې مه کښېنه". کيم د هغه په خبره خان کوڼ واچوو او لامه ته يې وويل، "که ته غواړې نو د هغې توپې لاندې کښېنه" او پوليس ته يې يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکنځله وکړه. پولیس والا غلي شو. هغه خبر و چې که کیم چغې کړې نو ټول کوڅه ډب هلکان به پرې راټول شي. کیم د لامه سره د توپې لاندې کښېناستواو پوښتنې یې پیل کړې.
کیم. تا دننه د چا عبادت کوو.
لامه. ما د هیچا عبادت نه کوو، هلته مې خپل سپیڅلي پیغمبر ته سر ټیټ کړو.
کیم . ته څه کارکوې؟
لامه. زه خیرات راټولوم، خو اوس رایاد شو چې ما له ډېره وخته څه نه دي خوړلي. ته خبر یې چې په دی ښار کی د ډوډۍ لپاره خلک څنګه سوال کوي؟ د تبت د دود په شان یو ځاې خاموشه کښېنم او که نه په زوره غږ وکړم.؟
کیم. هغه څوک چې په خاموشۍ سوال کوي، په خاموشۍ د نهرې د لاسه مړ شي.
لامه د پاڅیدو هڅه وکړه خو د یو سوړ اسوېلي سره بیا کښېناستواو په "کوهلو" کی خپل مړ شوي مرید یې په سلګیو کی یاد کړو. کیم خپل سر یوې خوا ته کوږ کړو، د هغه حالت یې څارلو او څه سوچ یې کوو. بیا یې د ده کچکول واخیستو او وې ویل، " ته آرام وکړه زه دلته خلک پیژنم."
هغه په منډه د موتي بازار یوې سابه خرڅوونکي ښځې هټۍ ته ولاړو چې دی یې پیژندلو. هغې د کیم په لیدوناره کړه،
ښځه. ښه نواوس ته جوګي شوی چې دا کچکول په لاس ګرځوې!
کیم. په ښار کی یو نوې درویش راغلی دی او ما داسی کس چری پخوا نه ولیدلی.
ښځه. (په قهر) زوړ درویش وي که نوې، زه له دوي ویزاره یم . لکه د مچانو زمونږ په خواړو پاي. زما د وړو پلار دلته لنګر نه دې پرانیستې چې هر څوک غواړي هغه له به مفته ډوډۍ ورکوو.
کیم. نه..نه ...هغه درویش نوې دې. په عجایب خانه کی انګریز صاحب ورسره داسی خبرې کولې لکه چې څوک خپل ورور سره کوي. اې زما مورې...دا کچکول راته ډک کړه.
ښځه. هاي زما قسمته... سهار یوغواي له دکانه د پیازو ټوکرۍ راله تشه کړې وه. هاغه دی بیا را روان دی، شابه...شو شو..شو ځغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم (غویې په وهلو وهلو د دکان نه وشړلو) وګوره...ما چې څومره سابه درته له غویي وژغورل، په دی کاسه کی د هغې لسمه برخه هم نه ځایږي.
اې مورې... اوس راته لږې وریژې، د پاسه پرې اوچ مهې او لږ اینګولې راکړه.
د دکان د شا نه د یو سړي د غوریدو غږ واوریدل شو چې ښځه یې ترټله.
ښځه. (په ټیټ غږ) ده رانه غواې شړلې دې.
بیا یې کچکول واخستو، دا یې له ګرمو وریژو ډک کړواو وې ویل، "غریبانو ته ورکول ښه وي". کیم په خپلو ګوتو په سپینو وریژو کی سورې جوړکړو.
کیم. زما جوګي غواې نه دې، لږ اینګولې هم راکړه او که د پاسه پرې یوه پراټه او ورسره لږه چټني هم وي نو هغه به خوشاله شي.
ښځه (د غاښونو په چیچلو) د خپل سر هومره سورې دی راته په وریژو کی جوړ کړو.
بیا یې د ترکارۍ اینګولې په کچکول کی واړولو. د پاسه پرې یوه پراټه او لږ ژیړ غوړي کینودل او د املي چټني یې یوې خوا ته پکی واچوله.
کیم. دا ښه وشول. اوس تر څو چې زه دی بازار کی یم نو غواې به ستا کورته نه راځي. زه به یې دومره ووهم.
ښځه.(په خندا) غواي ته بد مه وایه. هم تا خو راته ویلي و چې یوه ورځ سورغوې به له میدانه ستا ژغورلو له راځي. ګوره پام چې ډوډۍ چپه نکړې. هغه درویش ته وایه ما ته دی دعا وکړي او زما د لور د سترګوعلاج ترې وپوښته.
کیم تر دې وخته د ډوډۍ کچکول له خپل سر لوړ نیولې او د کوڅې د سپو او د اوږو ماشومانو نه یې په ساتلو، په منډو لامه ته ورسیدو. لامه سترګې وغړولې او په کچکول کی اینې شیانو ته یې وکتل. کیم هغه وخت یو مشکي (بهشتي) ته ناره کړه چې د میوزیم مخی ته یې اوبه شیندلې.
مشکي دوي ته نږدې راغې او د خپل مشک له خلې اوبو دارې یې ورته پریښودې. کیم پخپله لپه کی اوبه واخستې او وې څښلې. خو لامه د کمر بند نه یوه پیاله راوویسته او له اوبو یې ډکه کړه. بیا یې پخپله ژبه څو دعاګانې وویلې او په یو یوګوټ یې اوبه وڅښلې.
دواړو ښه په مړه ګیډه ډوډۍ وخوړه او کچکول یې تش کړو. لامه خپل نسوار وکړل، څو شیبې یې تسبیح اړولې او بیا په خواږه خوب ویده شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم د توپې د ګاډي لوې پل سره ډډه لګولې وه او سوچونه یې کول چې ناڅاپه ورته د نیلا رام د لرګیو ګودام رایاد شو. د سترګو په رپ کی دی د ګودام لوري ته روان و.
ماځیګر په ماښام بدل شو او د سړک د څراغونو رڼا چې بله شوه نو لامه له خوبه راویښ شو. سترګې یې اخوا دیخوا واړولې او مخې ته یې یو هلک په خیرنو جامو ولیدو چې د هندوانو پګړۍ یې په سر تړلې وه. ده ورته رډ رډ کتل چې هلک ترې وپوښتل، "ولې چا درنه غلا کړې ده؟ "
لامه (پریشانه غږ کی) زما نوې مرید رانه تللې دې او نه پوهیږم چې هغه به اوس چرته وي؟ پخوانې مرید می مړ شوې و او د هغې په بدل کی خدای راته یو نوې مرید راواستولو. ما ته یې د ژوند لاره سمه کړه او چې زه د ولوږې بې حاله ووم نو زما د ډوډۍ لپاره یې سوال وکړو، زه یې موړکړم. ناڅاپه راپیدا شوې و او اوس ناڅاپه رانه ورک دې. ما فکر کوو چې د بنارس په سفر کې به دی راسره مل شي او ما نه به څه زده کړه وکړي.
کیم حیرانه پاته شو ځکه لامه ریښتیا ویل.
لامه.. خو زه اوس پوهیږم چې هغه د یو هدف لپاره رالیږل شوې و او دومره خبر یم چې اوس به هغه سیند پیدا کړم.
کیم.. د غشي سیند .
لامه. (حیران) ما خو تراوسه د عجایب خانې د ساتونکي نه علاوه بل هیچا ته دا خبره نه ده کړې. ته څوک یې؟
کیم...ستا مرید. ما پخپل ژوند کی ستا په شان څوک ندي لیدلي او زه غواړم تر بنارس درسره ولاړ شم. ستا په شان سپین ږیرې یو مرید ته اړتیا لري.
لامه. خو د غشي د سیند خبره تا ته چا وکړه؟
کیم. او... هغه خو کله چې تا د انګریز سره خبرې کولې نو ما واوریدل. زه د دروازې سره ملاست ووم.
لامه. (سوړ اسویلې) ما فکر کوو چې ته زما لار ښود یې. خو زه د دی شیانو وړ نه یم. ته د سیند په اړه معلومات نه لرې؟
کیم. نه..نه.. زه معلومات نه لرم. زه د یو غواي په لټه یم، سور غویې چې په شین میدان کی به ولاړ وي او ما سره به مرسته وکړي.
لامه. د څه لپاره ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. خداي خبر شه؟ خو ما ته مې پلار ویلي و. ما په عجایب خانه کی ستا له خلې د نااشنا غرونو او د عجیبه ځایونو په حکله واوریدل. که ته په دی عمرکی د سیند په لټون راوتلې یې نو زه هم سفر کولې شم. که زمونږ په قسمت کی وه نو پخپل لټون کی به بریالي شو. ممکن زه باچا شم.
لامه... زه به تا ته له باچهۍ نه زیات ښه شیان ورزده کړم. راځه چې بنارس ته روان شو.
کیم . د شپې نه. اوس خوغله راوتلي دي، سبا سهار به روانیږو.
لامه. خو د شپې تیرولو لپاره ځاې نه لرو.
کیم. مونږ به په کشمیر سراې کی ښه ځاې پیدا کړو. زه هلته یو ملګرې پیژنم... راځه راسره.
دوي دواړه د ښار په ګڼه ګوڼه کی روان و. لامه په لومړي ځل د یو لوې ښار په سړک د شپې حال ولیدو او د موټرو له هارنونو به وویریدو. دوي اورګاډي سټیشن ته نږدې د کشمیر سراې په لویه دروازه کی ورننوتل چې د دې پراخ انګڼ چاپیره محرابي دروازې او شا ته یې کوټې جوړې وې. په انګڼ کی له اوښانو، اسونو او خچرو تجارتي سامانونه راښکته کیدل او باریدل. د هند د شمال او د مرکزي ایشیا د تجارانو ډلې دلته ایساریدې. یو شور ماشور پکی جوړ و. کیم په دی ګڼه کی لامه بدرګه کوو. دوي په یو څو پوړیو وختل او د محرابي برنډې بل سر ته ورغلل چې د اورګاډي سټیشن ته نږدې و. هلته به د اسونو سوداګر محبوب علي ایساریدو. دی د شمالي غرونو سړې و او کیم پخپل وړوکي ژوند کی اوپه تیرو کلونو کی د هغه لپاره څو کارونه کړې و.
محبوب علي یوغټ او دنګ سړې و، ږیره به یې په نکریزو رنګوله. ده کله کله یو یا بل کس چې د اسونو د تجارت سره یې هیڅ کار نه و، کیم ته په ګوته کړو چې په هغه دی نظر وساتي. کیم به ټوله ورځ هغه کس پسې ګرځیدو او ماښام به یې محبوب علي ته راپور ورکړو چې هغه کس چا سره ولیدل او چا سره یې خبرې وکړې. محبوب علي به د هغه خبرې واوریدې خو هیڅ به یې نه ویل. کیم احساس کوو چې دا د یوسازش برخه وه خو پوهیدو چې د محبوب علي نه پرته بل چا سره د دی خبروڅه ارزښت نه و.
هغه به کیم ته ښه خواړه اخستل او یو ځل خو یې ورته اته آنې (نیمه روپۍ) هم ورکړې وې. کیم یو اوښ په څیړه ووهلو او لامه ته یې وویل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه دلته دی". دوي د یو تیاره محراب شا ته ولیدل چې محبوب علي، خپل د بخارا کمر بند پرانستې، د وریښمین قالینې جوړ د اس په زین ناست و او د یوې نقرئ چلم له نیچې یې تمبکوڅکول. محبوب علي د قدمونو د ښکالو په اوریدو سترګې محراب ته واړولې او د بوداي راهب په لیدو یې یو سوړ اسویلې وکړو، "لامه، سور لامه ، ستاسو ځاې خو د لاهور نه ډېر لیرې دې، دلته څه د پاره راغلې؟" لامه لکه د مشین خپل کچکول ورته وړاندې کړو. خو محبوب علي په قهروویل، "په کافرانو دی لعنت وي، زه د تبت پرسمنو ته هیڅ خیرات نه ورکوم، ورشه هغه اوښانو شا ته د بلتستان هلکانو نه یې وغواړه. دوي به ستا په قدر پوهیږي." بیا یې یو سایس ته ناره کړه، "وګوره ستا وطن دار راغلې دې ،که وږې وي نود ډوډئ غم یې وخورئ." هغه بلتي هلک چې سر یې خریلې و او د اسونو سره مله و، یو څه نا څه بوداي دین منونکې و، راغلو او لامه ته یې پخپله ژبه کی وویل چې د سایسانوډېرې ته دی ورشي. کیم هغه ته ورو ټیله ورکړه او په ورو غږ یې وویل، " ورشه"

لامه ولاړو او کیم هم هلته پاته شو. محبوب علي خپل چیلم ته پام وکړو او وې ویل، " ته هم ورځه هندو هلکه، خداې دې ټول کافران خوارکړي. زه تبټه د هغو نه یې غواړه چې ستا د خپل دین وي". کیم له یې خوند ورکړو چې محبوب علي هغه نه و پیژندلې ورته یې وویل،

کیم.. مهاراج، زما پلار مړ دې، مور مې مړه ده او خیټه مې تشه ده.

محبوب علي.. ورشه د اسونو سره ملو خلکو کې د چا نه وغواړه. هلته به څوک هندو وي.

کیم . (په انګلیسي ژبه) محبوب علي، ایا زه هندو یم.

محبوب علي(حیرانتیا)، داڅه دي، وړوکي ملګریه؟

کیم. هیڅ نه. زه اوس د هغه لامه مرید یم او دواړه زیارت ته روان یو، بنارس ته. هغه لیونې دې او زه د لاهور ښار نه ستړې شوې یم. زه اوس نوي هوا او نوې اوبه غواړم.

محبوب علي. خوته د چا لپاره کار کوې او ما ته څه له راغلې یې؟

کیم. زه به نور چا ته ولاړ شم؟ پیسې راسره نشته او بی له پیسو سفر ته تلل ښه کار نه دی. ته به په افسرانوډېراسونه خرڅ کړې. ما ولیدل، دا نوي اسونه دی ډېر ښه دي. محبوب علي اوس ما ته یوه روپۍ راکړه او کله چې ما خپل مال تر لاسه کړو نو دا به بیرته درکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. هن...تا راته پخوا چرې دروغ نه دي وېلي. هغه لامه راوغواړه او ته څو شيبې په تياره کی ودرېږه.
کيم. (خندا) زمونږ د دواړو خبرې به يو شان وي.
کله چې لامه د محبوب علي پوښتنی ځوابولی نو هم هغه خبري يې وکړې چې دی او هندو هلک دواړه بنارس ته روان دي او هغه هلک د ده مريد و. محبوب علي ترې د هلک نوم وپوښتلو نولامه سره هيڅ ځواب نه و. د هغه د کور، کلي، نژاد، مذهب، له دی ټولو هيڅ خبر نه و او ده ته يې وويل چې د دی پوښتنو اړتيا نشته. د هغه لپاره مهمه دا وه چې د خپل مريد نه بغيردی يواځې هغه سپيڅلې سيند نشي موندلې او هيڅوک هغه مريد ترې نشي بيلولې. محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې داسی به نه کيږي. لامه چې بيرته ولاړو نو کيم محبوب علي ته وويل، "دی روغ ليونې دې. حاجې صيب زه به ولې تا ته دروغ وايم."
محبوب علي چلم کش کړو او وې ويل. "امباله د بنارس په لاره ده. تاسو بايد لومړې هلته ولاړ شئ. ته به زما يو پيغام هم امبالې ته ووړې. دا د يو سپين اس په اړه دی چې تير ځلې مې يو افسر ته پلورلې و." هغه کيم ته د اس او د افسر کړه وړه بيان کړل او وې ويل چې افسر ته دی ووايې، چې د سپين اس بچي په ښه حال دي. افسر به پوهه شي چې ته زما له خوا ورغلی يې. هغه به درنه پوښتنه کوي چې تا سره د دی خبرې څه ثبوت دې. نو ته به ورته وايې چې محبوب علي راته ثبوت راکړی دی. په دی وخت کی د محراب له دروازې يو سيورې رادننه شو. محبوب علي خپل غږ لوړکړو او وې ويل، "ښه نو ته په دی ښارکی ډوډۍ پسې ګرځې او مور پلار دې مړه دي". د هغه سره څنګ کې ډوډۍ ايښې وه، له هغې يې يوه غوړه ډوډۍ راواخيسته او کيم ته يې په ورکولو کې وويل، " واخله زويه دا ډوډۍ، ورشه هلته يو لامه هم زما د سايس سره ناست دی، سبا به درته يوکار پيدا کړم."
کيم ډوډۍ په لاس کی واخسته او په خوړلو يې پيل وکړ، په ډوډۍ کی دننه دری نقرۍ روپۍ او ورسره په پريړکاغذ يوه نقشه تاو وو. کيم هغه روپۍ او پريړکاغذ پخپل غاړه کی ځوړند د څرمنې په تعويذ کی کيښودل او چې د سايس خوا ته ولاړو نو لامه د تودې ډوډۍ خوړلو نه وروسته بل اورته نږدې ګونج مونج ويده و. کيم هم هغه سره نږدې سملاستو او وې خندل. دی پوهيدو چې ده محبوب علي له خوا يو کار په غاړه اخستې و او د سپين

(c) ketabton.com: The Digital Library

اس په کيسه يې هيڅ باور نه راتلو. خو کيم هيڅ شک نه لرلو چې محبوب علي د هند په لروبر کی د اسونو تر ټولو لوې، شته من او نامتو سوداګر و. البته هغه په دی نه و خبر چې دی د هند د سروې د شعبی په دوسيو کی د "سي ۲۵ الف با" په نوم رجسټر و. په کال کی دوه درې وارې هغه يوه کيسه دی شعبې ته وراستوله. د دی کيسو سپيناوې د " ر ۱۷" او " م ۴" له خوا هم کيدو او زيات وخت به ريښتا و. په دی کيسو کی د غرونو د هر ډول پيښو خبرونه و، چې د ټوپکو د تجارت او د ګاونډيانو د اړيکو سره يې تړاو لرلو.
په نزدې وختونو کی کيسه داسی وه چې پينځو وړو باچاهانو ته د شمال يو لوې سلطنت د جنګ ګواښ کړی و اود دوي له ملکونونه پټ خبرونه هند ته رسيدلي و. نو د هغو باچاهانو وزيران په دی سخت خواشيني و چې دا خبرونه څنګه هند کی انګريزانو ته ورسيدل. دوي ټولو د اسونو په هغه سوداګر شک کوو چې ږيره يې رنګوله. هم دا وه چې سږ کال د ژمي په واورو کی د محبوب علي په قافله دوه وارې ډزې شوې وې. د ده په قافله کی د دريو نااشنا کسانو د مله کيدو سره هغه نور هم له احتياط کار اخستو او سږ کال په پيښور کی ايسار نشو او نيغ لاهور ته راغلی و. دی دوه ورځې وړاندې سراې ته را رسيدلې و او له هغه راهيسې بهر نه و وتلې.
خو هغه يو ټيليګرام بمبۍ ته وراستولی و چې هلته په يو بېنک کی ده خپلې پيسې ساتلې او بل يې ډېلي ته استولې و چې د ده د قام يو کس چې په کاروبار کی ورسره شريک و، په نوم و. دريم يې امبالې ته استولې و چې هلته يو افسر د سپين نسل د اس په انتظار و. خو د محبوب علي درې واړه ټيليګرام پيغامونه د پوسټ افس نه وړاندې په لاره کی ولوستل شوي و. په دوي کی د اسونو د راوړولو د ځنډ او د پيسو د ورکولو خبره ليکلې وه. په دی وخت کی محبوب علي ته کيم او لامه ورمخامخ شول او اوس هغه اصل پيغام کيم ته ورکړې و چې امبالې ته يوسي.
له ډوډۍ خوړلو وروسته محبوب علي، پټ له سراې بهر ووتلو خو خپله کوټه يې نه وه قلف کړې. کيم د هغه په خونه کی د چا د پښو ښکالو واوريده نو ورو غوندې ولاړو او وې ليدل چې يو سړي د محبوب علي د شيانو غوټې خلاصولې، داسی لکه چې څه يې لټول. هغه په يو چاقو د محبوب علي د پڼو(پيزار) تلي هم وسپړدل خو هيڅ يې وونه موندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپیده چاودي پر وخت محبوب علي سراې ته راغلو نو د سایسدېره تشه وه. هلته نه کیم و او نه لامه. ده خپل یو سایس ته چې تر اوسه ویده و، لته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دواړه څه شول. هغه د سترګو په موښلو ورته وویل چې لامه د چرګ بانګ نه هم وړاندې پاڅیدو او هلک یې ځان سره بوتلو. خو اصل خبره دا وه چې کله کیم د محبوب علي په خونه کی غل ولیدو نو پوه شو چې هغه یو عادې غل نه و. عادې غل د پنو تلي په چاقو نه شکوي. لومړې خو کیم غوښتل چې ناره کړي " چور...چور(غل ...غل) " او ویده خلک راپاڅوي. خو بیا یې پخپلی غاړې کی په تعویذ لاس کینودو او دی نتیجي ته ورسیدو چې دا به ارو مرو د هغه سپین اس خبره وي اوغله هغه څه لټول چې ده امبالي ته ووړل. ده سوچ وکړو،کوم خلک چې د پنو تلي څیرلې شي، هغوي د خلکو خیټي هم څیرلي شي. هغه د ویده سپین ږیري په غوږ کی وویل، بابا، بنارس ته د تلو وخت شوې دی. لامه د ده په غږ سمدلاسه راپاسیدو او دواړه لکه د سیورو له سراې ووتل.

د ریل ګاډې نړی

شپه پاې ته رسیدلې وه چې دوي دواړه د کلا په شان جوړد اورګاډي ستېشن ته ورسیدل. د اورګاډي د پاټلۍ د پاسه په هوا کی ځړیدلی برقي تارونو نه وړانګې راوتلې چې په لیدو یې لامه هیښ شو او دا ورته د شیطان کار معلومیدو. دی د کیم سره په یو لوې تالار کی ولاړ و چې خلک پکی لکه د مړو پراته ښکاریدل. د دریمي درجي هغه مسافر چې د شپې یې ټکټونه اخستي و، د ګاډي په انتظار هم هلته ویده و. کیم لامه ته معلومات ورکول چې د اورګاډي تورانجن کوم ځاې ودریدو او د دی شا ته ترلې خونو کی خلک کښیناستل.
په دی تالار کی یوه لرګینه کوټګۍ (غرفه) هم وه چې مخ ته یې د شیشې یوه تخته وه او پکی لوې سورې جوړ و، د هغي شاته یو بابو د سفر لپاره ټکټونه خرڅول. کیم ویل، " ټکټ هغه کاغذ وي چې مونږ به تر امبالي رسوي." لامه ورته وویل، "مونږ خو بنارس ته روان یو". کیم ورسره بحث ونکړو او وې ویل،" ښه، ښه، بنارس ته ، پیسې می پکار دي" لامه د اور ګاډو سره بلد نه و او کله چې پنځویشت مینټه د پاسه درې بجې جنوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته تلونکي ګاډي په غړمباري راښکاره شو نو وې لیدل چې ټول مړي ژوندي شو. د پکوړو او خوږو پلورونکو نارې، د پولیسو چغې، د ښځو شور ماشور چې د خپلو غوټو او ماشومانو په راټولولو، د خپلو سړو پسې یې منډې وهلې. لامه په دی وخت کی کیم ته د پیسو یوه کسوړه په لاس کینوده اودی د هغه په ساده توب حیرانه شو. د ټکټ بابوسترګې تر اوسه خوبولی وې او کیم څو پیسې ورکړې نو هغه ورته د یو داسی ښار ټکټ ورکړو چې له دی ځایه شپږ میله لیرې و. کیم ټکټ ته وکتل او وې ویل، "زه د کلي بزګر نه یم خانه، د لاهور ښار اوسیدونکی یم، سم ټکټ راکړه د امبالې". بابوتندې تریو کړو اوبل ټکټ یې ورکړو. بیا کیم ورته نورې پیسې کینسودې چې اوس د امرتسر ټکټ راکړه. کیم خپل ځان لپاره ټکټ وانخستو ځکه د محبوب علي پیسې یې په دی نه لوریدې. د امبالې د ټکټ دهرې روپۍ په سر کیم د لامه نه یوه انه خپل کمیشن په توګه تری وساتل. لامه ته یې د پاتې پیسو کسوړه ورکړه اوپه ویاړ یې وویل، "داسې مرید به د چا وي؟"

لامه د اورګاډي د دریمې درجې د ډبې دروازې سره ولاړ و او دننه یې ولیدل چې ډبه له خلکو ډکه وه نو په کمزوري غږ یې کیم ته وویل، " ښه به وي چې مونږ پلي ولاړ شو" یو چاغ سیک چې مخ یې په ږیره پټ و، کیم ته وویل، " دی وېریږي؟ مه وېریږه، یو وخت زه هم د ټرین نه وېرېدم. راځۍ، را ځۍ... د حکومت کارونه هم دغسی دي.

لامه. دننه دوه کسان به ځاې شي؟

دکروندګر میرمنه (په چغه) دننه موږک هم نه ځایږي.

کروندګر. د وړو مورې، ځاې به ورته پیدا کړو. دا زوې دې پورته کړه، هغه محترم جوګي دی وګوره.

میرمنه. (په قهر) زما په غیږ کی اویا غوټې دي. په دوي څه وکړم؟ زما په زنګون یې ولې نه کښینوې، بې شرمه سړي هم داسی وي.

هغې چارچاپیره وکتل چې څوک د دی په خبرو د تاید سر وخوځوي. د امرتسر یوې نڅاګرې، چې کړکۍ سره ناسته وه د خپلې لوپټې لاندې پوزه کش کړه. یو هندو بنیا چې په ټوکر کی تاو خپله د حسابونو دوسیه، په ترخ کی وهلې و، ناره کړه.

بنیا. دننه شئ... دننه شئ... د بې وزلو سره مهرباني ښه کار دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوګره پوځي. او... او...مهرباني هم هغسی لکه چې خوسی زیږیدلي نه
وي او اوو فیصده سود دې پرې اخستي وي (ټولو ناستو وخندل)
لامه. دا اورګاډې بنارس ته ځي؟
کیم. هو هو مونږ هسې چټې خو ورته نه یو راغلي، ور دننه شه که نه
وروسته پاتې کیږو.
د امرتسر جینۍ. وګوره دا سړې پخوا چرې اورګاډي ته نه دې ختلې.
کروندګر خپل غټ لاس بهر کړو او لامه یې بره ګاډي ته کش کړو. یو چا
ورته د لرګي په سیټ ځاې تش کړو، خو لامه وویل، دا زما د اصولوخلاف
کار دې، زه به په زمکه کښېنم. بله دا چې زه په کرسی کښېنم نو ځان مې
خوږیږي". کروندګر ورته وویل، په دی اورګاډو کی مونږ ټول اصول مات
کړي دي. ته وګوره، د هر قام او د نژاد خلک د یو بل سره څنګ تر څنګ
ناست یو". میرمنې یې وویل، هو او ځینې پکی هیڅ شرم نه لري". هغې د
امرتسر جینۍ ولیده چې ځوان پوځي ته یې کتل. کروندګر وویل، ښه به
نه وې چې د غویي په ګاډې تللې وی، څه پیسې به مو سپما کړې وی.
میرمنې یې وویل، " هو هغه پیسې به مو په ډوډۍ لګولې وی.
لامه. که مونږ خبرې ونکړو نو خداې به راباندې مهربانه شي.
کیم. او مورې، په هغې ښځې خو به خدای ډېر مهربانه شي چې یو اوړي
ته ډوډۍ خیرات کی ورکړي.
سیک (خاندی) دا د ګدایانو خبره وي. او خورکۍ په ځان دی پخپله
وکړل.
هغې ښځې د یو غوړ ډبي نه د کیک ټوټه کیم ته ورکړه او پوښتنه یې وکړه
چې دې چرته روان و. کیم ورته د بنارس نوم واخستو. پوځي ورته
وویل، " ته خو راته مداري معلومیږې. هره لوبه چې دې زده ده راوښایه
او ستا ژیړ ملګرې ولې غلې ناست دې؟" کیم وویل، ځکه چې دی سپیڅلې
دې او په هغو معاملو غورکوي چې له تا او ما پټ دي. سیک وویل، دا به
سمه وي خو مونږ د لودیانې سیکان یو او په دی خبرو ماغزه نه خرابوو،
مونږ جنګ کوو... جنګ. او زما د خور لیورزې په یوغونډ کی نایک دې.
هلته ډوګره خلک هم دي. پوځي په دی خبره خوشاله شو ځکه دی ډوګره
و. د امرتسر جینۍ وویل، ما ته خو ټول پوځیان یو رنګ ښکاري. د
کروندګر ښځې هم په تاید کی سر وخوځوو نو جینۍ بیا وویل، دا ټول چې د
سرکار ملازمان وي، یو بل ته د ورور په سترګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمینداو وویل، " زما ورور د جټانو په غونډ کی دی، خو ډوگره هم ښه خلک وي. پوځي وویل، هو سیکان هم په دی نظر دي، درې میاشتې کیږي کله چې دوي د پیرزیی په کوتل کی اتو اپریدي ډلو راگیرکړي و، نو ډوگره پلټن ورسره کومک کړی و. بیا هغه د دی غرنی جنگ کیسه تیره کړه نو امرتسر جینی وموسیده. هغه پوهه وه چې پوځي دا کیسه د دی د خوښي لپاره کوله. د ډبې د بل سر نه د کروندگر میرمنې په اوریدو هاې افسوس وکړل چې پوځیانو د غرونو د خلکو کورونه وسیزل او ماشومان یې در په دره کړل. پوځي وویل چې هغوي هم زمونږ خلک وژلي و او کله چې مو روغه وکړه نو سرکار ورلهډېرې پیسې ورکړې.

گاډې اوس امرتسر ته رسیدلي و او د دی د څراغونو رڼا د شپې په ختمیدو پیکه ښکاریده. د مساپرو د ټکټ جاج اخستونکې گارډ راښکاره شو او کله چې هغه د کیم ټکټ وکتلو نو ورته یې وویل، ښکته شه. کیم احتجاج وکړو چې دی امبالې ته روان دې. گارډ ورته وویل، زما له خوا دوزخ ته ولاړ شه خو ټکټ دی تر امرتسر دی. کیم په ژړا شو او په چغو چغو یې ویل چې سپین ږیرې د ده پلارهم دی او مور هم. دی د هغه امسا په شان دې او که دی ورسره نه و نو هغه به مړ شي. په ډبه کی ناستو ټولو خلکو گارډ ته زاری وکړې چې په ماشوم دی مهرباني وکړي. ښځیا ورته تر ټولوډېری خبري وکړې خو گارډ کیم د غوږ نه ونیولو او ښکته په پلیټ فارم یې ودرولو.

لامه هک پک ورپسې ښکته شو او نه پوهیدو چې څه وکړي. کیم له کړکی بهر په واویلا و، "زه غریب یم، زما مور پلار مړه دي، که زه دلته پاتې شوم نو د دی غریب سپین ږیري ساتنه به څوک کوي".

لامه په دی وخت کی وویل، " دا څه حال دې؟ دی زما مرید دې او بنارس ته به راسره ځي، که د پیسو اړتیا وي نو"... کیم ژر په ورو غږ ورته وویل، " غلي شه بابا...مونږ خو څه راجگان نه یو چې پیسې دی دوړه کړو، د نړی خلکډېر زړه سواندې دي". هغه له وخته د امرتسر جینی ولیده چې په لاس کی یې پیسې نیولې وې او له گاډي ښکته شوه. کیم پوهیدو چې د هغې په شان ښځېډېری سخي وي. هغې پیسې کیم ته ورکړې چې د امبالې ټکټ واخلي او له هغه یې وپوښتل، " ستا جوگي د شمال نه راغلې دې؟ کیم په زوره وویل، د شمال د بل سر نه، هلته د غرونو له مینځه. جینی وویل، په شمال کی د زالغوزي ونې شنې وي او واوره کیږي. زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور هم دغرونو وه. خپل جوګي ته وایه چې دعا راته وکړي. کیم په زوره وویل، "په تا د خدای رحمت لس زره واري وي. مقدس جوګي یوې میرمنې راباندې رحم وکړو چې زه تا سره سفر وکړې شم. دا میرمنه د سرو زرو زړه لري". بیا په منډه ولاړو چې ځان ته ټکټ واخلي. جینۍ لامه ته وکتل چې لکه د مشین کیم پسې، ځوړند سر روان و او په تبتي ژبه یې څه ویل.
د کروندګر میرمنې وویل، "دی جینۍ ننډېر ثواب ګټلې دې، دا جینۍ فرشته ده". یو بل وویل، په امرتسر ښارکی دغسی په زرګونو فرشتې اوسېږي".
دریم وویل، شابه زرکوه جوګي صیب چې ګاډې درنه روان نشي. کیم په هغو پیسو نه یواځې دا چې ټکټ بلکه د خواړو لپاره هم شیان رااخستي و.
ده په ګاډي کې د لامه مخې ته هر څه کیښودل او وې ویل، "ډوډۍ وخوره... دا دی اوس سهار دې" ګاډې د پنجاب په ښیرازو زمکو کی په منډه و او ټولو مساپرو د خپلوخپلو ډوډیو غوټې پرانستې، څه نا څه خوړل.
د ناشتي نه وروسته د کروند ګر ښځی او سیک پان خوړل، زمیندار او پوځي په لاس د تمبکو اوکاغذ نه سیګرټ جوړ کړي او څکول یې. لامه نسوارکړي او تسبیح یې اړولې. کیم په سیټ دواړه پښې تاوکړې، پرلت وهلې ناست اوپه دی خوشاله و چې خیټه یې مړه وه.
لامه. تر بنارس به کومو سیندونو نه تیریږو.
بنیا. مونږ ګنګا لرو، نور...نورهم شته.
لامه. ما د یو خاص سیند پوښتنه کوله، هغه چې اوبه یې شفا لري.
بنیا. هم هغه ګنګا ده، په دی کی چې څوک ولامبي پاک شي. ما درې وارې په ګنګا کی لامبلي دي.
پوځي. آو، تا ته د دی اړتیاډېره وه. (ټولو وخاندل)
لامه . دا ګنګا چا جوړه کړې ده.
بنیا. (په کرکه) ګنګا خدایانو جوړه کړې ده خو ته د کوم مذهب منونکی یې؟
لامه. زه د تر ټولو ښه دین منونکی یم. ښه نو ګنګا ستا خدایانو جوړه کړه. نو ستا خدایان څه ډول دي؟
بنیا. نو ستا خدای څوک دې؟
لامه. واورئ...زه به اوس تاسو ته د هغه چاخبره وکړم... واورئ اې د هند اوسیدونکو واورئ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغه په اردو ژبه کی د بودا د ژوند کیسه پیل کړه، خو زر د تبت په اړه یې خبرې وکړې او ورپسې د هغو صحیفو په اړه لګیا شو چې په چینایي ژبې لیکل شوي و. ټولو په صبر د ده خبرې اوریدې. په ټول هند کی دغسی جوګیان، سادهوان او پیران ځایې ځای خلکو ته د خپل دین تبلیغ کوو. کله چې لامه ستړې او خاموشه شو نو پوځي خبری پیل کړې.

پوځي. په پیر زیې کوتل کی مونږ سره د مسلمانانو یوکنډک هم و. د دوي یو ملا، فکر کووم د پوځ نایک و. په هغه چې به چپه راغله نو وړاندوینې(پیشګوي) به یې کولې. خو ټول لیوني د خدای په امان کی دي. د هغه افسرانو به ترې سترګې پټولې.

لامه. واورئ زما د پیغمبر د غشي کیسه واورئ.

دا د هغوي په طبع برابره کیسه وه نو ټولو ورته غوږ ونیولو. د کیسې په پای کی هغه د سیند پوښتنه وکړه خو ټولوهم دا ویل چې دا سیند ګنګا دې.

کروندګرښځه. مونږ په جالندهر کی ښه خدایان لرو، وګوره څومره ښه فصلونه یې راکړي دي.

کروند ګر. په پنجاب کی د سپیڅلې سیند لټهډېر ګران کار دی. زه خو ښه سیند هغه ته وایم چې هرکال نوي خاوره پر زمکه راته اچوي .

او زمونږ د کروندګرو خدای "بهومیا" نومیږي. زه تل د هغه شکر وباسم چې داسی ښې زمکی یې راکړي دي.

لامه. (کیم ته) زما مریده... ته څه فکر کوی چې زمونږ پیغمبر به د هند تر شمال راغلي وي؟

کیم .هو، امکان شته چې راغلي وي.

سیک. په وروستي ځل چې کوم لوې سړې دلته راغلې و، هغه سکندر زوالقرنین و چې خلک ورته سکندر اعظم وای. هم هغه د جالندهرکوڅې پخې کړې او په امباله کی یې د اوبو لویه باولۍ جوړه کړه. دا دواړه اوس هم شته. خو ما ستا د پیغمبر په اړه څه نه دي اوریدلي.

پوځي. (په ملنډو) ویښته اوږده پریږده او پنجابي ژبه ووایه. د سیک کیدو لپاره به دې بس وي.

لامه یو سوړ اسویلې وکړو او پخپل ځان کی راتاو شو. دی هغه وخت د یوې غوټې په شان ښکاریدو چې تری په تبتي ژبه د دعاګانو او د تسبیح غږ راتلو. بیا یې سر راپورته کړو او کیم ته یې وویل، "دا د ګاډي غږ په ما بد لګي، داسی ښکاري چې مونږ له سینده تیر شوي یو". هغه ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل، " صبر وکړه صبر. ستا سیند خو د بنارس سره نږدې دی. تر اوسه مونږ له هغه ډېر لیرې یو". لامه وویل، خو زمونږ پیغمبر شمال ته هم راغلې و او دا واړه واړه سیندونه چې مونږ ترې تیریږو، هسې نه په دوي کی یو سیند هم هغه وي چې زه یې لټوم". کیم ځان پرې ناغرضه کړو نولامه بیا وویل، "ته ما ته راالیږل شوې یې، داسی ده که نه؟ زما د عبادت په بدل کی ته ما ته راولیږل شوې، د هغه توپې سره نږدې، هم ته وې چې یو ځلې په یو صورت او بیا په بل صورت راته راغلی" کیم ورته ورو وویل، "دا خبرې دلته د کولو نه دي. هغه هم زه ووم ، بیا سوچ وکړه د توپې سره هغه هندو هلک هم زه ووم". لامه وویل، "خو هلته یو انگریز سپین ږیرې هم و چې د سیند په اړه یې راته باور راکړی و". کیم د عجایب خانې خبره وکړه. بیا یې ورته ډاډ ورکړو چې یو وارې دوي امبالې ته ورسیدل نو پلې به د سیند لټه وکړي.
لامه په دی خوشاله شواو نیغ کښیناستو. بیا یې وویل،" ته هم د څه شي په لټون راوتلې یې؟ کیم ورته د سره غویي او د شین میدان خبره وکړه خو ورسره یې زیاته یې کړه چې دا یوه افسانه ده. د کروند گر ښځې د دوي خبرو ته غوږ ایښې و او په خبرو کی راولویده چې د دوي په کلي کی یو سورغوایې شته چې په شین میدان کی گرځي او هیڅوک ورته څه نه واي. ښاي هم هغه ستا غواې وي. سیک وویل،" ښځو له یوه خبره په لاس ورکړئ نوسلگونو نوي کیسې ترې جوړوي. ټول جوگیان خوبونه ویني اود دوي مریدان هم." لامه وویل،" ښه نو شین میدان او بیا سورغوایې به مونږ ته انعام راکوي؟ کیم وویل، "نه نه، دا خو یوه کیسه چا راته وکړه . زه غواړم چې په امباله کی دا غواې ولټوم. خو ته د گاډي په شور کی د سیند لټون نشې کولې. کیدیشي چې غواې ددی لپاره راالیږل شوي وي چې مونږ دواړو ته لاره ووښاي"
لامه ټولو مساپرو ته وکتل او کیم ته یې لاس ونیولو، "دی پرون ما ته راالیږل شوې دې او د دی مادي نړی بنده راته نه ښکاري". د کروندگر ښځې وویل، "ماډېر فقیران او جوگیان لیدلي دي خو داسی جوگي او داسی مرید مې نن ولیدل". د هغې میړه خپله گوته سر ته یوړه او اشاره یې وکړه چې دوي دواړه لیوني دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړوکې مداري

اورګاډې امبالې ته ورسيدو او ټولو هغو مساپرو چې هلته ښکته کيدل، خپل شيان راټول کړل. د کروند ګر ښځې کيم ته وويل، "مونږ دلته د يوې قانوني معاملې لپاره راغلي يو او شپه به مو زما د ميره د ماما کشر زوې کره وي. د هغوي د کور په غولي کې به ستا او د جوګي لپاره د ايساريدوځاې ووشي" بيا يې ميره ته مخ واړوو او وې ويل، "دوي به راته دعا وکړي" کيم په زوره وويل، "اې پيره، يوه ميرمنه چې د سرو زرو زړه لري، د شپې لپاره راته ځاې راکوي. دا د مهربانه خلکو وطن دې، د جنوب د مهربانه خلکو... وګوره له سهاره مونږ سره څومره خلکو مرسته وکړه". لامه په درناوي سرورټيټ کړو. خو کروندګر خپل کالي کونډې په راخستلو ښځې ته په قهر وويل، "زما د ماما د کشر زوې کور د کوڅه ډبو خلکو لپاره نه دې". ښځې هم په قهر وويل، "ستا د ماما کشر زوې زما د پلار د کاکا زوې د لورپه واده کې ورله هيڅ نه و ورکړي. هغه ډوډۍ اوس د دوي په حساب کې واچوه. جوګي خيرات درنه نه غواړي". کيم اوس ناارامه و چې زر تر زره لامه ته سر پناه پيدا کړي او د کروندګر په خبرو په تلوسه شو. خو هغه ميرمنې ورته د راتلو وويل. دې پخپله د محبوب علي پيغام هغه انګريز افسر ته د رسولو لپاره هم ليواله و.
کله چې دوي د چاونۍ شا ته د هندوانو يو کور ته ورسيدل نوکيم وويل، "زه ورځم چې د ډوډۍ غم وخورم". لامه وار خطا د ده لاس ونيولو، "ته به بيرته راځې کنه؟ لوز وکړه چې ته به هم په دې صورت کې راځې، اوس که ناوخته نه وي نو د سيند لټه به وکړو". کيم ورته وويل،" هواوس ډېر ناوخته دې او تياره شوې ده. ګوره مونږ د لاهور نه څومره ليرې راغلو، سل ميله خو به وي". لامه وويل، "زه د خپل خانقاه نه نورهم ليرې شوم او دا نړۍ څومره لويه اوبده ده"
کيم په تياره کې ورک شو. محبوب علي چې هغه ته د کوم انګريز د کور پته ورکړې وه، دې د هغې دروازې ته ورسيدو او د برندې د ديوال سره په شنو بوټو او وابښو کې پټ کښيناستو. په کورکې ځراغونه بل و او نوکرانو په سپينو جامو کې د ډوډۍ د ميز د پاسه لوښي ايښودل. يو انګريز په تورو او سپينو جامو کې برندې ته راووتلو چې يوه سندره يې زمزمه کوله. کيم په تياره کې د هغه مخ نشو ليدلې. ده د هند د يو عادي فقير په شان غږ را

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويستوچې " د غريبانوساتونکيه، تاسو ته دی خير وي...محبوب علي واي..." انگريز د ده د غږ په لوري ونه کتل او نه پری هيښ شو. هم هغسې ولاړ يې وويل، "څه واي محبوب علي؟" "دا چې د سپين اس د نسل بچي ځاې پرځاې دي". کيم وويل. "د دی ثبوت څه دې"؟ انگريز د گلابو بوټې ته ورنږدې شو. کيم هغه پرير تاو شوې کاغذ د انگريز پښو ته واچوو او وې ويل، "محبوب علي دا ثبوت راکړې دې" سړي زر د کاغذ د پاسه خپله پښه کيښوده ځکه هغه وخت يو باغبان د برنډی سر ته راغلی و او ده نه غوښتل چې هغه کاغذ ويني.

کله چې باغبان بيرته ولاړو نو انگريز کاغذ د زمکې نه راواخستو او د هغې پرځاې يې يوه روپۍ وغورځوله. کيم د روپۍ شړنگ واوريدو . انگريز په گړندي گامونو کورته ولاړو نو کيم وروړاندی شو اوچټک هغه روپۍ يې جيب ته کړه. خو هغه د روپۍ پرواه نه ساتله. ده د خپل پيغام اغيزې په هغه سړي ليدل غوښته. له هغه ځايه د وتلو پر ځاې دې ورو ورو لکه د مار په زمکه تاو راتاو کور ته نور هم نږدې شو. دی خبر و چې د هند انگريزي بنگلې چار چاپيره خلاصې وي. انگريز يو وړوکي کوټې ته ورغلی و چې د برنډې په يو سر کی لکه د دفتر ښکاريدو. هلته د کاغذونو او دوسيو پنډونه ايښې و او انگريز اوس په يوې کرسۍ ناست د محبوب علي له خوا راليږل شوي کاغذ ته کتل. د سړي مخ د څراغ په رڼا کی واضح ښکاريدو او د کاغذ په ولوستو د ده رنگ واوختو.

په دی وخت کی د يوې ښځې غږ واوريدل شو چې " ويل يې..."گرانه چيرته يې؟ ژر د ناستي کوټې ته راشه چې ميلمانه راتلونکي دي" سړي اوس هم د کاغذ مطالعه کوله. ښځې څو شيبې وروسته بيا چيغه کړه، "ميلمه راغلو، زه په دروازه کی د پوځيانو غږ اورم" سړي ورمنډه کړه او هم هغه وخت يو لوې موټر چې شا ته څلورو پوځيانو بدرگه کوو، په دروازه راننوتو. پوځيانو پښې ودربولې او سلامي ودريدل. له موټر يو لوړ دنگ سړې چې ويښته يې تور و، را ووتلواو يو بل ځوان ورسره مله و.

کيم د موټر پاې سره نږدې پر زمکه پروت و، سړو په خندا خبرې کولې. د تورو ويښتو سړي د کيم د سړي نه څه پوښتنه وکړه نو هغه په ځواب کی وويل، " بې شکه، محترم، د اس په اړه يو خبردی" بيا بل سړي ته يې وويل،" مونږ به څو شيبو کی بيرته راشو، تر هغې ټول مشغول ووساته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځیانو ته یې د انتظار وویل او دواړه هغه وړوکي دفتر ته ولاړل. موټر بهر ووتلو او کیم ولیدل چې دواړو سړو د محبوب علي له خوا راليږلي کاغذ ته کتل. دوي په ورو غږ خبرې کولې خو بیا هم کیم اوریدې شوې.
لوړ سړی. اوس د اوونيو خبره نه ده، د ورځو معامله ده، بلکه د څو ساعتونو. ما د څو ورځو نه د دی خبرې توقع لرله خو دی...دی معلوماتو وربانديي يو میخ ټک وهلو. نن دی "ګروګن" دلته ډوډۍ ته رابللی دی؟
ځوان سړی. هو محترم او مېکلین هم راځي.
لوړ سړی... ډېره ښه ده، زه به دوي سره پخپله خبری وکړم. دا هم ضرور ده چې معامله دی کونسل ته وړاندې شي، خو په داسی کارونو کی سمدلاسه عمل پکار وي او مونږ د دې لپاره جواز لرو. د پنډۍ او پیښور کنډکونو ته خبردارې ورکړئ . په دی به د اوړي کومکونه اغيز من شي خو بله لاره نه لرو. که په لومړي ځل مو دوي ته سم ګوزار ورکړې وې نو اوس به دا حال نه وی. اته زره به بس وي.
ځوان سړې. د توپخانې په اړه څه وایئ؟
لوړسړی. په دی باید د میکلین سره خبرې وکړم.
ځوان سړی. محترم دا د جنګ مانا ورکوي؟
لوړسړی.نه...دا د سزا مانا ورکوي. لکه چې یوسړی د خپلو مشرانو د عمل په بدل کی تاوان ورکوي.
ځوان. خو کیدیشي . سي ۲۵ دروغ ویلي وي.
لوړ سړی. د ده معلومات د نورو د معلوماتو تاید دې. په عمل کی مونږ شپږ میاشتې د مخه خبر شوي و. دوي سره د روغې یو چانس و، خو پرځاې یې دوي په دی موده کی ځانونه نور هم قوي کړل. هغه څو ټیلیګرام پیغامونه سمدلاسه ورولیږه. خو د نوي خفیه شفر سره. زما او د وارټن د شفر سره. زما په فکر میرمنو ته به نور د انتظار زحمت نه ورکوو. نورې خبرې به د سیګرټو پرڅکولو وکړو. زه خبر وم چې همدغسې به کیږي، دا سزا ده، جنګ نه دی.
کله چې د موټر بدرګه پوځیان له لوی دروازی ووتل نو کیم لکه د چینجي د دیوال سره سره وښکیدو او د کور شا ته ولاړو. د خپلې تجربې پر اساس دی خبر و چې هلته به ډوډۍ پخیږي. په پخلنځي کی هر ډول خلک په کاراخته و او ده هم پکی ځان ورګډ کړو، خو یو کس دی وشړلو. کیم په ژړا وویل، "ما غوښتل چې لوښي درته ووینځم او یو ټوک ډوډۍ وخورم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کس ورته وویل، "زه زه، د امبالي ټول خلک هم په دی کار پسې راوتلي دي. څه تښته"، دوي اوس د ښورروا قابونه دننه ورړل، "ته فکرکوې چې کرایتن صیب د میلمستیا د کارونو لپاره ستا په شان کوچنه ډب غواړي؟" کیم د لوړ پوځي په اړه ځان خبرول غوښته. هغه لویو قابونو ته وکتل او وې ویل، "ډیره لویه میلمستیا ده" . یو چا وویل، " د حیرانتیا خبره خو نه ده چې مشر میلمه جنګ لاټ صیب دې. سپه سالار"
د کیم لپاره دا معلومات بس و او د سترګو په رپ کی دی ورک و. کله چې دې له هغه کوره ووتلو نو سوچ یې کوو، آیا دا هر څه د یو اس د نسل لپاره کیږي؟ محبوب علي ته پکار و چې ما سره راغلې وې او کتلي یې وې چې دروغ څنګه ویل کیږي. د دی نه وړاندې د محبوب علي ټول پیغامونه چې کیم ورته اوړل د ښځو په اړه و. اوس د سړو خبرې وې.
لوړ سړي ویل چې دوي به یو ځاې چا ته د سزا ورکولو لپاره پوځ لیږي، دا خبر به پنډۍ او پیښور ته ځي، توپې هم پکی دي. هغه په لاره روان و او چرت یې وهلو چې که زه لږ نور دوي ته ور نږدې شم نو ډېر لوې خبر به پیدا کړم.
دی چې د کروندګر د ماما کشر زوي کور ته ورسیدو نو د یو قانوني معاملې په اړه بحث کیدو او لامه خوبولې و. د شپې د ډوډۍ نه وروسته یو چا چلم راوړو نو کیم هم ترې کش وکړو. هغه ته خپل ځان نن د یوسړې په شان ښکاریدو. ناستو کسانو د ده سره ډېر په ادب خبرې کولې ځکه د کروندګر میرمنې ټولو ته د سره غویي او د ده له بلې نړۍ نه د راتلو خبره کړې وه. د دی کورنۍ برهمن ملا چې راغلو نو د لامه سره یې په دیني معاملو خبرې پیل کړې. د ادعیانو نه خبره نجوم ته لاړه او دواړو ملایانو د ستوروواو د کایناتو خبرې راواخستې. شپه ناوخته د کروندګر میرمنې د خپل برهمن نه د لامه په اړه وپوښتل نو ده وویل، "هغه بې شکه پوهه سړی دی، که څه هم زمونږ خدایان نه مني خو دی د حق په لاره روان دې".
کیم له برهمن نه د سره غواي په اړه معلومات وغوښتل نو هغه د ده د زیږیدوورځ، نیټه او شیبه ترینه پوښتل. کیم وویل، "په کومه شپه چې په سري نګرکی لویه زلزله راغلې وه، د مې لومړۍ نیټه وه. د لومړي چرګ بانګ او د دویم چرګ بانګ په مینځ شیبو کی زه وزیږیدم". کیم ته دا هر څه هغې ښځې ویلي و چې د ده پالنه یې کړې وه. په دی خبره یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ټولو ته وویل،" وګورئ دا د دی خبرې ثبوت دې چې مرید غیر عادي قوت لري". برهمن د غولي په خاوره کی د ستورو نقشې جوړې کړې اود سره غواي د اصل په اړه یې وپوښتل.
کیم په جوش ورته ټوله کیسه تیره کړه چې په شین میدان کی د سره غویي له لیدو وړاندې، دوه کسان به لاره هواروي او بیا به د ده قسمت ورسره بدل شي. برهمن د ستورو او د سپوږمۍ او د لمر خبرې کولې، بیا ده ته یې د یو وړوکي لرګي د راوړو امر وکړو. تر نیم ساعت پر زمکه کله یوې خوا ته به یې لیکه راښکله او کله بل، اخر هغه وړوکې لرګي یې د دم په ویلوویلو په نقشه واچوو او وې ویل، " ستوري واي چې په راتلونکو دریو ورځو کی دوه سړي به هر څه تیارکړي. له هغوي وروسته به سره غواې ښکاري خو د دی هر څه سره د جنګ او د وسله والو کسانو نښي هم ښکاري".
د کروندګر میرمنې وویل،" مونږ سره د اورګاډي په ډبه کی یو سیک پوځي ناست و کنه". برهمن سر وخوځوو،" زه د وسله والو پوځیانوخبره کووم، په سوونو کی، ستا د جنګ سره څه سروکار دی؟ ستا ستوری تاوده او قهر ژن دی، چې ډېر ژر د جنګ الامه ښاي". لامه په تلوسه وویل، "هچرې نه... مونږ یواځې د صلح غوښتونکي او د سیند په لټون یو". کیم وموسیدو، ځکه د پیرنګي په کور کی وړاندې یې چې څه اوریدلي و هغه ورته په زړه شول.
برهمن په خاوره کی کښلي نقشونه په خپله پښه ورانول او ویل، " له دی زیات زه په راتلونکو دریو ورځوکی څه نه وینم هلکه، په دریو ورځو کی سورغواې به درته ښکاره شي". لامه په تلوسه وویل، " او زما سیند، زما سیند به څنګه شي؟ " برهمن ورته په افسوس وویل، " وروره دا عادي خبره نه ده"
په بل سهار ټولو په دوي تینګار وکړو چې ایسار شي، خو لامه نه منل. کوربانو کیم ته د ښې ډوډۍ یوه لویه غوټه برابره کړه او درې انې هم د لارې د خرڅ لپاره ورته ورکړې. بیا ټولو دواړو ته په مخه ښه وویل او دوي د جنوب لوري ته پلي روان شول. لامه په افسوس وویل، "داسی خلک به د خپلو غمونو نه چرې ازاد نشي". کیم د ډوډۍ پنډ په سراخستې، وویل، "که دوي ازاد شول، نو په نړۍ کی به یواځې بد خلک پاتې شي او بیا زمونږ په شان خلکو ته به ډوډۍ او سرپناه څوک ورکوي؟" لامه یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وياله ولیده نو ورته یې وویل، راځه وګورو، هسې نه زمونږ سیند هم دا وي. دوی په پښیو کی روان و او د کلي ټول سپي ورپسې و. کیم او بوداي لامه له سابو د پښیو نه تیریدل چې یو بزګر د خپل ډانګ سره په قهر او په ښکنځلو د دوي لوري ته په منډه شو. ده د امبالې په بازارکی ترکاري او ګلونه خرڅول او کیم د ده د ژبې نه اندازه لګوله چې دی به د کومی سیمی وي. لامه د سپو هیڅ پرواه ونکړه او کیم ته یې وویل، "دا سړې څومره بده خله لري او خبر نه دی چې مساپرو سره خلک مهرباني کوي، مریده، خبردار ووسه چې دا سړې د ښې طبقې راته نه ښکاري". سړې ورته رانږدې شو،

سړې. هوهو... ګدایانو، ووځئ له دی پښیو.

لامه.(په صبر) مونږ ستا د بی برکته پښیو نه په وتلو یو.

کیم. (په چیغه)، که بل فصل دی وونشو نو دا به ستا د ژبې ګناه وي.

هغه سړې لږ ناارامه شو او لهجه یې نرمه کړه.

سړی. دا نړی له خیرات خورو ډکه ده.

کیم. او باغبانه، ته څنګه پوه شوې چې مونږ له تا خیرات غواړو؟ مونږ خو د دی پښیو په سر کی هغه سیند کتل غواړو.

سړی.(ناخواله خندا)، سیند...تاسو د کوم ښار اوسیدونکي یئ، چې کنال نه مو سیند جوړکړو. وګورئ دا نیغ جوړ شوې دې، سیمټي مورګې لري او د دی اوبه زه د سپینو زرو په بیه اخلم. البته د دی نه ور اخوا د سیند یوه څانګه شته، خو که ستاسو اوبه پکارې وي نو زه به یې درکړم، او که پې مو ...

لامه. (په تګ) نه نه... مونږ به سیند ته ورشو...

سړی.(په وارخطاي) پې او ډوډۍ...اې ....ګورې ،ما ته یا زما پښو ته ښیرې مه کوئ . تاسو خو خبر یئ چې په دی ګرانه ګرانی کی اوس دومره سوالګر پیدا شوي دي چې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه.(کيم ته) وو دی ليدل، اول د قهر په سرو خاوروکی پټ، ده څومره سخته ژبه کاروله. اوس يې هغه دوړه له سترګو لرې شوه، نو هم يې زړه نرم شو او هم يې ژبه. خدايه...د ده پټي دی تل شنه وي. اې بزګره...پام کوه چې د انسانانو قضاوت په تادۍ کی مه کوه.

کيم.ما داسی جوګيان ليدلي دي چې خلکو ته يې د انغري نه واخلې، ترغوجلې پورې ښيره کړې وه. څه فکر کوې، دی سپيڅلې او هوښيار دې او که نه؟ زه د داسې کس مريد يم.

لامه.غرور ښه شي نه دې...هغه څوک چې د توازن په لاره روان وي، غرور نه ډډه کوي.

کيم. خو تا وويل چې دا سړې د ټيټې طبقی دې او خرابه خله لري.

لامه. د ټيټې طبقې...ما خو داسی نه دی ويلي. دا څنګه کيدېشي؟ زه انسانان په طبقوکی نه وېشم. ټول د خداې مخلوق يو. په سر کی د ده چلن ښه نه و خو وروسته مودب شو نو ما د ده ګناه هيره کړه. بله دا چې دی هم زمونږ په شان دې، د مادي نړۍ په څرخ تړلې دی، خو زمونږ نه په دی توپيرلري چې دی د خلاصون په لاره نه ورځي.

دوي دواړه د کنال غاړی ته ودريدل چې د اسونو او د نوروڅاروو د پښو نښی پری جوړی وې. لامه يو څو شيبې اوبو ته کتل، هلته د ګنې فصل هم شين و. کيم د څو ګنو د سيوري لاندی کښيناستو او ترې پوښتنه وکړه چې دی به سپيڅلې سيند څنګه پيژني نو لامه ويل،" د دی په موندلو ، ما ته به هر څه رڼا شي. خو دا هغه سيند نه دی، کاشکه په دی اوبو کی اوسيدونکو وړو چينجو راته ويلي شول چې زما سيند چرته دی."

کيم هغه وخت يوه لوې ښامار وليدو نو لامه يې شا ته راښکلو او دواړه ساه نيولي ودريدل. ښامار چې ژيړ او نسواري ليکې يې لرلې، غاړه ښکته کړه او د کنال اوبه يې وڅښلې. بيا هم دغسې په زمکه پروت و. کيم اخوا ديخوا کتل او ځان سره لګيا و چې يوه کوتک راسره وې نو د دی ښامار مرۍ به مې ماته کړی وې. لامه ورته وويل، ولې؟ دی هم زمونږ په شان د ژوند په څرخ سپور دې. کيم وويل چې د ده له هر ډول مارانو نه کرکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي. خو لامه ایسارکړو، "پرېږده چې دی هم ژوند وکړي". په دی کی ښامار په یوشرنګیدلي غږ خپل سر پرانستو او چمچمار تری جوړ شو. لامه هم هغسې ورسره خبرې کولې، چې " وروره، که زما د سیند په اړه دی څه معلومات وکړل نو بیا راشه". کیم ورته په غلي غږ وویل ،"ستا په شان سړی ما تر اوسه نه و لیدلې، څنګه، دا ښامار هم ستا په خبره پوهیږي؟ "څوک څه خبر دي لامه وویل او د ښامار څنګ ته ورو غونډې تیر شو چې په خاوره کی تاو راتاو پروت و.

هغه کیم ته اشاره وکړه، خو دی په ویره و، "زه د بلې غاړې نه درځم." لامه ورته ډاډ ورکړو، "راځه هیڅ درته نه وای." کیم زړه نا زړه و خو لامه ورته لاس اوږد کړو او په چیناي ژبه یې څه وویل. کیم فکر وکړو چې هغه څه "دم "ویلو. دی ورور ورو د ښامار څنګ نه تیر شو خو هغه سر هم راپورته نکړو. کیم له خپلې تندي خوله پاکه کړه او وې ویل، "ښه نو اوس کومې خوا ته ځو؟" لامه وویل، "دا ستا کار دې چې فیصله وکړی، زه زوړ یم او دا سیمه نه پیژنم. راځه چې یو بل سیند ولټوو."

د سیند لټون

د پنجاب په دی ښیرازه زمکه په یو وخت درې فصلونه کیدل، ګنا، تمبکو، او نوره سبزي، لکه مولۍ او ټیپر. دوي ټوله ورځ ګرځیدل او هر ځاې چې اوبه یې ولیدې نو ورته به ولاړل. کله به سپي ورپسې شول او کله د غرمې په خوب ویده کلي وال یې راویښ کړل. په هر ځاې لامه د خلکو پوښتنې ځوابولې او بیا به هغوي ورته د یو سیند درک ورکړو. کله کله به چا وربانډی وخاندل خو زیاتو خلکو ورته د دمې وویل، اوبه یا شوملې یا پۍ به یې ورله راوړل، ډوډۍ به یې ورله ورکړه. ښځې به زیاتې مهربانه وې. ماشومان به په پیل کی شرمیدل او وروسته به ورسره مله شول. ماښام دوي په یوکلي کی د ختو د یوې جونګړې څنګ کی د لوې ونې لاندی کښیناستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي سپين ږيري مشر ورته راغلو اود دوي کيسه يې واوريده. د لامه د کښيناستو لپاره يې يوکټ واچوو او گرمه ډوډۍ يې راوغوښته. بيا يې چيلم ورته تازه کړو او د کلي پنډت يې راوبللو. کيم يو څو هلکانو ته د لاهور د ښايست، د اورگاډي د سفر او د ښار د ژوند کيسې کولې. سړي پخپلو کې لگيا و. اخر د کلي پنډت وويل چې دی د سيند په اړه څه نه شي ويلې خو لامه د حق په لټون راوتلی دی او د ده په شان يو بل جوگي هم تيره مياشت راغلې و. ناستو ولاړو خلکوته يې وويل، "په ياد مو دي، د شمشتۍ (کيشپ) جوگي. ټولو سر وخوځوو. هغه جوگي ته کرشنا په خوب کې ويلي و چې که دی پخپله پرياگ ته ولاړو نو بې له سوځيدو به جنت ته ځي. پنډت اعلان وکړو، " دا جوگي په هغو خدايانو باور نه لري چې زه يې پيژنم. خو صبر وکړئ ...دی زوړدی او له لرې راغلي دې او بله دا چې ليوني دې. بيا يې لامه ته وويل، "له دی ځايه شپږ ميله لويديځ ته جرنيلي سړک کلکتې ته ځي". لامه په تلوسه وويل، "خو زه بنارس ته روان يم"، پنډت وويل، "هو هغه سړک بنارس ته هم ځي او د شمالي هند د ټولو سيندونو نه تيريږي. خو اوس به ښه دا وي چې تاسو شپه په دی کلي کې وکړئ، سهار به سړک ته ووځئ او په لاره چې هر سيند نه تيريږئ، درته به معلوم شي".

لامه دا خبره خوښه کړه. هغه څو دعاگانې وکړې چې وروستۍ يې په چيناي ژبې کې و. بيا يې کيم نه پوښتنه وکړه "په هر څه پوهه شوې؟" کيم ورته په ادب وويل،" هو" د کلي مشر کيم ته وکتل چې د يوې جينۍ سره يې خبرې کولې. لامه د کيم د لټون او د ده د مريد کيدو کيسه ټولو ته تيره کړه او دا چې هغه د خداې له اړخه له بلې دنيا نه ده ته راليږل شوې دې. پنډت موسکې شو او کيم ته يې په چغه وويل، "ته څوک يې؟" هغه د بل سر نه په زوره وويل "د سپيڅلي لامه مريد" پنډت وويل، "ستا جوگي واي چې ته پيرې يا روح يې." کيم وويل، "نو پيرې ډوډۍ خوړې شي؟ زه خو اوږې يم." لامه په زوره وويل، "دا د ټوکو خبره نه ده. په هغه بل کلي کې، چې ما نه يې نوم هير شو، نجومي دا خبره کړې وه." کيم د لامه په غوږ کې وويل، "هغه د امبالې ښار و چې بيگا شپه مو پکې وکړه. " د لامه راياد شول، "هو امباله نوميدو، هلته نجومي پخپل علم څرگنده کړه چې زما مريد به په دوو ورځو کې خپل مراد ته ورسيږي. خو هغه ستا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورو په اړه څه ويلي و؟" کيم غاړه تازه کړه او د کلي ټولو سپين ږيرو ته يې وکتل. "زما د ستوری مانا جنګ دې." يو کس وخندل. خو بل وويل، "دا وړاند وينه خو نه ده، په سرحدونو هر وختې جنګ کيږي". خو په سپين ږيرو کی يو پخوانې پوځي هم ناست و چې په غدر کی د ده په ميړانه انګريزانو ورته انعامونه ورکړی و او اوس هم انګريز چار واکي او کمشنر د ده ليدو ته راتلل. د ده زامن هم په پوځ کی و. هغه په زوره وويل،

پوځي... د هلک خبره وړاند وينه ده.

کيم (په چغه)، دا به يو لوې جنګ وي، د اتو زروپوځيانو...

پوځي. لښکربه د سرو کوټونو وي که د هند کنډک؟

کيم .(په تلوسه) سره کوټونه به وي، د ګوراګانو لښکر او توپې به هم وي.

لامه. (وارخطا) نجومي خو راته دا خبره نه وه کړی.

کيم (په جوش) دا خبر يواځی ما ته راغلی دې چې اته زره پوځيان به د پنډۍ او پيښور نه د جنګ لپاره ځي.

برهمن. ده ارو مرو دا خبره په بازار کی اوريدلی ده.

لامه. خو دی ټول وخت له ما سره و. څنګه خبرشو.

پنډت. چې سپين ږيرې مړ شو نو دی هلک نه بهډېر ښه مداري جوړ شي. دا څه نوې لوبه ده؟

پوځي. يوه نښه راوښايه. که د جنګ خبره وي نو زما زامنو به له وخته ما ته ويلې وې.

کيم. کله چې هر څه فيصله شول نو ستا زامن به هم خبر شي. خو هغه کس چې دا اختيار يې په لاس کی دې، ستا له زامنوډېر لوړ ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا، ته راته ووایه. آیا د اتو زرو پوځیانو د توپونو په بدرګه د تګ خبره به ټیټو خلکو کړی وي؟

پوځي.. نه

کیم.. نو ته خبر یې چې د دی پوځ امر به چا ورکړی وي؟

پوځي. هو ،ما هغه لیدلې دې.

کیم. څوک دی؟

پوځي. زه یې له هغه وخته پیژنم چې دی د توپخانې افسر و.

کیم.. لوړ دنګ سړی، تور ویښته او داسی قدم اخلي.

کیم د پوځیانو په شان ایغ نیغ وګرځیدو. یوکس وویل چې هر پوځي همدغسی ګرځي. خو کیم ورته وویل، نه په دی کی توپیر دی، هغه لوړ رتبه کس داسی ګرځي او داسی سوچ کوي. دا یې وویل او خپله ګوته یې په تندي کیښوده او ورو ورو یې ښکته جامنې ته برابره کړه. بیا خپله خولۍ یې په ترخ کی ووهله او د زانې په شان ودریدو. ټول خلک دی ننداری ته ځیر و. پوځي پوښتنه وکړه،" دا افسر د امرکولو پر وخت څنګه چلن کوي؟ کیم وویل، "دې خپل څټ ګروي، بیا یوه ګوته پر میز وهي او پوزه راکاږي. بیا امر کوي، چې فلانی فلانی کنډک راواستوئ، فلانی توپې ورولیږئ." هغه خپل لاس یو موټې کړو او په زوره یې وویل، "دا جنګ نه دی، دا سزا ده سزا"

پوځي اوس قانع شو او وې ویل، "بس بس، زه پوهه شوم چې دی څوک دې. ما د جنګ د میدان په لوګو کی د ده غږ اوریدلې دې." د کیم غږ واوښتو او وې ویل،" ما خو لوګې و نه لیدو، دا هر څه می په تیاره کی لیدل چې یو سړي ورته لاره پاکه کړه، بیا په اس سپور یو تن راغې، بیا دی پخپله راغلو. بابا، ما ریښتیا ویلي دي که دروغ؟ " پوځي وویل، "بي شکه، دا هم هغه افسر دی." لامه په ویاړ ټولو ته وویل، "ما تاسو ته نه وویلي چې دې له بلې دنیا راغلی دې. دی د ستورو ملګری دی." یو سپین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږېري وويل، "خير په مونږ څه اړه لري؟ اې، که ته د غيب خبر ورکولې شې نو ما سره يوه غوا ده چې سره ټاکي لري. ښاي ستا د غواي خور وي." کيم وويل، زما ستوري ستا په څاروو پورې نه دي تړلي." يوی ښځې وويل،"هغه غوا ناروغه ده ، دی زما ميړه دی او د خبرو چل ورله نه ورځي. ته راته ووايه چې هغه به جوړه شي که نه؟"

کيم که يو عادي چلباز کس وې نو دا لوبه به يې غځولې وې، خو دی په لاهور کی لوې شوې او ديارلس کاله يې د فقيرانو او د عامو خلکو چلن کتلې و. د کلي پنډت هغه ته په کينه کتل. کيم وويل، "زما په فکر تاسو يو ډېر ښه پنډت لرئ چې دا اوس مې وليدو." ښځی ته يې وويل، "ته او ستا ميړه فکرکوئ چې ستاسو غوا به په تشو خبرو جوړه شي. د عبادت کوونکو سره درغلي مه کوئ. يو خوسکی خپل پنډت ته ورکړئ او که خدای درته ډېر په قهر نه و نو غوا به مو په يوه مياشت کی بيا پئ ورکوي." پنډت د ځان سره وويل،" پورا استاد دی، ما په څلويښتو کالو کی دا کارونشو کړې". کيم ور زياته کړه، "لږ اوړه، لږ کوچ او يو څو دانې لاچي، په دی څوک شته من کيږي؟"

پوځي ودريدو او کيم ته يې ست وکړو چې که دوي دواړه شپه له هغه سره تيرول غواړي. پنډت د دی تايد وکړو خو وې ويل چې د لامه خدمت د دوي د دهرم شاله (عبادت ځای) دنده وه. ټول د دوي د ځواب په انتظار و. کيم ورو غوندې د لامه څنګ کی ودريدو او ورته يې وويل، " پيسې چرته دي؟ هغه ورته وويل، "زما ملا سره تړلي کسوړه کی." کيم ورته وويل،" شابه زر دا کسوړه ما ته راکړه خو چې څوک پری پوهه نشي. " لامه ويل، "ولې، اوس خو مونږ ټکټ نه اخلو." کيم ورته وويل، "زه ستا مريد يم که نه؟ ما تر اوسه ستا ساتنه کړی ده که نه؟ پيسې راکړه او سهار رانه بيرته واخله." هغه د لامه په کمر بند لاس ووهلو او د پيسو کسوړه يې په تياره کی راوويسته. لامه سر وخوځوو. "زه هم داسی دی وي. دا بده نړئ ده، زه خبر نه ووم چې پکی دومره خلک اوسيږي."

په بل سهار د کلي پنډت سخت په قهرښکاريدو خو لامه خوشاله و او کيم د زوړ پوځي په کور کی دومره کيسې اوريدلی وی چې ورباندې سم موړ شو. پوځي ورته په عمل کی وښودله چې کله به هغه په اس سپور شو نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله توره به یې ځنګه په زنګانه ایښې وه. لامه د کیم په لیدو ورته وویل، " د دی کلي هوا ډېره ښه ده، نور کله زما خوب کچه وي خو بیګا مې اړخ هم نه دی بدلولې، اوس مې هم سر لږ دروند دی." کیم پوهه شو چې پنډت به لامه ته د شپې ښه ډېر اپیم ورکړی وي چې وې شوکوي. ورته یې وویل، "یوګوټ ګرم پی وڅښه." کیم د اپیمیانو لپاره یو څو کورنیو نسخو نه خبر و.

دوي د سفر لپاره تیار شول نو لامه پوښتنه وکړه چې د کلي والو د خدمت په بدل کی څه وکړي. هغه د پنډت نه خوشاله معلومیدو او کیم ته یې وویل چې کولې شي، هغه دهرم شاله ته یوه روپی ډالی کړي. کیم ورته وویل،" محترم، تا کله په سړک یواځی سفرکړې دې؟" هغه وویل ،خود نو...په کوهلو کی زما مرید چې مړ شو نو تر پټهانکوټ پوری یواځی ووم. په لاره هر چا چې راسره ښه وکړل نو هغه ته به مې یو څه نذر ورکول." کیم په سخته لهجه وویل، "اوس ته په هند کی یې، د دوي اسطورهډېر لاسونه لري. دوي پخپل حال پرېږده."

زوړ پوځي دوي ته په مخه ښه ویلو لپاره پخپلې کچرې (یابو) سپور راغلو، یوې ډډې ته یې توره هم ځړیده. د کلي خلک خفه ښکاریدل او پنډت خو ورتهډېر بد بد کتل. هغه د شپې خپل ښه اپیم لامه ته ورکړي و خو هیڅ پیسې یې ورسره و نه موندلې. پوځي ورته په کچرې د سپریدو اشاره وکړه، خوکیم ویل " زه د خپل جوګي غلام یم." پوځي ورته وویل، "ته چې پخپله د جنګ ستورې لرې نو ولې دی ژیړ جوګي پسې روان یې؟" کیم ورته وویل، "دی له نوروډېرو جوګیانو توپیر لري. دی یو ریښتونې جوګي دې. مونږ نه نجومیان یو، نه مداریان او نه ګداي ګر." پوځي وویل، "هغه خو ما پخپله ولیدل خو زه دا سړې نه پیژنم."

د سهار په تازه هوا کی لامه د اوښ په شان لوې لوې ګامونه اخیستل. خپلې دعاګانې یې ویلې او تسبیح یې اړولې. دوي د امونو د باغ نه تیرشول چې د هغې نه اخوا په پټیو کی ټول خلک په کار اخته و. په ختیځ کی د همالیه د غرونو تت انځور ښکاریدو. لامه د خپلې تسبیح یو اتیایمه دانه واړوله نو کیم ته یې وویل، زما ارمان په زړه کی پاته شو چې هغه دهرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاله ته مې يوه روپۍ ورنکړه. پوځي ټوخې وکړو نو لامه د هغه د شته والي نه خبر شو. مخ يې واړوو او ورسره خبرې پيل کړې،

لامه. ته هم د سيند په لټون راوتلې يې؟

پوځي. دانوې ورځ ده. د سيند د اوبو اړتيا د لمر ډوبيدو نه وړاندې وي. زه راغلم چې تاسو ته لوې سړک ته ورتلونکې لنډه لاره در وښيم.

لامه. نودا توره دی ولې راوړې ده؟

پوځي. زه خبر يم چې په ټول هند کی د پوليسو په امر څوک وسله نشي ګرځولی. خو د دی ځای حوالدار ما پيژني. زما يو ارمان دې چې د اړتيا پر وخت له دی تورې کار واخلم.

لامه (په افسوس) د يو سړي وژنه به درته څه ګټه وکړي؟

پوځي. هيڅ هم نه، خو کله کله بد انسانان که وونه وژل شي نو نړۍ به د زما په شان ارماني کسانو لپاره تنګ شي. ما د ډيلي نه تر جنوب پورى زمکه په وينو سره ليدلی ده. څه ليونتوب و.

لامه. هغه خدايان به خبر وي چې دا وبا يې راليږلې وه.

پوځي. د هند په پوځ کی ليونتوب ورګډ شو او عسکرو خپلو افسرانو ته د ټوپکو شپيلۍ واړولې. دا ليونتوب که هلته ودريدلې وې نو ښه به وې، خو دوي د افسرانو ميرمنې او ماشومان هم ووژل. بيا له اوو سمندرونو نه اخوا نورکسان راغلل او هغوي لا ظلمونه وکړل.

لامه. داسی ګنګوسی ډېر پخوا ما ته هم رارسيدلې وې. زما يادېږي، هغه کال يې د " تور کال " په نوم يادوو.

پوځي. نه پوهيږم، تا څنګه ژوند تيرکړی دی؟ ګنګوسی؟...هن...ټوله نړۍ له دی پيښې په لړزان وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. زمونږ نرۍ تراوسه يو واری خوزيدلی ده، کله چې زمونږ سپيڅلې بودا رڼا تر لاسه کړه.

پوځي (په سخته لهجه) زه خبر يم چې ډېلې په لړزان وه او ډېلي د نړۍ " کولمه" ګڼلې شي.

لامه. ښه نو دوي ښځې او ماشومان ووژل، دا ډېر بد کار واو بايد سزا يې موندلې وې.

پوځي. ډېرو خلکو دا کار وکړو خو هيڅ ګټه يې نه وه. زه هغه وخت د سپارو په يوغونډ کی ووم. په دی کی شپږ سوه او اتيا تکړه ځوانان و. ته باور وکړه چې درې تری ژوندي پاتې شول. يو پکی زه وم. ما پخپل اس يو انګريز ميم صاحب او د هغې ماشوم سپاره کړل او اويا ميله لرې يو خوندي ځاې ته مې بوتلل. خو ما نولسو سختو جګړو کی برخه اخستې وه، د اسونو شپږ ځلوييښت جګړې مې وکړې. د وړو جنګونو خو حساب نشته. په وجود می نهه ټپونه خوړلي دي. څومره ميډالونه مې وګټل او دا د کلي زمکه يې هم راکړی ده. درې زامن لرم چې زما په غياب کی راپسی ملنډی وهي.

لامه. اوس په دی زاړه عمر کی ته د څه شي ارمان لری؟

پوځي. نيغه ملا، نرم هډونه ، چابک لاس او تيز نظر . زه هغه طاقت بيا غواړم.

لامه. طاقت کمزوري وي.

دوي څو شيبې د ونې لاندی دمه وکړه. کيم د يو مړې سره لوبی پيل کړی. د کلي يو چاغ ماشوم چې په لاره روان و، د لامه په ليدو نږدې راغی او هغه ته په ادب ټيټ شو، خو د ټيټيدو پر وخت بی تولې شو او راپريوتو. کيم په زوره وخندل نو ماشوم په ژړا شو. پوځي زر ورنږدې شو او دی يې دلاسه کړو. "مه ژاړه، شهزاده خيردی ، خوږ شوې نه يې." لامه چې څو شيبو له يې سترګې ورغلې وې راويښ او تسبيح يې اړولې. ماشوم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا تسبیح ته لاس کړو چې زه دا غواړم. لامه د هغه سترګو ته وکتل ، تسبیح یې په واښو لکه د مار کیښودې او یوه سندره یې وویله،

یو موتې لاچي...یوځمځی غوړي

وریژې دال او مالګه...ستا زما ډوډی

ماشوم له سندرې خوند ورکړو او په خندا شو. پوځي ترې پوښتنه وکړه، دا سندره دی له کومه وخته یاده ساتلې ده؟ لامه وویل، "دا مې په پټان کوټ کی زده کړی وه. ماشومانو سره مهرباني کول پکار دي." پوځي ماشوم ته یوه پیسه ورکړه چې ځان ته د کلي په هټۍ خواږه واخلي. له دمې وروسته دوي لږ مزل وکړو نو لوی سړک ته راووتل.

جرنیلي سړک

د دی لوی سړک چې انګریزانو ورته جي- ټي- روډ ویل، منځ برخه پخه (قیرشوی) وه او د لویو موټرو او لاریو لپاره وه. د دې دواړو غاړو ته د اس او خرګاډو لپاره بیله کچه لاره وه. پوځي ورته وویل، " د اورګاډي د راتلو نه وړاندې په دی سړک به هر وختې د انګریزانو موټری تلی راتلی خو اوس پرې څوک نه تلل. دا خوندي سړک و، ځکه په هر څو میله کی وربانډې د پولیسو څوکی وه. خو پولیس پخپله غله دي او خلکو نه په زوره شیان اخلي".

په دی سړک پلي خلک روان و او پوځي وویل، " وګوره داسی ښکاري چې د خلکو یو سیند بهیږي" . دا جرنیلي سړک په دې زړه پوری و، چې تر پینځلسو سوو میلو نیغ جوړ شوي و او د هر نسل خلکو وربانډی سفر کوو. د دی په هر فرلانګ دواړو غاړو ته سپیني تیږې او وربانډې د فاصلو نښې لیکلې وې. دوي په سړک روان و چې د پولیسو څوکۍ ته نږدې شول. هلته یو چار واکي د پوځي سره د تورې په لیدو وویل،"څوک دي چې د قانون پر ضد وسله یې راالخستی ده. آیا پولیس د ژغورنې لپاره بس نه دې؟" بیا یې وخندل. پوځي وویل، "د پولیسو نه د ژغورنی لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې دا توره اخستې ده، په هند کی هر څه ټیک ټاک دي؟" د پولیسو کس داړې چینګې کړې، " رسالدار صاحب هر څه ټیک دي. زه خو لکه د شمشتۍ سر رابهر کړم او بیا وردننه کړم. هو دا د هندوستان سړک دی او ټوله دنیا وربانديې روانه ده."

ناڅاپه څوګامه وړاندې په بادیدونکي دوړه کې د چا له خلې ښکنځلې راووتلې، "د سپي زویه، د سړک نرمه برخه ستا د ملا ګرولو لپاره جوړه ده؟ د حیوان اولاده، کم عقل، سرکوزیه، د خره لکۍ تا ته چا ویلي و چې د سړک منځ ته راوخیژه؟ اوس دا مات پل دې او خپل مات سر دواړه یو ځاې کړه." کیم ولیدل چې پنځوس ګزه اخوا، یو ګاډې د سړک په منځ کی مات پروت و او یوه اسپه چې سترګې او پوزه یې له وینو سره و، د راپورته کیدو لپاره زور لګوو او بیا به راپریوته. هغه پولیس چې ښکنځلې یې کولې، په اس سپور او چابک په لاس د اسپې د وهلو هڅه کوله او د ګاډي خاوند ورته مخې مخې ته کیدو چې اسپه وونه وهي. هغه د انصاف لپاره زارۍ کولې. خو پولیس اوس د ده په وهلو لاس پورې کړ. ګاډي وال په چغه وویل، "دا بی زبان مال دی." پوځي له خپل کچرې راښکته شو نو هم هغه وخت د پولیسو هغه کس هم د خپل اس نه را کوز شو چې ښکنځلی یې کولې. بیا دوي دواړه د یو بل سره داسی تر غاړه شول لکه چې په هند کی پلار او زوې یو بل ته غاړه ورکوي. هغه پولیس د دې پوځي زوې و.

دوي دجرنیلي سړک پر غاړه د یوې ونې لاندی کښیناستل. کیم سترې و خو لامه د سپیڅلي سیند په لټون وړاندی تګ غوښتو. کیم ورته وویل چې لږ صبر وکړه. پوځي وویل، "دا هلک د ستورو ملګرې دی، پرون یې راته د هغه چا خبر راکړو چې د جنګ امر ورکوي." د هغه زوې وویل، "دا هر څه به یې په بازار کی اوریدلي وي." پوځي وخندل، "هر څه چې وي، دا خو یې نه دی کړي چې په اس سپور راشي او پیسې رانه وغواړي." زوې ورته وویل، "پلاره دا د دې خبرو ځاې نه دی، راځه زما کور ته به ولاړ شو." پوځي وویل، "دومره خو کولی شې چې دې هلک ته څه پیسې ورکړې، ده زما لپاره ښه خبر راوړی دی. د جنګ د امکان خبر." کیم وویل، "امکان نه...د حتمي جنګ خبر."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پوځي زوې يوه سکه ورته وغورځوله او ځان سره د ګدايانو او د مداريانو په اړه يې څه وويل. دا سکه څلور انيز (د روپۍ څلورمه برخه) و او دوي پرې ترډېرو ورځو ډوډۍ خوړې شوه. لامه د سکې په ليدو ورته يوه دعا وکړه. پوځي پخپلې کچرې لاس راښکلو او دوي ته يې وويل، "ورځئ، په مخه مو ښه شه، ما په ژوند کی په لومړي ځل يو ريښتونې پېغمبر وليدو چې پوځي نه و. پلار پخپلې کچرې او زوې په اس په يو وار سپاره شول او پخپله مخه ولاړل. کله چې کيم او لامه د پوليسوڅوکۍ نه ورتيريدل نو يو پوليس چې وړاندې يې د کيم څلورآنيز ليدلي و، وويل،

پوليس. په دی څوکۍ کی له هغې غاړی راتلونکي د هرسړي په سر دوه انې ټيکس (ماليه) دې. تاسو به څلورآنې راکړئ. دا د سرکار امر دی او دا پيسې د سړک پر غاړه د ونو لګولو او د سړک د ښکلی کولو لپاره کاريږي.

کيم. او د پوليسو د خيټې د ډکولو لپاره هم کاريږي. ته څه ګڼې چې زمونږ سرونه د ختو جوړ دي؟ يا مونږ د ډنډ چيندخان يو؟ خسر بابا، ته د خپل ورورنه خبر يې، چې څوک و؟

د پوليسو مشر.(له برنډې) پريږده دا هلک. اې تا ته وايم ...څوک و د ده ورور ؟

کيم. هغه د يو ولايتي بوتل نه کاغذ ليرې کړې و او په پله يې نښلولې و. هر څوک چې به له پله تيريدل له هغوي به يې پيسې اخستې چې دا د سرکار امر دی. بيا يوه ورځ ورباندی انګريز راغی او د ده سر يې مات کړو. اې وروره، زه د ښار کارغه يم، د کلي نه.

پوليس وارخطا شو او دوي يې پريښودل. خو کيم ترډېره وخته شا ته به ګټ واړوو او د پوليسو هغه کس ته له خلې شپيلۍ غږوله چې بد بد يې ورته کتل. هغه لامه ته وويل، "داسی مريد لکه زما به بل نه وي. که ته يواځې راوتلی وې او زه درسره نه وې نواوس به يې د لاهور نه لس ميله ليرې ستا هډوکي راټولول." لامه وموسيدو او په وروغږ يې وويل،" زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپله هم چرت وهم چې ته پیرې یې او که وړوکی شیطان؟" کیم وویل، زه ستا مرید یم.

دوي دواړه تر ډېره وخته په خاموشۍ روان و او تش د لامه د تسبیح د دانو غږ راتلو چې پخپلو دعاګانو کی ډوب و خو کیم چارچاپیره نړۍ ته سترګې وازې نیولې وې. دی خوشاله وچې د لاهور د ګڼې ګوڼې پر ځاې اوس پراخو، شنومیدانونو ته یې کتل. خو له هغې هم خونده ورته خلک و. تر اوسه یې په دې لاره ځومره نوي څیرې، نوي جامې او د کړو وړو عجیبه خلک لیدلي و. اوس یې هم په سړک یوه لویه ډله د سنیاسي درویشانو ولیده چې لوېي لوې څڼې یې وې او پخپلو ټوکریو کی یې د څمڅرک په شان ځناوراوړل. بیا یوتکړه کس یې ولیدو چې پاکې جامې یې اغوستی وې خو په پښو کی یې د بیړۍ ښوځرګندول چې اوس اوس له بنده خوشی شوی و. یو اکالي سیک یې هم ولیدو چې د خپلې عقیدې نیلا لباس یې په ځان کی و. ده لوی څڼې او سرې سترګې لرلې. د پګړۍ د پاسه یې هغه تیره د چاقو په څیر د اوسپنې حلقه وه چې د دوي وسلې کار یې ورکوو.

کله کله به یې د یوکلي ټول خلک ولیدل چې په رنګا رنګو جامو کی د کومې میلې لپاره راوتلي و. ښځو به ماشومان په ډوډه اخستي، خپل بنګړي یو بل ته ښودل، ماشومانو به ګڼي ژوول. د یو پله د لاندی یې موسلیان ولیدل چې د ډول او باجې په ساز سندرې یې ویلې. بل ځاې د چا ناوې ډولۍ روانه وه. د لامه سترګی پټې وې خو کیم هر څه لیدل. اخر یې سکوت مات کړو.

کیم. دا د جنوب سیمه ډېره ښه ده. اوبه او هوا یې ښه دي.

لامه. هو خو ټول د ژوند د پل سره تړلي دي.

کیم. اوس مو ډېرمزل وکړو، لمر هم په ډوبیدو دې، یوه دمه به وکړو.

لامه. نن به مو څوک کوربه وي؟

کیم. دا ملک د ښو خلکو ډک دی، (په ورو غږ) او مونږ پیسې هم لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې دوي د دمی يو ځای ته نږدی شول نو د خلکو ګڼه هم زياته شوه. هلته په يو قطار کی د توکو پلورونکي ګاډي ولاړ و چې تمبکو، پان او ارزان خواړه پکی بار و. د لرګو يو ټال او د پوليسو يوه تاڼه هم وه. يو کوهې، ورته نږدې څو ونې او د ونو لاندی د پخوانيو بل شويو اورونو نښې وې چې ښودله يې، په جرنيلي سړک دا د کاروانونو د پړاو ځاې و. بره په اسمان په سوونو د کارغانو، کفترو او د طوطيانو جوپې خپلو زالو ته رواني وې. په تنورونو د ګرمې ډوډۍ او د کبابونو او د پکوړو خوشبوي هرې خوا ته خپور و. کيم ته دا هر څه د کشمير سراې په شان ښکاره شو خو البته دا ځاې تريډېر لوې و.

د دوي دواړو اړتياوېډېرې نه وې. لامه د ډوډۍ په اړه څه خاص بنديز نه لرلو او کيم د هری غرفې نه په خيرات کې د خواړو څه نا څه اخستې شول. هغه د اورد بلولو لپاره يو څو لرګي په بيه واخستل. خلک د ډوډۍ او د خواړو لپاره اخوا ديخوا تلل راتلل، خو دوي دواړه د کوهي پر غاړه ناست و. مخامخ د اس يوګاډې ولاړ و چې اسونه تری بيل شوي او دوي په واښو شوندې وهلې او يا اوبو ته يې خله ټيټه وه. په څو ګاډو کی د ناستو ښځو غږونه اوريدل کيده. په هند کې اوس که څه همډېرو خلکو خپلې ميرمنې په اورګاډو(ريل) کی بوتلې چې زرخپل منزل ته ورسيږي خو ځينو خلکو اوس هم په پخواني ډول په اس ګاډي يا د غوايي په ګاډي کی د کور ښځې ورليږلې. په دی ګاډو به پردې ترلې وې چې بيګانه سړي يې وونه ګوري.

کيم د غواي يو ګاډې په نښه کړو چې ډېر ښکلې کړې شوې و او ورباندې دوه ګومبدي خيمې لګيدلی وی. دا ګاډې لږه شيبه وړاندې د پړاو ځاې ته راغلی و او ورسره اته سړي بدرګه و چې د دوو کسانو سره زنګ وهلې تورې هم وې. له ورايه ښکاريدل چې دا د يو مهم کس کورنۍ وه ځکه د هند عام اولس وسله نه ګرځوله. د ګاډي د پردې شا نه يوی ميرمنې د بيلا بيلو کارونو لپاره حکمونه کول چې ښکاريده هغی به تل دا کار کړې وي. کيم د ګاډي سره د بدرګه کسانو جاج واخستو چې نيم نه زيات پکې نري نروچکي د جنوبي سيمو سپين ږيري و. نيم نور د شمال تکړه غرني و چې وړينې خولۍ او هم هغسې جامې يې اغوستې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم اندازه ولګوله چې میرمنه د پاخه عمراو شته منه وه او جنوب کی د خپلو خپلوانوکره روانه وه. ښاي لورکره تله او زوم ورپسې د بدرګې لپاره خپل کسان وراستولي و. غرنی کسان به ورسره د کوهلو یا کانګړې نه راغلي و. دا هم څرګنده وه چې د میرمنې لور په دی ګاډي کی نه وه، که نه هلته به سخته پرده کیده او ساتندویانو به هیڅوک ورته نږدې نه پریښودلې. کیم سوچ وکړو، دا میرمنه خوشاله ښکاري او هغی سره لیدل پکاردي. دی خبر و چې لامه به دا خبره وونه مني، خو د مرید په توګه هغه دا خپل فرض ګڼلو چې د دواړو لپاره تری خیرات وغواړي. هغه چې څومره یې امکان کیدې شو، هغه ښکلي ګاډي ته نږدی اور بل کړو چې په ساتندویانو کی یې څوک وشړي. لامه اوس پر زمکه ناست و او تسبیح یې اړولې. یو غرني ورته په ماته ګوډه هندوستاني ژبه کی وویل، " او...ګدایانو، له دی ځایه لیرې لاړ شئ. کیم په غرور وویل، " ده ته ګوره! دا د غرونو خره کله نه د هندوستان د زمکې خاوندان شول؟ هغه یو لرګې په اور کیښودو او ورو یې وویل، "مونږ دی ته د مینې خبری وایو." له پردی شاته نه میرمنې هغه غرني ته څه امر ووکړو نو کیم په زوره وویل، " ورورە،ډېر تیز مه غږیږه، دا نه وي چې ښیرې درته وکړو. زمونږه ژبه توره ده." سپین ږیرو ساتندویانو وخندل او یوغرنې په ګوابښنو سترګو ورته رانږدی شو.

لامه سر راپورته کړو او وی ویل، څه چل دی؟ غرنې پخپل ځاې ودریدو او ژبه یې چاړه شوه، نو په ماتو ټکو یې وویل، " شکر خدایه چې د یو ګناه نه دی وژغورم" په سپین ږیروکی یو دی بل ته په غوږ کی وویل، "خارجیانو اخرخپل ملا پیدا کړو" د پردی شا ته نه میرمنې په چغه وویل، " تاسو دا ګداي ګر هلک تر اوسه ولې نه دی وهلې؟ " غرنې، پردی ته نږدی شو او په ورو غږ یې ورته څه وویل. هلته یوه شیبه خاموشي وه، بیا د میرمنې غږ اوریدل کیدو خو څوک پرې نه پوهیدل چې څه یې ویل. کیم ځان داسی ناغرضه ښکاره کړو لکه چې هیڅ نه ویني. هغه غرنې کیم ته نږدې شو او په غوږ کی یې ورته وویل، "کله چې ستا ملا ډوډۍ وخوړه نو د بیګم صاحبې خواست دی چې له هغې سره ووینې." کیم په بی پرواي وویل، "دی چې ډوډۍ وخوري نو ویدیږي." خو بیا یې په لوړ غږ وویل،" زه به اوس سپیڅلي ته ډوډۍ ورکړم او د خپلو خلکو نه اجازه هم واخلم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا يې لامه ته وويل، "حضور اجازه درکړې شوه، دا خلک به راته ډوډۍ راکوي." لامه په خوبولي غږ وويل، "د جنوب خلکډېر ښه دي " او هم هلته ويده شو. کيم بيا په زوره وويل، "پريږده چې دی لږ ارام وکړي، خو کله چې سپيڅلې صيب راويښ شو نو ښه ډوډۍ ورته راوړئ." په سپين ږيروکی يو چا سنګ زنه خبره وکړه نو کيم په قهر وويل. " دی خيرات خور نه دی، د باندې ګداګر هم نه دی، دی تر ټولو سپيڅلې جوګي دې، تر ټولو طبقو لوړجوګي او زه د ده مريد يم. "

د ګاډي له پردې شا ته نه په يونرم غږ کی بيګم صاحبې هغه ته د راتلو وويل. کيم پردی ته ورنږدی شو او پوهيدو چې د دی شا ته نه دوه سترګي ورته ګوري. په تخته يوه لاس چې په ګوتو کی يې غټې انګشترې وې، اينې و.

ميرمن. دی څوک دی؟

کيم. يوه لوړه سپيڅلې څټه چې له ډېره لری راغلې، دی د تبت دې.

ميرمن. تبت چرته دی؟

کيم. هغه د واورو نه اخواډېر لری دی. دی د ستورونه خبر دی او زايچې جوړوي. خو دی دا هر څه د پيسو لپاره نه کوي. د مهربانۍ له کبله يې کوي. زه د ده مريد يم او ماته هم د ستورو ملګرې وايي.

ميرمن. ته خو غرنې نه يې؟

کيم. له هغه پوښتنه وکړه، زه ورته له ستورو راليږل شوی يم چې د ده د سپيڅلې سفر تر پای به ورسره پاتې کيږم.

ميرمن. هلکه. ګوره ښه، زه سپين سری يم او بی عقله نه يم. زه خبره يم چې لامه څوک وي او ورته درناوې کووم. خو ته د ده قانوني مريد نه يې ، هم هغسې لکه چې زما ګوته د دی ګاډي ډنډه نشي کيدې. ته يو بې طبقې هندو يې، يو بی شرمه ګداي ګر، چې ځان يې د خپلی ګټې لپاره دې لامه پوری تړلې دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. (په ورو غږ) نو مونږ ټول د خپلو ګټو لپاره نه یو لګیا؟ ما اوریدلي دي...ما اوریدلي دي چې...

میرمن. څه دی اوریدلي دي؟

کیم. هر څه خو راته یاد نه دي خو په بازار کی چا ویل، خو کیدیشي چې دروغ وي، داسی یې ویل چې راجه ګان ...هغه چې د ښه لوړې کورنۍ او د پاکی وینې اود غرونو واړه راجګان وي، ښاي داسی ونکړي، خو په جنوب کی، کله کله دوي د خپلو ګټو لپاره خپلې میرمنې په زمکه والوخرځې کړي. په اودهه کی دا کار ډېر کیږي. خو د غرونو راجګان دا خبره نه مني. د بازار په خبره څوک باور نشي کولې، خو د وینځو(مینځو) تجارت په ټول هند کې روان دې.

میرمن. (په سخته لهجه) ته خو ډېر لوې دروغجن یې.

کیم. (په ویره) موری. ته ریښتیا وایې، ستا سترګې ښایسته دی چې انسان پیژني .

میرمن. (په خندا) که څلویښت کاله پخوا راته چا دا خبره کړی وې، او زه ریښتیا همدغسې ووم، ډېرش کاله پخوا هم که چا راته ویلې وې نو...ارمان...چې په دی ټول هند کی څوک نه و، بی له دی خیرن ګداي ګر نه چې د یوې باچا د کونډې صیفت یې وکړو.

کیم. درنې ملکې...زه هم هغه څه یم چې ملکې حضور فرمایلي دي. خو په دی کی شک نشته چې زما جوګي ریښتونی دې. دی تر اوسه خبر نه دی چې محترمې ملکې د ده د لیدو امرکړې دې.

میرمن. امر..زه به یو سپیڅلي ته، مذهبي معلم ته، څنګه امر وکړم چې راشي او له ما سره... یوې ښځې سره دی خبری وکړي؟ هیچری نه.

کیم. ښه دا زما بی عقلي وه، ما فکر کوو تاسو امرکړې دې.

میرمن. هغه امر نه و، یو خواست و. وپوهیدې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګاډي په تخته يوه سکه وکړنګيده چې کيم را واخسته او د بودايانو په شان يې په دواړو لاسونو بيګم صاحبې ته سلام وکړو. بيا يې وويل

کيم. زه د هغه سپيڅلي مريد يم، کله چې راپاڅيدو او ډوډۍ يې وخوړه نو تاسو ته به يې راولم.

ميرمن. (په خندا)ډير بی شرمه او بدمعاش يې.

کيم. (په ورو غږ) ملکې صاحبی ، په کورنۍ کی خو څه ستونزه به نه لرې. د ماشوم زوې اړتيا يا داسی نور...د زړه خبره وکړه، مونږ جوګيان ډير کرامت لرو.

ميرمن. مونږ جوګيان ....ته دومره لوې نه يې (خندا) باور وکړه...او جوګي..(خندا) کله کله زمونږ د ښځو اړتيا زامن نه وي. بله دا چې زما لور شکر دی زوې لري.

کيم. په لينده کی د يو غشي نه دوه ښه وي، او درې خو لا ښه وي.

کيم دا ټولې خبری د لاهور د ټکسالي د فقيرانو له خلي اوريدلې وې او د خبرو کولو پر وخت يې سترګی زمکی ته نيولې وې.

ميرمن. دا خبره ريښتيا ده. او د دی وخت به هم راشي. خو دا د ښار برهمنان په هيڅ نه دی خبر. زه ورته پيسې او ډالۍ ورليږم او دوي راته وړاند ويېنې (پيش بيني) کوي چې ټولې دروغ وي.

کيم. ښه...ښه دوي درته وړاند ويېنې کوي.

ميرمن. بيا ما پخپله خپل خداې راياد کړو، دعاګانې مې وکړې او هر څه مې هغه ته پريښودل. په بوده ګيا کی سپيڅلې زيارت ته هم ولاړم او هلته مې نذرورکړو. اوس له خيره دويم ماشوم يې کيږي، او که زوې وشو نو دا به ډيره لويه خوشالي وي.

لامه د خپل خوب نه راويښ شو او کيم ته يې نارې کړې. کيم ورته منډه کړه او وی ليدل چې د اورچاپيره غرنيو نوکرانو ورته ډوډۍ اوډلې وه. يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسان لاس په نامه ورته ولاړ و. کيم په چغه وويل، "زه ورشئ، ورک شئ، تاسو څه فکر کوئ چې مونږ به لکه د سپو په ميدان کی د ټولو د سترګو مخی ته ډوډئ خورو؟" ټول کسان تيت شول او کيم د لامه سره په ارام ډوډئ وخوړه. بيا ده ورو غونډې لامه ته وويل، "ما درته نه ويلي چې د جنوب خلک ښه دي. دا هر څه يوی ډيرې درنې د راجه کونډې رااستولي دي. هغه بوده ګيا ته هم تللې وه. کله چې تا ارام وکړو نو ورسره به ووينې."

لامه د خپلو نسوارو د ډبلي په لټه و، "دا ستا کارونه دي؟" کيم وويل، "نور به دی څوک غم وخوري، اوس وايه چې ستا په خدمت کی پاتې خو نه يم راغلی." لامه ورته دعا وکړه. کيم د هغه ګونځې مخ ته وکتل چې ايله دری ورځې د مخه يې په لومړي ځل ليدلې و. اوس دا ځيره ورته څومره خپله او مهربانه ښکاريده. ورته يې وويل، "هغه ګاډي کی ناسته ميرمنه دويم لمسي غواړي." لامه يو سوړاسويلې وکړو ، "دا د دين لاره نه ده. خو هغه له غرونو راغلی ده نو وربه شم." کيم غوښتل چې ورسره ولاړ شي خو لامه ورته نه و ويلي اود دوي خبری په تبتي ژبه کی کيدې چې کيم وربانديې نه پوهيدو نو دې هم هلته ايسارشو.

په پړاو کی شورکم شوې و، ټولو خلکو ډوډئ خوړلې او خوبولي و. لرې يو ځاې د بنګالي سندرې او ستار غږ اوريدل کيدو. کله کله د چيلم ګوړګوړ به پکی ګډ شو چې کيم ته د چيندخانو دغږ په شان ايسيدو. لامه چې بيرته خپل اور ته راوګرځيدو نو کيم سترګې پټې کړې او ملاست و، هغه خپله کمبله ورباندی هواره کړه نو کيم مخ واړو، "څه يې ويل؟" لامه ورو ويل، "هغه واي چې ما سره مله شئ، ورته مې وويل چې زما لټون تر هر څه مهم دې. خو اوس چې زمونږ لاره يوه ده نو ورسره به لاړشو او په لاره به د دی لپاره دعا هم کووم. ما نه د ښار نوم هيردی خو هلته به له دی بېل شو." کيم يو څو ګزه لرې پروت سپين ږيري نه په ورو غږ پوښتنه وکړه چې د دوي د بادارصاحب کور په کوم ښار کی و. هغه ورته د سهارن پور شا ته د يو وړوکي کلي نوم واخستو چې د امونو باغونه يې لرل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سره غويي کنډک

سهار د سپيدې سره په پړاو کې ژوند راويښ شو. کيم راپاسيدو او اخوا ديخوا يې کتل. بيا د "نييم" د يوې ونې نه يې يو ډنډر را وشوکوو او مسواک يې ترې جوړ کړل. د مسواک پر وخت ده د ټولو خلکو جاج اخستو. دی اوس د ډوډۍ نه بې غمه و، ځکه د هغې ميرمنې خدمت ګارانو ورته هر څه برابرکړل. له سبا نارۍ وروسته دوي د ميرمنې د ګاډۍ سره روان شول. هغې لامه ته وويل چې په لاره دی ورسره خبرې کوي او هم دغسې په خبرو خبرو ټوله لاره تيره شوه.

د غرمې دوي دمه وکړه او د ونو په تازه پانو اوډلي ښه ډوډۍ يې وخوړه. هغې ميرمنې اوس د غرونو يخه او تازه هوا يادوله او د ګرمۍ او د لارې د خاورونه يې شکايت کوو. کله چې په لاره د يو سيند نه تيريدل نو لامه به په تلوسه شو. خو بيا به يې سر وخوځوو چې دا هغه سيند نه دی. کيم ته يې وويل، د دی ښځې د خبرو د لاسه زه خپل عبادت نشم کولې. کيم لرې شنو پټو ته کتل چې څو نوي کورونه پکې ښکاريدل او ده غوښتل چې هلته ورشي او له نږدې يې وګوري. دی او لامه يو ځاې هغو ونو ته روان شول. کله چې نږدې ورسيدل نو کيم په دی حيرانه و چې هلته يوعبادت ځاې هم نه و، يو څو د امونو ونې وې.

ډېر ليرې ده څلور سړي وليدل چې د يو بل سره څنګ تر څنګ روان و. هغه پخپل لاس کی نيولې د برونزو سيکې ته وکتل او لامه ته يې وويل، " پوځيان، سپين پوځيان، راځه چې وې ګورو. مونږ چې کله هم يواځې تګ کوو، د پوځيانو سره مخ کيږو." لامه وويل، "ما سپين پوځيان پخوا چرې نه دی ليدلي." کيم وويل، دوي چې د شرابو په نشه کې نه وي نو ضرر نه در رسوي." بيا دواړه د ام د يوی ونې شا ته پټ کښيناستل. پوځيان رانږدی شول او يوځاې ودريدل. دا د يو رجمنټ (کنډک) هراول ډله وه او د خپل کيمپ لپاره يې ځاې په نښه کوو. دوي په لاسونو کې پينځه فټه لوړې ډنډې نيولې وې چې وربانډی بيرغونه ځړيدل. کله چې دوي په زمکه خپاره شول نو يو بل سره يې په زوره زوره خبرې کولی. دوه کسان د امونو باغ ته ورننوتل نو يوپکې وويل، "د افسرانو لپاره به د دی ونو لاندی خيمې ودروو." بيا يې ليرى خپلو ملګرو ته په چغه وويل چې "د سامان د ګاډو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره مو ځاې په نښه کړی دی که نه." له لیری یوکمزوری غږ کی ځواب وویل شوچې کیم پرې پوهه نشو. لامه ورو وویل، دوي د څه شي لپاره تیاري کوي؟ دا عجیبه نړۍ ده او دا د بیرغ د پاڅه څه جوړ دي؟ یو پوځي خپل بیرغ له دوي څو ګامه اخوا پر زمکه وغورځوو، څه یې وویل او بیا یې راپورته کړو. د کیم خله وازه وه او ده په زوره زوره ساه اخسته. بیا لامه ته یې په غوږ کی وویل،

کیم. سپیڅلي صاحب، زما زایچه...هغه پیشګوي...په یاد دی دي؟ په امباله کی چې هغه ملا په خاوره زما د ستورو نقش جوړکړی و او ویل یې چې لومړې به دوه پیرنګیان راځي او په یو تیاره ځاې کی به تیاري نیسي. هم هغسی لکه چې په خوب کی وي.

لامه. خو دا خوب نه دی.

کیم.. بیا یې ویلی و چې ورپسې به سور غویې په شین میدان کی ښکاره شي. وګوره سور غویې...

هغه بیرغ ته اشاره وکړه چې له دوي لږ لیرې په هوا کی رپیدو. د بیرغ د پاسه د هغه کنډک نشان سور غویې په شین میدان کی جوړ و.

لامه. اوس زما رایاد شو. دا خو ارو مرو ستا سور غویې دې او هغه دوو کسانو هم تیاري کوله.

کیم. (په جوش) دوي پوځیان دي، سپین پوځیان.

لامه. دا د جنګ نښه ده

کیم. محترم ، دا زما د لتون یوه برخه ده.

لامه. ته ریښتیا واې. د امبالې ملا ویلي و چې ستا ستورې د جنګ نښه ده. اوس څه وکړو؟

کیم. دلته به انتظار وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيبه وروسته د پوځي بينډ غږ يې واوريدو. لامه داسې موسيقي چرې نه وه اوريدلې. دا د دې کنډک موسيقي وه چې د مارچ پر وخت به يې غږوله. د پوځيانو ډلې په ليکو کې راغلې او شيبه وروسته دوي په ميدان کې په لږه لږه فاصله خپلې کيږدۍ ودرولې. د پوځيانو يوې ډلګۍ په چټک د آم د ونو لاندې يوه لويه کيږدۍ ټک وهله. يو څو نورو د ګاډو نه لوښي لرګي رانښکته کړل او هندي ملازمانو ته يې وسپارل. په څو شيبو کې هغه ځاې لکه د يو وړوکي ښارپه بڼه واوختو. لامه د تلو لپاره د خپل ځاې نه پاسيدو خو کيم ورته وويل، د اورد رڼا نه ليرې ودريږه نو څوک دې نه ويني. د هغه سترګي په بيرغ خښې وې. ده د پوځ د کيمپ ننداره پخوا چرې نه وه کړې او هر څه ورته په زړه پورې و.

د لامه لپاره د مسيحيانود پادري راتګ په زړه پورې و. د هغه توراوږد کميس په غاړه و او د سرو زرو زنځير ترې ځړيدو چې د صليب نښې ورسره تالې وهلې. دې د لنګر د خيمې مخې ته پروت په کرسۍ کښيناستو او څلورو افسرانو ورسره ټوکې ټکالې پيل کړې. د لامه دا خبره خوښه نشوه چې مسيحي ملا په زوره خندل، خو هغه پوهه سړی ښکاريدو او غوښتل يې چې ورسره خبرې وکړي. کيم وويل چې لږه شيبه کې به دوي ډوډۍ خوري، خو دوي دومره ښه نه دي چې مونږ ترې ډوډۍ وغواړو نو لاړ به شو.

دوي چې د پوځي کيمپ د ننداري نه وروسته بيرته پراوته راغلل نو د ميرمنې ملازمانو ډوډۍ ورته کيښوده . هغوي وليدل چې لامه او د ده مريد دواړه خاموشه و خو پوښتنه يې ونکړه چې بې ادبي وه. له ډوډۍ خوړو وروسته دوي يو وارې بيا د انګريز پوځي کيمپ ته روان شول. کيم د آم ونو سره يوځاې په نښه کړی و او لامه ته يې وويل چې هلته د ده انتظاردې وکړي ترڅو ده ورته غږ نه وي کړې. لامه په دې امر يو څه احتجاج وکړو خو کيم ورته وويل چې دا د هغه خپل لټون و... د سره غويي لټون. لامه په يوې کندې کې کښيناستو چې د امونو د باغ نه لږ ليرې و او کيم ترينه په تياره کې ورک شو.

هغه پوځيان چې د افسرانو خيمې ته په پهره (څوکۍ) ولاړ و، کيم د هغوي له پښو لکه د مار تير شو او د لنګر د خيمې څنګ ته کښيناستو. هغه د سور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غويي په اړه نور معلومات غوښتل، د خپل پلار خبره ورته په زړه شوه چې نهه سوه شيطانان به ستا ژغورنی ته راشي. هغه په دی معامله کی د مسيحي ملا سره هم مشوره کول غوښتل. خو په دی ويرېدو چې هسی نه د لاهور د پادريانو په شان هغه ورته د زدکړی او د تعليم په اړه نصيحتونه پيل کړي.

کيم د افسرانو د ډوډۍ د خيمې يو سوري نه وليدل چې ګوراګان د لوی ميز چاپيره ناست و. د ميز په سر د هر څه په منځ کی يو طلاي غويې ولاړ و. کيم پخپل دې اندازه خوشاله و چې انګريزان د غواي منونکي و او اوس له ډوډۍ وړاندی يې د دی غواي عبادت کوو. هغه وليدل چې ټول افسران ودريدل اوغواي ته د يوې دعا نه وروسته د شرابو جامونه يې وکړنګول. پادری "آرتهر بينيټ" نوميدو چې د دعا نه وروسته ايسارنشو او له خيمې را ووتلو. خو په تياره کی د ده پښه د کيم د اوږی سره وجنګيده او راپريوتو. کيم ورته يوه لته ورکړه او نږدې وه چې ترې تښتيدلی وې، خو هغه کيم د څټ نه ونيولو اوپه زوره يې خپلې خيمې ته راوستلو. کيم ورله لتې ورکولې خو ځان يې نشو خلاصولی. د خيمې په لالټين کی پادري د کيم مخ وليدو او په حيرانتيا يې ويل، " دا خو ماشوم دی." هغه تری په هندوستاني ژبی پوښتنې پيل کړی،" ته څوک يې؟ غلا لپاره راغلې وې؟ "کيم ساه صورت په ځاې کړو نو يوه کيسه يې ورته تيره کړه. په دی ټول وخت کی پادري هغه د خپل ترخ لاندې د څټ نه کلک نيولې و خو هغه ستړی شو او لږ يې لاس سست شو نو کيم موقع پيدا کړه. يو ټوپ يې ووهلو او له خيمې نه د وتلو لپاره يې منډه کړه.

د پادري يو لاس اوږد شو او د ده د نيولو په هڅه کی د ده له غاړې تعويذ يې ترې وشکولو. کيم بيرته تاو شو او په بی خبرۍ کی يې په انګريزي ژبې وويل، "راکړه، ما ته بيرته راکړه، په دی کی کاغذ دی، هغه راکړه."پادري حيرانه شو، "ته انګريزي ولې واې؟ واړه هلکان چې غلا کوي، وهل خوري. ته خبر يې؟ " کيم لکه د زپل شوي ښاروي په ټوپونو و، چې د پادري له لاسه خپل تعويذ واخلي، "ما غلا نه ده کړی، دا زما خپل تعويذ دې، دا رانه مه اخله." خو پادري د خيمې پردی ته ولاړو او بهر يې يو چا سره خبری پيل کړی. دا کس پادري "وکټور" نوميدو او هغه ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لنډو دا کیسه تیره کړه چې هلک په انګریزي ژبه خبرې کوي او یو تعویذ ورسره دی.

وکټور د مسیحیت د کیتهولک مسلک منونکې و او د راتلو سره یې د تعویذ په پرانستو پیل وکړ. کیم وویل، "تاسو ما ته وهل راکړي دي، اوس راته خپل تعویذ راکړئ چې ځم" وکټور پادري د کیم د پلار د لاس لیکلې هغه کاغذ پرانستو. دا د کیم د زیږیدو سند و او د دی په اخره کی د هغه پلار ځوواري پخپل خط لیکلي و، د دی هلک خیال وساتئ ، مهرباني وکړئ، د هلک ساتنه وکړئ. پادري هک پک پاتې و او د بل نه یې وپوښتل، " ته پوهیږې چې دا څه دي؟ دا د کیمبل او هارا د لاس لیکنه ده، ما پخپله د ده واده کړی و" بیا یې کیم ته وویل، "دا له کله نه تا سره دې؟" کیم وویل، "کله چې زه ډېر وړوکي ووم." هغه ورته نږدې شو او د ده د کمیس ګریوان یې خلاص کړو. بل پادري ته یې وویل، ته وګوره دا هلک تور نه دی. هغه ته یې وویل، ستا نوم څه دی؟

کیم. کیم، کیمبل ، دوي به راته کیم رشتیکا ویل.

پادري. رشتیکا څه وي؟

کیم. آییریش تیکا. دا زما د پلار د کنډک نوم و.

پادري. ښه ښه . آیریش. یاني د ایر لینډ!

کیم. دا راته پلار ویلي و.هغه اوس مړ دی.

بل پادري وویل، ښاي ما د هلک سره زیاتې کړې دې. ځکه دی ریښتیا واي. هغه بل ورته وویل، "ده ته یو څه شیدې ورکړه او د ویده کیدو لپاره کټ. "کیم ته یې ویل، "مه ویریږه. ته به اوس دلته اوسیږې. "

هغه ورله تسلي ورکړه چې هیڅوک به ورته څه نه واي. بیا یې له کیم د هغه د موراو پلار او د لاهور د ژوند حال واوریدو. کیم د لامه سره د لیدو او د هغه د مرید کیدو کیسه هم وکړه او دا چې هغه ورته بهر په انتظار و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه د هیڅ نه خبر نه و او د آم د ونو سره په یوی تیارې کندی کی ورته ناست و.

وکټورد کیم سره بهر دونو لوري ته ولاړو. کیم ورته په هندوستاني ژبه کی وویل، "زما لټون اوس پایې ته رسیدونکی دی. ما سورغویې وموندلو خواوس نه پوهیږم چې نور به څه راپیښیږي. دا ټول خره دي." لامه ورته وویل، "دا ښه خبره نه ده چې ته د دوي په ناپوهۍ ملنډې وهې. که ته خوشاله یې نو زه هم خوښ یم. " دوي بیرته خیمې ته ورغلل او لامه دواړو پادریانو ته خپل سلام وکړو. دوي د یو بخارۍ چاپیره کښیناستل. د خبرو پروخت وکټور په انګریزي کې بینیټ ته وویل، "مونږ یو سپین پوستې هلک د بوداي راهب سره نشو پریښودې، ښه به دا وي چې دی زمونږ د مسلک په یتیم خانه کی داخل شي." بینیټ ورته وویل، بوداي ملا هم خبرول پکار دي، دی بد سړی نه ښکاري."

 کیم د پادریانو او د لامه خبری یو بل ته ژباړلی خو ځینې خبری یې د ځان نه پکی ورزیاتولې. لکه، لامه ته یې ویل، هغه چې اوښ په څیر مخ لري واي ، زه د پیرنګي زوې یم. یا ...دا غټ خیټې کم عقل واي چې زه دی یتیم خانې کی داخل شم چې سبق ووایم. لامه خواشینې وچې دی به د مرید نه بغیرخپل لټون څنګه کوي. کیم پادریانو ته د لامه د سیند د لټون خبره وکړه نو هغوي وویل چې دا خو کفر دی. ډېر زر دوي دواړه د خپلو خپلو مسلکونو په تبلیغ شول او نانډرۍ یې پیل کړې. یو پادري ویل چې کیم به کېتولک فرقې ښوونځې کی داخلیږي او بل ویل چې نه دې به د انګلستان د پروټسټنټ کلیسا په سیوري کی زدکړی وکړي.

کیم او لامه د دوي په ډېرو خبرو نه پوهیدل خو اخر د کیم په دماغو کی یو حل راغلو. لامه ته یې وویل. دوي دواړه غواړي چې زه دی په یوه مدرسه کی زدکړی وکړم . نو د اوس وخت لپاره زه به دا ورسره وومنم. یو څو ورځې به تا نه بیله ډوډۍ وخورم، خو هر وختې چې مې موقع پیدا کړه، وو به تښتم او بیا به تا ته درشم. ته په سهارن پورکی اوسه، د هغې میرمنې په کلي کی، زه به دی پیدا کړم. لامه خپلو تسبو په اړولو بوخت شو او مخ یې په خولۍ کی پټ کړو. دواړه پادریان په خبرو ستړي شول او په دی یې یو بل سره وومنل چې کیم به په غرونو کی د پوځ هغه یتیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانې ته ورواستول شي چې بې سرپرسته انګریز ماشومانو لپاره جوړ شوې و.

لامه اوس له خپلې مراقبې راوتلې او له دوي يې پوښتنې کولې چې کيم ته به څه ډول درس ورکړی کيږي او دا چې د ده د درس پيسې به څوک ورکوي. هغوي ورته وويل، چې د بريطانيې پوځ د يتيمانو لپاره پيسې بيلې کړي دي او په ښوونځي کې درسونه او په ليليه کې ژوند مفت و. لامه تری وپوښتل چې تر ټولو ښه درسونه په کوم ځای کې ورکول کيږي. دوي وويل، که څوک په پيسو سبق ويل غواړي نو په لکهنئو کې نامتو او لوی شخصي ښوونځی، "سينټ سيويير" نوميږي. هلته تر ټولو شته من او هوښيار ماشومان سبق ويلي شي. لامه پوښتنه وکړه چې په دی شخصي ښوونځي کې د يو زده کوونکي لګښت به څومره وي. پادري وويل، دوه درې سوه روپۍ د کال.

لامه وکټور ته وويل، دا لګښت او د ښوونځي نوم راته په يو کاغذ وليکه او ښکته خپل نوم هم وليکه. بيا يې وويل چې دی به په يو څو ورځو کې ورته ليک راوليږي. لامه دا هم وويل چې دی ښه سړې دې او راپاڅيدو. بيا د خپل لټون خبره يې وکړه او ټولو ته د سر ټيټولو نه ورسته له خيمې ووتلو. وکټور ورپسې مندې کړې چې هسې نه ساتندويان يې ونيسي خو بهر هيڅ غږ نه و او لامه په تياره کې ورک و. کيم د پادري په خيمه کې په کټ سملاستو او هوسا ښکاريدو. لامه ورسره ژمنه کړې وه چې دی به د کوهلو د ميرمنې سره پاتې کيږي. دواړو پادريانو تر ناوخته د ده په اړه خبرې کولې خو کيم ويده و.

په بله ورځ کيم د پيرنګي د پوځ په يوغونډ کې چې د امبالې په لاره يې کيمپ لګولی و، د مسيحي پادري په خيمه کې ناست و او سوچونه يې کول چې له دوي څنګه ځان خلاص کړي. دی د شپې په ارام ويده شو خوسهار يو ډګروال له کيم پوښتنې وکړې او کيم ورله هر څه رېښتيا وويل ځکه د ده پلار د ډګروال په اړه ورته ويلي و. له دی وروسته کيم يو سرپرک مشر ته وسپارل شو او هغه ته په سخته ويل شوی و چې په کيم دې نظر وساتي چې تری ونه تښتي. دا کنډک امبالې ته او بيا له هغه ځايه "سناور" ته ورواستول کيدو. کيم د سرپرک مشر نه پوښتنه وکړه چې دوي ولې سناور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځي، دوي خو جنګ ته روان و. په دی خبره ټولو وخندل او هغه ورته وويل، د دوي غونډ د جنګ لپاره نه و روان. کيم سوچ وکړو چې که دوي جنګ ته نه دی روان نو بيا خبر هم نه دي چې ده په امباله کی څه اوريدلي و. هغه ټولو ته وويل، " تاسو خبرنه يئ، کله چې امبالي ته ورسيدئ نو تاسو به جنګ ته وراستول کيږئ." پادري چې دا واوريدل نو ورته يې وويل، "وړاند ويېني مه کوه، د راتلونکي په اړه هڅوک خبر نه وي او دروغ ويل ګناه ده." هغه سرپرک مشر ته امر وکړو چې کيم دی بوځي او انګريزي جامې دې ورته وګنډل شي.

خپل او پردي

يو ساعت وروسته د کيمپ په بل سرکی، کيم پاک وينځل شو او اوس د هلکانو لپاره ځانګړی پوځي دريشي (کوټ پتلون) يې په غاړه وه. هغه په دی جامو کی سخت ناارامه و، داسی لکه چې کميس وربانديې چکونه لګول. دی د يو وحشي په څير اخوا ديخوا تاويدو راتاويدو. سرپرک مشر ورته حيرانه و. څو شيبې وړانديې يو هندو هلک اوس ورک و او د هغه پرځاي لږ نسواري شوې انګريز هلک ناست و چې د جنګ په اړه يې وړاند ويېنه کوله. هغه غوښتل چې دې د کيږدی په منځ کې د لوې ډنډې سره وتړي چې وونه تښتي. خو بيا يې تری وپوښتل. "تا څه ويل څومره کسان به جنګ کوي؟ اته زره؟ او توپې به هم ورسره وي!" کيم په ارام وويل. "ته به ډېر زر وګورې." سرپرک مشر ورته يوه ښکنځله وکړه او وې ويل، ته دلته د ډرمونو څنګ ته په ارام کښينه او دا دوه هلکان به ستا څارنه کوي.

په بل سهار وختي د کيمپ کيږدی راونغښتل شوې او ټول د امبالي په لاره روان شول. دوی په لاره د هغه پړاو نه تيرنشول چې کيم تری راغلي و. دی اوس د سامان د ګاډو څنګ ته روان و او دواړو خواو ته يې دواړه پادريان و چې دی يې د نظر لاندی ساتلي و. ماسپښين چې دوي دمې ته ايسار شول نو په اوښ سپور يو ډاکي (نامه بر) له امبالي خبر راوړو چې دوي به سرحد ته ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم شور او لوړ غږونه واوریدل او لږه شیبه وروستو ټولو ته دا خبر ورسیدو. پادري کیم ته وویل،" د شیطان لکۍ، ته د دې نه څنګه خبر وې؟" دې یې له ځان سره په یوې کچرې سپور کړو او ورته د تازه خبر په اړه وویل چې امر شوی دې مونږ د امبالې نه نیغ محاز ته ورشو. د کیم لپاره د "محاز" تورې نوې و. له پادري یې وپوښتل چې محاز څه وي؟

پادري.. محاز مانا، جنګ ته ...ستا جنګ ته.

کیم. ما خو تاسو ته بیګا شپه ویلي و چې تاسو جنګ ته روان یئ.

پادري. تا ویلي وخو ته څنګه خبر شوې؟

کیم موسکی شو، سترګی یې پټې کړې او لکه د درویشانو په شونډوکی یې مرموز خبری پیل کړی، داسی لکه دعا چې یې کوله. ټولو ورته حیرانه کتل.

پادري. په هند کی ستا په شان نور خلک هم شته؟

کیم. ما تاسو ته هر څه وویل خواوس راته اجازه راکړئ چې زه هغه سپین ږیري ته ورشم. که زه ورسره نه ووم، دی به مړ شي.

پادري. ما چې څه ولیدل نو دومره پوهیږم چې هغه د خپل ځان خیال ساتلی شي، هم هغسې چې ته یې ساتی. اوس به دا جنګ له تا سړې جوړکړي. زه تا د سامان ګاډو ته اوړم او نن ماښام به له ما سره بیا وویني.

پاتې ټوله ورځ د کیمپ خلکو ده ته په درناوي کتل ځکه تر اوسه هر څوک د ده د کیسې او ورسره د ده د وړاندوېینې نه خبر شوي و. په ګاډو کی انګریز میرمنو یو بل ته د هغه خبری کولې او یوې چاغې میرمنې تری وپوښتل، "ما ته ووایه چې میره به مې له جنګ بیرته راشي او که نه؟" کیم څو شیبې سترګې پټې کړې او بیا یې وویل، "هو دی به بیرته راشي." میرمنه خوشاله شوه او ده له یې ښه ډوډۍ ورکړه. کیم ته دا لوېه قافله چې کله کله به یې خپل بینډ هم غږوو د لاهور د یوې میلې په شان ښکاره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام د امبالې د ریل ګاډي د سټیشن سره محلي سازندو ورته خپلې سندرې ویلې او د خواړو شیان یې پرې خرڅول. داسې نه ایسیده چې دا غونډ به جنګ ته روان وي. د هغه لپاره د صاحب په توګه ژوند کولو کې یو څه نا څه خوند و، ولې ډېر حساب یې پرې نه کوو.

په بله ورځ دی د امبالې بارک ته یې ور واستوو او هلته د بینډ غړوونکو هلکانو د ده څارنه او ساتنه کوله. دوي هغه ځای پخپله پاک کړو او کیم نه یې ښه کار واخستو. کله چې دی ستړی ستومانه پخپل کټ پریوتو نو یو سړې راغې او ورته یې وویل چې دی معلم و او درسونو ته دی راشي. کیم په لاهور کې د ډوډۍ په بدل کې یوې الماني انځورګرې نه د انګریزي یو څو توري زده کړی و خو اوس یې زړه نه و چې څه زده کړی. هغه سړي ته یې وویل، "ورشه زه نه درځم، زه ستړی یم." معلم دی له ګریوانه ونیولو او له کټ یې نیغ ودروو. بیا یې په راښکلو راښکلود بارک په بل سر کې یوی کوټې ته بوتلو چې لس دولس هلکان پکې سبق ته ناست و. معلم ورته په یوې کرسۍ د کښیناستو وویل او امر یې وکړوچې ښوریږي به نه.

کیم په دی کارکې ډېر ښه و. معلم په تورې دړې (بورډ) د سپین تباشیر (چاک) سره څه لیکل او دوي یې پوهیول. خو کیم ویده و. د هغه لپاره زدکړه یوه سزا وه چې تر اوسه یې ترې ځان ساتلی و. ناڅاپه د ده په زهن کې یو پلان سر پورته کړو. معلم هلکانو ته د تلو وویل نو له هر چا وړاندې کیم له هغه کوټې راووتلو. یو چا ورپسې ناره کړه نو کیم مخ واړوو. دا هغه څوارلس کلن چاغ هلک و چې مخ یې خال دار او لوې ډول یې غړوو.

هلک. ودریږه. زه ستا ساتونکي یم. ما ته امر شوی دی چې ته به زما له سترګو پناه کیږې نه. ته چرته روان یې؟

کیم. بازار ته ځم چې خواږه واخلم.

هلک. ته بازار ته نشې تلې. که مونږ هلته ولاړو نو وهل به خورو، بیرته راوګرځه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. مونږ څومره لیرې پورې تلې شو؟

هلک. د لیرې او نږدې نه دی څه مطلب دی؟ مونږ هغه ونې پورې تلې شو.

کیم. نو زه بیا هغې ونې پورې ځم.

هلک. سمه ده، زه نه ځم زما گرمي کیږي. خو زه له دې ځاې نه تا ته گورم. د تېښتیدو هڅه ونکړې، که داسې دې وکړل، سمدلاسه به دې ونیسي، دا لباس چې تا اغوستې دې زمونږ د غونډ یونیفارم دی. په امباله ښار کې د هر چا لاس ته چې ورغلې نو وو به دې نیسي او هم دلته به دې بیا راولي.

کیم په دې معلوماتو دومره نه و حیرانه څومره چې په دې خبره چې داغونډ به ورپسې لټون وکړي. دې د هغې ونې سره جوخت ودریدو او بهر بازار ته تلونکې تش سړک ته یې وکتل. ده هغو خلکو ته کتل چې په دې لاره روان و، په دوي کې زیات د کنډک بیراگان او نور د ټیټې طبقې هندو ملازمان و. هغه یو خاکروب ته هرکلې وویلو نو هغه ورته پخپله ژبه کې یوه ښکنځله وکړه، په دې اند چې اروپاي هلک به پرې پوهه نشي. کیم ورته په هندي کې وویل، "ورشه بازار ته او یو منشي له ځانه سره راوله، مونږ یو لیک وراستول غواړو." خاکروب په حیرانۍ وویل، " ته څنگه گورا صاحب یې چې د لیک لپاره د بازار نه منشي راغواړې." کیم ورته څو نرمې ښکنځلې وکړې او بیا یې په سخته لهجه وویل،" منډه کړه زما تادي ده."

خاکروب له ویرې منډه کړه او په بازار کې لومړې منشي چې د ده سترگې پرې ولگیدې نو ورته یې د راتلو وویل. دا یې زیاته کړه چې گورا هلک په هندي ژبه کې خبرې کولی شي. منشي د کاتبانو وړوکې میز، قلم او کاغذ راواخستل او پوښتنه یې وکړه، "پیسې به راکوي؟" خاکروب ورته وویل، "زه نه یم خبر، خو هغه د نورو گورا هلکانو په شان نه دی. پخپله به یې وگورې." کیم د منشي په انتظار کې هم هلته د ونې سره تاویدو راتاویدو اود هغه په لیدو یې ورته په زوره څو ښکنځلې وکړې. منشي له لیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وویل، " زه خپل حق الزحمه پیشکي اخلم او ستا د بدو ردو له کبله اوس مې معاوضه زیاته شوی ده. خو ته څوک یې چې په دی جامه کی او په دی ژبه خبری کوی؟" کیم ورته وویل " دا خبری به په لیک کی ولیکې، خو امباله ښار د منشیانونه ډک دی، زه به بل څوک راوغواړم ، زما هیڅ تادي نشته." منشي پر زمکه کښیناستو او وې ویل، "ځلورآنی به راکوې." هغه یو څادر په زمکه وغوړوو او کیم هم ورسره کښیناستو. بیا یې وویل، "د پیسو خبره راته سمه وکړه، چل ول به نه کوې." منشي وویل، " ښه ده یوه نیمه آنه راکړه، خو زه څه خبر یم چې د لیک نه وروسته ته به رانه نه تښتې." کیم وویل، زه له دی ونې اخوا نشم تلې او د پوستې(ډاک) د ټکټ اړتیا هم په نظر کی وساته." منشي وویل، ما ته د پوستې د ټکټ کمیشن څوک نه راکوي." کیم وویل. " دا به په لیک کی ولیکې چې محبوب علي ته به ورلیږې. دی د اسونو تجار او د لاهور په کشمیر سراې کی ایسار دی. هغه زما ملګری دی." منشي وویل، "عجیبه ده عجیبه." بیا یې د نیچې (لرګي) قلم د روشناي په مشوانۍ کی ډوب کړواو وي پوښتل، " په هندي کی ولیکم؟" کیم وویل، "ضرور" د لیک متن داسی و،

" زه د سپین ږیري سره تر امبالې په اورګاډي کی راغلم. امباله کی مې د خړی اسپی د نسل خبره ورسوله. مونږ بیا په پښو بنارس ته روان شو. خو په دریمه ورځ مو یو پوځي غونډ ولیدو. زه د دوي کیمپ ته ولاړم نو وې نیولم. زما تعویذ یې هم کتلی دی او لکه چې زما په قسمت کی د سره غویي لیدل و. نو هغه مې ولیدو. اوس پادریانو راته نوي جامې او نوې نوم راکړی دی خو دوي ناپوهه دي. دا جامې راته درنې ښکاري. دوي مې ښوونځي ته لیږي او وهل راکوي. زما د دی ځاې اوبه او هوا نه خوښیږي. راشه او زما مرسته وکړه او یا څه پیسې راواستوه چې دې منشي ته یې ورکړم ځکه ما سره ده ته د ورکولو لپاره هیڅ نشته."

منشي وروستۍ جملې په لیکلو ورته بد رد وویل چې پیسې نه لري او ده سره یې چل کړی و. کیم ورته وویل، که دا لیک محبوب علي ته دی ورسوو نو هغه به درله ډېرې پیسې درکړي. منشي وبونګیدو خو د خپل میز د یوی خانې نه یې د پوستې ټکټ راوویستو، لیک یې پکې بند کړو او دا یې ورباندې سلیخ کړو. کله چې لیک یې کیم ته وسپارلو نو کاتب په

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانیدو کی وویل،" لیک دې ورسیدو نوډاکي به د ټاکل شویو پیسو نه غبرګې ترینه اخلي.

چاغ هلک د کیم شا ته ولاړ و او وې ویل،" تا هغه تورسړي ته څه وویل؟ ما د برنډې نه درته کتل. ته د دوي ژبه وایې؟" کیم وویل، نه نه زه معمولي هندي ویلې شم." دغرمی د ډوډۍ وخت شوی و. کیم ترې پوښتنه وکړه،" ته انګلستان ته تللې یې؟" هلک وویل. " زه خو څو میاشتې د مخه هلته نه د خپلی مور سره راغلې یم. ته لکه چې د دې ځاې په لارو کوڅو کی لوې شوې یې، سم دم فقیربښکارې." کیم وویل. " ما ته د انګلستان کیسه وکړه، زما پلار د هغه ځاې و." هلک ورته داسی خبری وکړې چې د کیم پرې باور نه کیدو. بیا دوي د لوی میز پر سر ډوډۍ ته کښیناستل، خو کیم ناهیلې شو ځکه داسی بی خونده خواړه ده په ژوند کی چری نه و خوړلي. که هغه محبوب علي ته لیک نه وې وراستولې نو اوس به ډېر خفه وې. هغه دلته ځان یواځې احساسوو.

له ډوډۍ وروسته یو لوړ دنګ پوځي دی پادري وکتور ته بوتلو. هغه د یو لیک په ولوستلو بوخت و او د ده په لیدو یې تری حال احوال وپوښتلو. ورته یې وویل چې د لامه له خوا یو لیک یې تر لاسه کړې دې. کیم خوشاله شو خوپادري وویل، ته د ده د پیسو د معاملې نه خبر یې؟ کیم په انکار کی سر وخوځوو. هغه ورته د لیک متن ولوستلو چې په ماته ګوډه انګریزي ژبه کی د ده لپاره یو کاتب لیکلی و ځکه لامه په انګریزي نه پوهیدو. لیک داسې و.

" تعلیم او زدکړه د خدای رحمت دی خو هله چې دا ښه زدکړه وي. که نه دا هیڅ دنیاوي ګټه نه لري. که تاسو په شان مهربانه کس دې هلک ته په سینټ سېویېر کی د زدکړو موقع برابره کړه، چې ژمنه یې تاسو پخپل لیک کی راته راکړی وه نو په دی به د هلک دری څلور نسلونو ته ګټه ورسیږي. دا خاکسار دومره پیسې لري چې د کال دری سوه روپۍ په لکهنو کی هغه ښوونځي ته وروستوي. خو د خداې لپاره د دی هلک د سبق غم وخورئ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک په پای کی لامه د بنارس د یو بوداي خانقاه پته لیکلې وه. پادري کیم ته وویل، " زما باورنه کیږي، مونږ خو پلان جوړ کړی و چې نن به تا د سناور پوځي یتیم خانې ته ورواستوو. سینټ سیویېر د تعلیم لپاره لوی نوم لري او هلته مذهبي زدکړی هم کولې شې. خو د سپین ږیري سره به دومره پیسې له کومه شوي وي؟ هغه یوملنګ دی. یو واری ته په ښوونځي کی داخل شوې او بیا په میاشتینو پیسو کی ناغه وشوه نو زه به دی سمدلاسه پوځي یتیم خانې ته وراستوم. لامه ډېره لویه ژمنه کړې ده خو خیر زه په هره میاشت کی د پیسو د را رسیدو لپاره ده ته د دریو ورځو مهلت ورکولی شم." کیم چرت وهلو چې محبوب علي به ورته یوه روپۍ راواستوي او که نه؟ په دی به هغه کاتب ته پیسې ورکړي اوهم بنارس کی لامه ته لیک ورواستوي. پادري ورته وویل،" تر څو چې نور خبر راځي، ته ورشه د هلکانو سره لوبې وکړه او له دوي څه زده کړه. "

څو ورځې نوری هم تیرې شوې چې د کیم لپاره سختې وې. کله چې ده خوب غوښتو نو ورته به امر ووشو چې جامې دی قات کړې او بوټان دی پاک کړي. سهار د سپیده چاودې نه وړاندی به دوي د بیګل (صرنا) په غږ راپاڅیدل. سبا ناری به یې لا نه وه خوړلې چې معلم به ورپسې شو او د بی مفهومو تورو د لیکلو امر به یې وکړو. په نه څه خبره به په سوټۍ ووهل شو. کیم به پلانونه جوړول چې کاشکه د بارک د خاکروب نه ښه ډېر اپیم واخلي او د معلم په ډوډۍ کی یې ګډ کړي چې دی مړ شي. خو بیا به یې فکر وکړو چې دوي ټول یو ځای ډوډۍ خوري او دا کار به خطرناک وي.

د هغه د میز په سر د قاشوغې او پنجې سره د ډوډۍ خوراک کول هم نه خوښیدل. کله به یې غوښتل چې هغه کلي ته وتښتي چې سپین ږیرې پوځي پکی اوسیدو. خو د بارک په هره لاره محافظان ولاړ و. هغه د هلکانو نه د انګریزي ژبی د نویو ښکنځلو نه علاوه څه نه و اوریدلي. دی به زیات وخت خاموشه و او د نورو هلکانو د ده دا عادت نه خوښیدو، په تیره بیا د هغه چاغ هلک چې د ده د وهلو نه به یې خوند اخستو. په څلورمه ورځ دوي د امبالې د اسونو د ځغاستې میدان ته ولاړل خو څو شیبې وروسته چاغ هلک په ژړاژړا بارک ته راغلو چې اوهارا (کیم) د یو ږیره ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي له خوا تښتول شوې دې او دا چې د هغه ږيره سره وه. پادري وکټور په دی خبر خواشيني شو. هغه نن سهار د بنارس د يو خانقاه له خوا ليک او د يو بانک د دريو سوو روپو رسيد تر لاسه کړی و. چرت يې وهلو چې د هلک ورکيدل ښه و او که د ده بيا موندل به ښه وي.

د امبالې د اسونو د ځغاستي د ميدان په بل سر کی، درې ميله ور اخوا محبوب علي د خپل کابلي اس واگې راښکلې او کيم ته، چې د ده مخې ته ناست و، وويل، " دا زما د غيرت او د عزت خبره ده. د امبالې خلک ما پيژني او په ميدان کی ټولو وليدل چې ما هغه هلک ووهلو او ته مې راوتښتولې. زه څنگه تا له دی بارک نه وباسم؟ دوي به مې بندي کړي. ته صبر وکړه، ته اوس صاحب يې، قسمت به پخپله درته لاره وښاي." کيم شونډې بوسې نيولې وې او د محبوب علي نه يې پيسې غوښتی چې بنارس ته به ولاړ شي او لامه سره به ووينې. هغه په ځيل وويل، " زه صاحب جوړيدل نه غواړم او ياد دی نه دي، ما ستا پيغام امبالې ته رسولې و." خو محبوب علي د اسپې مخ بيرته تاو کړو.

کيم دا کار يوه دوکه وگڼله او محبوب علي سره په جنگ شو. خو بيا يې ورته نوې لومه واچوله. "دا يو معمولي خبره ده. بنارس د امبالې نه په نيغه لاره دی، ما ستا څومره ليکونه او پيغامونه پيرنگيانو ته اوړي دي چې هيڅ حساب يې نه کيږي. او هغه وروستې پيغام دی پيټر صاحب ته د خړی اسپې دنسل په اړه چې ليږلې و." د محبوب علي رنگ واوختو نو کيم وويل، " نه نه ما نه پيغام نه و هير، هغه خړه اسپه نه وه، سپين اس و." محبوب علي وويل، " تا په ليک کی هم د خړی اسپې نوم ياد کړی و. " کيم وويل، زه د بازار کاتبانو ته ټول معلومات په لاس نه ورکووم. " محبوب علي د کيم په سينه لاس کيښودو، خو په دی وخت کی يو چا پری چغه کړه، " اې محبوب علي، زوره وره، ودريږه." بيا يو انگريز خپل د پولو د لوبی اس د دوي د اس سره يو ځاې وځغلوو.

سپور. زه له ډيره وخته درپسې ځغلم. فکر کووم چې دا کابلي اس به وپلورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب. په يو ځو ورځو کی ځوان اسونه راروان دي چې ستاسو د لوبې لپاره به ښه وي.

سپور. دا څوک له ځانه سره ووړې؟

محبوب. دا هلک چې راسره دې؟ د ځغاستې د ميدان په سر کې مې وليدلو چې هغه بل هلک ډېر سخت وهلو. د ده پلار پوځي و او په لاهور کی اوسيدو. هلته چې دی ماشوم و نو کله کله به يې زما د اسونو سره لوبې کولې. اوس مې چکر ته راوستو. هلکه ! راته ووايه چې په کوم بارک کی اوسيږې چې هلته دې ورښکته کړم؟

کيم. ما هم دلته ښکته کړه، زه پخپله تلې شم.

محبوب. او که ته وتښتيدې نو هر څوک به واي چې دا زما گناه وه.

سپور. دی به ډوډۍ ته ورشي. بل چرته تښتيدې شي؟

محبوب. هو، خو په دی خاوره زيږيدلی دی او ملگري لري، هر چيرې چې وغواړي تلې شي. ډېر هوښيار هلک دې. هر وختې چې يې جامې بدلې کړې د سترگو په رپ کی به تری هندو هلک جوړ وي.

سپور انگريز د کيم جاج اخستو او هغه محبوب علي ته غاښونه چيچل. داسی احساس ورته کيدو لکه چې محبوب علي ورباندی ملنډې وهي. دوي بارک ته ورسيدل نو مخامخ ورته پادري ولاړ و. کيم له اس ښکته شو او غلې ودريدو. هغه سپور ډگر وال کرايټن و چې کيم د ده غږ په انباله کې د شپې اوريدلې و او نن يې په رڼا ورځ وليدو. خو ده داسی هيڅ څرگند نه کړل چې گوندی کرايټن پيژني. سپور پادري ته خپل ځان ور وپيژندلو چې " زه ډگروال کرايټن يم." پادري وويل، " د ټولن پوهنې د سروې مشر!" سرې سر وخوځوو. پادري ورته وويل، " ستا په ليدو خوشاله شوم او مننه چې دا هلک دی راته بيرته راوستلو." ډگروال وويل، " زما د مننې اړتيا نشته، هلک چرته نه و تللې، ته محبوب علي پيژنې. خود دې هلک په اړه راته ووايه. پادري وويل، " زه به درته هر څه ووايم. هم ته يې چې زما دا معمه به راته حل کړې."

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی وخت کی یو سایس ښکاره شو او ډګروال په زوره وویل، " محبوب علي، د دریو نیمو سوو نه یوه روپۍ زیاته نشم درکولې." محبوب علي د اس مخ تاو کړو او وې ویل، " صاحب سترې دې نو ځکه په قهر دی. تر څو دی پادري صیب سره خبری کوي، زه به د هغه ونې لاندی ورته انتظار وکړم." پادري او ډګروال په برنډه کی په کرسیو کښیناستل نو کیم محبوب علي ته ورغلو او ورته په قهر لګیا شو چې له ده سره یې دوکه کړی وه. هغه ده ته تسلي ورکوله او ډګروال چې په اردو ژبه پوهیدو د دواړو خبرو ته غوږ نیولې و. پادري د کیم د اسنادو لپاره دننه ولاړو نوکرایڼ ځان سره وویل. " د دی هلک نه پوځي نشي جوړیدې." پادري چې د لامه لیک راوړو نو محبوب علي کیم ته وویل،" چاغ پادرې ډګروال ته څه ورښی؟" کیم وویل، " د لامه لیک. هغه زما د زدکړو لپاره پسې رالیږلي دي. هغه له تا ډیر ښه دی، دروغ خو نه واي، ته خو دروغجن یې. " محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې لږ صبر وکړي نو هر څه به سم شي.

پادري او ډګروال تر ډیره وخته د کیم په اړه غږیدل او اخر دی نتیجې ته ورسیدل چې کیم به لکهنو ته ورواستوي چې هلته په سینټ سیویر ښوونځي کی زدکړی وکړي. ډګروال وویل چې دی راتلونکې اونۍ پخپله هم لکهنئو ته روان و نو کولې شي چې هلک له ځانه سره بوځي. دا د هغه لپاره د ټولن پوهنې یوه په زړه پوری بیلګه وه. هغه پادري ته سپارختنه وکړه چې د کیم د هندي ژوند په اړه دی چا ته خبره ونکړي ځکه ده غوښتل چې پخپله په دی اړه یو څه لیکنې وکړي. اخوا محبوب علي اوس کیم ته د اسونو د نسل او د دوی د خسمانې په اړه معلومات ورکول او ده ورته غوږ نیولی و. محبوب علي ولیدل چې د پادري او د ډګروال خبری پای ته رسیدلی وی، نو کیم ته یې یوه روپۍ په لاس کیښوده او وي ویل، زه بچو ستا ستونزه حل شوه، ګورو چې کرایڼ څه واي؟

ډګروال له برنډې کیم ته وویل، " دری ورځې وروسته به ته له ما سره لکهنو ته ځې. وونه تښتې." کیم په ژړغوني غږ کې وویل، " زه به سپین ږیرې ووینم که نه؟" کرایڼ وویل، " لکهنئو د بنارس سره نږدې دې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ممکن هلته د لامه سره ووينې." کيم وويل، " زه به انتظار وکړم خو هلکان به مې وهي."

ماسپښين محال کيم د بارک د معلم مخې ته ولاړ و چې سخت په قهر و. ده ورته وويل چې له درسونو يې خارج کړې دي. د کيم لپاره دا يوه بې مانا خبره وه. هغه له صنف ووتلو او بازار ته ولاړو. هم هغه کاتب يې وموندلو او پيسې يې ورله ورکړی. بيا يې وويل، اوس زه يو بل ليک وراستول غواړم. دا ليک په بنارس کی يوسپين ږيري ته مخاطب و. متن يې داسی و.

" د هغه سپيڅلي لپاره چې د سيند په لټون ګرځي او اوس د بنارس په خانقاه کی دی. په دريو ورځو کی زه به لکهنئو ته روانيږم. د ښوونځي نوم سيويردی خو نه پوهيږم چې د ښار په کومه برخه کی دی." کاتب وويل. " زه خبر يم." کيم ورته وويل، " نو وې ليکه او زه به درته يوه آنه زياته درکړم." کاتب چې د ليکلو نه وروسته سر پورته کړو نو وې ويل " دا مونږ ته څوک ګوري؟" کيم مخ واړوو نو وې ليدل چې ډګروال کرايټن په ساده جامو کی د سړک نه اخوا ولاړ و. هغه کيم ته اشاره وکړه او چې دی ولاړو نو وې پوښتل.

کرايټن. دلته دی څه کول؟

کيم. (په ويره) ما بنارس کی سپين ږيري ته ليک ورليږلو.

کرايټن. دا خو دی ورته نه دي ليکلي چې ما سره به ځې؟

کيم. نه. داسی مې نه دی ورته ليکلي، که باور دی نه کيږي، ورشه ليک ولوله.

کرايټن. (خندا) نو ولې دی ورته وونه ليکل چې زه دی لکهنو ته بيايم؟

کيم. (په جرات) ما ته ويل شوي دي چې د بيګانه خلکو نومونه مه يادوه. ډېر ښه ښه پلانونه د نومونو په يادولو د خاورو سره خاوری شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرایتن. هر چا چې درته ویلي دي ښه درس یې درکړی دی. ما خپل د تمبکو ډبلې د پادري په کور کی پریښې دی ماښام هغه راته راوړه.

کیم. ستاکور چرته دی؟

کرایتن. په بازار کی له چا پوښتنه وکړه.

ډگروال پخپله لاره ولاړو او کیم بیرته کاتب سره کښیناستو خوسوچ یې کوو. د تمبکو ډبلې یوه بانه ده. ډگروال معلومول غواړي چې زه د ده د کور په اړه خبر یم که نه. دوي فکر کوي چې زه ماشوم یم، ما به تیر کړي. هغه له کاتب د ډگروال په اړه وپوښتل. ده ورته وویل، چې کرایتن داسی کم عقل ډگروال دی چې کنډک نه لري. هر وختې اسونه اخلي او د خدای د مخلوق په اړه پوښتنې کوي. دا د بوټو او کاڼو او د خلکو د رواجونو په اړه له هر چا پوښتنی کوي. محبوب علي واي دې د نورو ټولو گوراگانو نه زیات لیونې دی. کیم د ډگروال په اړه په فکر کی شو. ده د هند عادي خلکو ته چې ډیر هوښیار نه و درناوی کوو، خو هغه څوک چې چالاکي یې کوله دې ورسره ډیر نه غږیدو. کیم بارک ته چې ولاړو نو د وکټور نه یې د تمبکو د ډبلې پوښتنه وکړه. هغه د پادري سره خپل د ټمبکو ډبلی نه و پریښې او غوښتل یې چې معلوم کړي، کیم د ده په اړه څومره معلومات لري.

د علم دروازه

پادري وکټور د سهار له دعا او سبا ناری نه وروسته کیم ځان سره بازار ته بوتلو او د جامو او بوټانو سربیره، نور شیان یې ورته واخیستل. د سینټ سیویر په شان ځانگړي او معتبر ښوونځي لپاره دا هر څه ضرور و. د سفر په ورځ د پادري په بدرگه او د سامان د بکس سره کیم د اور گاډي سټیشن ته ولاړو. وکټور ورله د دویمې درجې د اورگاډي ټیکټ واخیستو او د ډگر وال کرایتن د لومړي درجې سره جوخته ډبه کی یې کښینولو. بیا یې ورته دعا وکړه او وې ویل، " په ښوونځي کی هغوي ستا د راتلو نه خبر دي، ډگر وال به په لاره ستا خیال وساتي چې ورک نشې." اور گاډې روان شو خو کیم د دویمې درجی په دی خونه کی یواځی ناست و او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړکۍ کی د لامه سره د لاهور نه تر امبالی سفر يې يادولو. په کړکۍ کې يې د هغه سفر خبرې په تصور کې ليدې.

يوځای ډګروال کرايټن کيم خپلی ډبې ته راوبللو او ورسره يې په انګريزي ژبی خبری پيل کړې. ده ته يې وويل چې په ټول هند کی انګريزان د خپلو خلکو يو زنځير لري. کيم کولی شي چې د دی زنځير يوه کړۍ شي او که په ازموينو کی بريالې شو نو د اوولسو کالو په عمر کی د مياشتې دېرش روپۍ تنخاه ګټلې شي. کيم ورته سر خوځوو خو داسی لکه چې د ډګروال په نيمو خبرو نه پوهيدو. اخر هغه په اردو ژبه خبری پيل کړی نوکيم ورته غوږ ونيولو. ورته يې وويل، ته چې هر ځای ته ورځې نو هغه په حافظه کې ياد ووساته او بيا چې دی موقع پيدا کړه نو په کاغذ يې انځور جوړکړه. کيديشي يوه ورځ چې ته پوخ زنځيري شې نومونږ دواړه يو ځای کار وکړو.

کيم سوچ کوو چې د ډګروال خبرو ته ځواب ورکول به ښه وي او که نه. کرايټن وويل، که تا د دی غرونو نه وراخوا د يو سيند يا د يو کلي معلومات راته راکړل نو زه به درته سل روپۍ درکړم. ته خبر يې د دی غرونو شا ته څه دي؟ کيم وويل، " زه څه خبر يم؟ زه خو ماشوم يم." ډګروال يوه روپۍ له جيبه راوويسته اووي ويل، " زه اوس ووايه." کيم د روپۍ د اخيستو لپاره لاس وړاندی کړی و خو بيا يې شا ته کړو. ورته يې وويل، " نه صاحب. زه خبر يم چې د ځواب لپاره به ته پيسې راکوې خو ته ولې له ما پوښتنه کوی؟" ډګروال روپۍ ورته ورکړه چې دا د هغه له خوا يوه تحفه ده. بيا يې وويل." ته يوه ځانګړې روحيه لرې چې په سينټ سيويرکی يې ورک نه کړی. هلته ډېر هلکان د تور پوستو نه کرکه کوي خو ته د يو صاحب او د يو ريښتوني صاحب زوې يې. نو هيچرې به د تور پوستو نه کرکه نه کوې. زه داسی کسان پيژنم چې نوي نوي د حکومت په ملازمت کی شامل شول او د ځاي خلکو په دود دستور نه پوهيدل. په دې خبره د دوي نه يې معاش وګرځوو. دا ياد لره چې د ناپوهۍ نه لويه ګناه بله نشي کيدې.

د هغو څليرويشتو ساعتونو په سفر کی ډګروال څو وارې کيم راوبللو او هر وارې يې ده ته نوي خبرې وکړی. کيم اوس پوه شوې و چې ده پخپله څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارکوو. کیم محبوب علي ته معلومات ورکول او محبوب علي ډګروال ته. ده سوچ کوو، که د دی کار لپاره زه یو واری بیا له ټولو بندیزونو ووځم نودا به ښه وي.

کله چې اور ګاډی د لکهنئو سټیشن ته ورسیدو نو کیم اخوا دیخوا وکتل. د ده هیله وه چې لامه به ورته د هرکلی لپاره ولاړ وي، خو هلته هیڅوک نه و. ډګروال دې په یو اس ګاډي کی د سامان سره کښینولو او سینټ سیویر ښوونځي ته یې ورواستوو. ده ته یې د بیا لیدو وویل او د خلکو په ګڼه ګوڼه کې ورک شو. د لکهنئو فضا کیم ته د لاهور نه ښه ښکاره شوه. د خپل ګاډي کوچوان ته یې وویل، د ښار د بازارونو منځ نه مې بوځه. کوچوان ورته مخ واړوو چې هغه ته د سینټ سیویر لپاره امر شوې دې. کیم ولاړو د کوچوان سره په لوړه تخته کښیناستو او په اردو ژبې کی یې ورسره خبری پیل کړی. راتلونکي دوه ساعته دوي د ښارټول بازارونه ولیدل. هغه کوچوان ته وویل، " دا خو راته د افسانو ښار ښکاري". کوچوان ورته د لکهنئو د نوابانو او د غدر د وختونو د انګریزانو د جنګ کیسه وکړه . اخر سترِی شول نو کوچوان ښوونځي ته مخه کړه.

د ګومتي سیند پر غاړه د سینټ سیویر ښوونځې په ډېره لویه زمکه کی جوړ و. د ودانۍ په لیدو کیم د څه خبری لپاره خله خلاصوله چې د چونه شوي دیوال د یوی ستنې سره د ماښام په تیارې کی ناست څوک یې ولیدل. هغه کوچوان ته په چیغه وویل،" ودریږه!"...کوچوان ګاډې ورو کړو اوکیم ترې ټوپ وکړو او په منډه د ستنې لور ته ولاړو. په بله شیبه دی د ستنې سره نږدې پرزمکه پروت د لامه د ژیړ لباس لاندې د هغه پښې ښکلولې.

لامه. زه د یوې نیمې ورځې نه دلته ستا په انتظار شیم. ما سره د خانقاه یو راهب هم و چې لاره یې راته سمه کړه. کله چې ستا لیک را ورسیدو نو زه په اورګاډي کی له بنارس روان شوم.

کیم . ته د هغه کوهلو میرمنې سره ولی پاتې نشوی؟ بنارس ته په کوم حال وورسیدې؟ کله چې له تا بیل شوم، زړه مې خفه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. د هغې ښځې په خبرو زه ستړی شوم. هر وختی يې رانه تعويذونه غوښتل. هغه ډېره سخي ميرمنه ده خو زه تری روان شوم چې دا پخپله د عبادت ثواب وګټي. بيا مې د بنارس ټکټ وکړو او هغې خانقاه ته ولاړم چې خلک مې پکی پيژندل.

کيم. او ستا سيند؟ ما نه خو هير و.

لامه. ما نه سيند هير نه دی. خانقاه ته ځکه راغلم چې دلته مشوره وکړم. هند ډېر لوی وطن دی او کيدېشي له مونږ وړاندی پوهو استادانو په دی اړه څه ليکنی پريښي وي. په خانقاه کی په دی اړه بحث روان دی، څوک يو څه واي او څوک بل څه. د سره غويي ملا راته ليکلي و چې هر څه زه غواړم هم هغسی به کيږي. ما ستا د سبق لپاره د يو کال پيسې دوي ته واستولی او بيا دلته کښيناستم چې د دی علم د دروازې نه په تيرېدو، تا ووينم. ددی لپاره نه چې ته په ما ګران يې بلکه د دی لپاره چې دومره پيسې مې دربانديې ولګولې چې د دی نتيجه پخپلو سترګو وګورم. مينه دنياوي خبره ده او زه دنياوي شيان نه غواړم.

کيم. ای محترم. تا خو د سيند لټون کوو، تا سره په لاره تګ څومره خونده ور و! زه په دی نړۍ کی يواځې يم، يو محبوب علي مې پيژندلو خو هغه راسره درغلي وکړه. زه بی له تا څوک نلرم.

لامه. زه هم څوک نه لرم خو زه غواړم چې ته زدکړه وکړی. تا نه هغسې صاحب جوړ شي چې ما ته يې دا عينکې راکړې وې. زه به بيا هم ستا حال اخلم خو اوس ورشه. يوه ورځ به تا نه دا هر څه هير وي.

کيم. (په ژړا) ما تا سره ډوډۍ خوړلی ده، زه به تا څنګه هيروم؟

لامه. مه ژاړه زويه، زه بنارس ته ځم او ته به ښونځي ته ولاړ شې. کله کله به راته ليکونه راليږي. د هغه خانقاه پته ياده ساته. زه که هر چيرې يم ، ليکونه به راته رارسيږي.

د سينټ سيوير په ښوونځي کی درېو سوو هلکانو زدکړه کوله چې د يو سخت رژيم لاندی يې ژوند تيرو. دا ټول د هغو انګريزانو زامن و چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هند کی يې حکومتي يا پوځي خدمتونه سر ته رسول. خو کيم هر وختی چې موقع پيدا کړه، اصول به يې ماتول. په ښار کی د کولرا د وبا پر وخت دوي اجازه نه لرله چې بهر ووځي خو کيم د ليک استولو لپاره کاتب ته ولاړو. ډېر زر ده ليک ولوست زده کړل او پخپله به يې ليک ليکلې شو. هرهلک خپلی کيسي لرلې او کيم د دی ژوند سره څه نا څه عادت شو. بيا د اوړي لپاره د دريو مياشتو رخصتئ پيل شوې.

کيم ته خپل معلم د پادري وکټور له خوا پيغام ورکړو چې په اورګاډي کی د امبالې نه وراخوا د غرونو يو سټيشن ته دی ورشي. خو کيم سر زوري کوله. د ده دليل و چې د اوړي رخصتئ د ده خپل وخت و، ولې د ده وخت حساب دی بل څوک وکړي. خو هغه د لامه له خوا ليک نه و تر لاسه کړی او زړه يې غوښتو چې هندي ډودئ وخوري، وريژې، کباب، دال، چټني. په لاس يې وخوري ځکه په ښوونځي کې به دوي پر ميز د قاشوغو او چړو او پنجو سره ډوډئ خوړه. هغه ته د ښوونځي ډوډئ خوند نه ورکوو. بله لاره ورته دا وه چې محبوب علي ته ورشي خو دې له هغه مرور و. د ده هم صنفيان او ملګري خپلو خپلو کورونو ته ولاړل او اخر ټول ښوونځې تش شو. د کيم صندوق هم د نورو هلکانوپه شان د لوې دروازې سره کيښودل شو نو ده يو ګاډې راوغوښتو او د بازار د يو ملګري کور ته ولاړو. خپل صندوق يې له هغه سره امانت کيښودو، څوشيان يې ترې واخيستل او چې بيرته په اس ګاډي کی کښيناستو نو په مخ يې تور رنګ وهلې، هندو هلک ترې جوړ شوې و.

کيم په سټيشن د دريمې درجې ټکټ واخستو او په اورګاډي کی کښيناستو. مساپرو ته يې وويل چې دی د يو مداري شاګرد و. تر امبالې ده د خپل ځان په اړه نورو مسافرو ته رنګا رنګ کيسې کولې. اخوا په شمله کی ډګروال کرايټن ته په تار(ټيليګرام) کی خبر ورسيدو چې کيم اوهارا ورک شوی و. ډګر وال يو سهار د اس د ځغاستي په ميدان کی محبوب علي ته دا خبر ورکړو نوهغه ورته وويل، " انسان او په اس کی توپير نشته. کله کله اس مالګه غواړي او که خاوند ورته مالګه ورنکړي نو بيا زمکه څټي. هغه هلک سرک ته وتلې دې، د ښوونځي نه به يې زړه ستړې وي. پخپله به راشي. که نه زه به يې لټه وکړم." ډګروال پوښتنه وکړه، "اوکه دی مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي؟ محبوب علي وخندل. "كه تبې وونه وژلو نودى به ژوندى وي. شادو له ونې نه غورځيږي، بى غمه اوسه." ډګروال وويل، " د ده سر زوري ورته تاوان رسولى شي."

محبوب علي امبالي ته په لاره د اسونو د يوې قافلې سره روان و چې يو سهار د كالكه سره نږدې ترې چا خير وغوښتو. هغه خيرات غوښتونكې وترټلو نو هغه په انګريزي كى ورته ځواب وويلو. محبوب علي د كيم غږ وپيژندلو او وي ويل، " ته چيرته ورک وې؟ انګريزان درپسى په لټون خوارشول." بيا دى كيم سره د يوې ونې لاندى كښيناستو او هغه ورته خپله كيسه تيره كړه چې څو ورځې يې په امباله كى د خپل يو ملګري كره واړولى. بيا د هغه سره ډېلي ته ولاړو، ورپسې څو ورځې يې د تيلو د ګانۍ غواې وګرځوو. بيا يې د پټيالې د ميلې په اړه واوريدل نو بيرته پنجاب ته ولاړو. هلته يې د پټاخو جوړولو په يوه كارخانه كى د اور لوبې شيان جوړكړل. راجه ګان يې په پيلانو سپاره وليدل چې د اور لوبى ټولو توكو ته يې په يوه مخه اور ورته كړو او يوولس كسان پكې مړه شول. د كارخانې مشر هم پكى مړ شو. كيم د بارودو د چودنې په زور له يو تمبو نه بلى خوا ته والوتو خو هيڅ زيان ورته ونه رسيدو. بيا يو سيک سره د سايس په توګه مله شو او هغه چې ورله كومې پيسې وركړې وې، په هغى تر دى سټيشن را ورسيدو. محبوب علي ترى پوښتنه وكړه، " نو ته اوس ما سره ځې؟" كيم سر وخوځوو نو هغه له ځان سره يو سراې ته بوتلو.

محبوب علي ورته د مسلمانانو جامې واخيستې . كيم په سراې كى ځان پاک كړو او نوي جامې په غاړه كړى. هغه ورته ښه ډوډۍ راوغوښته چې شيريني هم پكى وه. بيا د چيلم په سر دواړو خبرې پيل كړې.

كيم.. ډګروال صيب راته په قهر و؟

محبوب. هو خو ما دلاسه كړو. بيا هم دا تښتيدل او پټيدل ښه خبره نه ده.

كيم . حاجي صيب دا زما د رخصتيو ورځى دي. زه درى مياشتې د دوي غلام ووم، اوس سكول بند دى نو ولې پخپله خوښه وونه ګرځم. بله دا چې دوي زما د لګښت نه بې غمه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. د پیرنګي لپاره دا څو روپۍ هیڅ نه دی. دوي یې هم د یو هدف لپاره درباندی خرڅوي، ستا په غم کی نه دي.

کیم. زه ډېر پخوا له دی خبر ووم.

محبوب. تا ته چا وویل؟

کیم. ډګروال صیب پخپله راته وویل. په هم دی الفاظو کی به یې نه وي ویلي خود هوښیار لپاره اشاره کافي وي. دا خبره یې راته په ټرین کی وکړه کله چې مونږ لکهنئو ته تلو.

محبوب. که داسی ده نو زه به درته یو څه نورې خبرې وکړم. تا چری ما ته دروغ نه دی ویلي نو زه دی قدر کووم. ته دا ښوونځي جدي وګڼه ځکه سبق ښه شي دې .

کیم. سمه ده، زه به ښوونځي ته ولاړ شم او ټول سبق به ووایم. خو له سبق وروسته به دوي ما پرېږدي چې په خپلو خلکو کی پاتې شم او که نه وي نو ګورا صاحب به رانه جوړ کړي.

محبوب. ستا خپل خلک څوک دي؟

کیم. د دی لوې او ښکلې وطن خلک زما خلک دي. بله دا چې زه به خپل لامه ووینم، او دریمه دا چې زما پیسې پکارې دي.

محبوب. پیسې خو د هرچا پکارې وي. زه به درته اته انې درکړم. دا ځلې مې په اسونو کی ډېره ګټه نه ده کړی. خو ته زر زر سبق ووایه، درې کاله به دی تیر شي. بیا ممکن زما هم پکار شې.

کیم. (خندا) تر اوسه مې درته کارونه نه دی کړي؟

محبوب. ځوابونه مه راکوه. د نن نه ته زما د اسونو نوې سایس یې. زه ورشه او زما د سړو سره د شپې لپاره خپل ځاې جوړ کړه. دوي د ستیشن شمالي څنډو کی ډېره دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. که ستا له خوا راسره څه نښنه نه وي نو ستا سړي به مې په وهلو د ستېشن جنوبي څنډو ته وشړي.

د طلاي غشي سیند

محبوب علي د خپل کمر بند نه د چیناي رنګ یوه چکۍ راوویسته، خپله کټه ګوته یې ورباندی کېښوده او بیا په یو ژیړ کاغذ یې د دې ګوتې نښنه ولګوله. د بلخ نه تر بمبۍ پورې سوداګرو د محبوب علي د ګوتي نښنه پېژندله چې پکې د یو زخم لیکه واضح ښکاریده. هغه کاغذ کیم ته ورکړو چې د ده قافلې مشرته ښکاره کړي. محبوب علي راپاسیدو او په بهر تلو کې یې وویل،" تر سهار به بیرته راشم." کیم تری پوښتنه وکړه، "د کوم لوري سړک نه به راځې؟" هغه ورو وویل، د ښار له خوا سړک نه، هم دا یو سړک دی. کیم د شپې په تیاره کې بهر ولاړو او د سراې د دېوال سره سره راتاو شو. دی د ستېشن مخالف لوري ته روان شو او د یو میل نه هم زیات مزل یې ووهلو. بیا یې له جیبه یو قطب نما راوویستلو او په ارام قدم بیرته وګرځیدو. هغه پخپل ذهن کې د محبوب علي د کسانو لپاره یوه کیسه هم تیاره کړه چې د اورګاډي د ستېشن سره نږدې په یوه تش میدان کې ډېره و. هلته دوه لارۍ هم ولاړې وې چې پکې د محبوب علي اسونه و. د کیم په لیدو د قافلې مشر ورباندی غږ وکړو نو ده ورته کاغذ وښودلو او وې ویل، " زه د حاجي صیب خدمت ګار یم، سهار چې راشي پخپله تری وپوښتئ خو اوس د اور سره نږدې د شپې تیرولو ځاې راکړئ."

څو شیبې وروسته دوي ټول د اور چاپیره خوب ته وغځیدل. کیم ته یې یوه کمبله ورکړه او دې هم په داسې ځاې کې سملاستو چې پښې یې د لارۍ د یوې پاې لاندې وې. هغه په دې حال خوشاله و او بیا د ضرب او د تقسیم د سوالونو په حلولو ورو ورو خوبولې شو. خو نابېره د ده غوږونو کې د پس پس غږ راغلو. یو سړي د لارۍ شا ته د بل سره پټې خبرې کولې. "دی تر اوسه نه دی راغلی؟ چې کوم خوا تللې دې؟" بل سړي هم هغسې په ورو غږ وویل، "دا ځلې چې د غرونو نه اخوا درنه ولاړ نشي. د دې امر شوې دې. خبر یې د ده په سر څومره پیسې دي؟ بل غږ وویل، هو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو مونږ د سرحد نه ډېر لیرې یو. که پیښور وې نو هلته دا کاراسانه و. لومړې وویل، هو...پیښور چې پکی د ده خپلوان پراته دي. زمونږ لپاره هغه ځاې او دوزخ یو دې. دویم وویل، نو بیا څه وکړو؟ لومړې بې صبره شو،

" او بې عقل، ما درته ویلي دي چې انتظار وکړه چې دې راغلو او څملاستو نو بیا یوه ګولۍ ورته بس ده. دا لارۍ به زمونږ تر منځ شي او مونږ به د اورګاډي په پاټلۍ ولاړ شو او ځان به ورک کړو. دوي به نه خبریږي چې ډز له کومې خوا ووشو. لږه شیبه خاموشي وه بیا یو کس وویل، یاره زما خوډېر ساړه کیږي. بل په سخته وویل، ته څنګه فقیر یې چې لږ ساړه نشی زغملې." د کیم سترګی پټی وې خو هغه سوچ کوو،" ښاي محبوب علي ته هغه سپین اس ګران تمام شو، یا کیدیشي کوم بل خبر یې خرڅ کړي وي. خو اوس څه وکړم؟"

شیبه وروسته، ده کمبله د ځان نه لرې کړه او لکه چې څوک په خوب کی ویریږي، ناره یې کړه، " وی بلا مې خوري... مورې... بلا ده هله نیسئ... بده بلا ده... ټول خلک راویښ شول او ده ته په بدو ردو وئیلو بیا ویده شول. کیم په دی شور ماشور کی د خپل ځاې نه څو ګامه لیرې د اورګاډي د پاټلۍ سره نږدې سملاستو او څو شیبې د پوزې او غوږونو نه د خرړیدو غږونه یې ایستل، داسی چې هغو غلو ته وښاي چې دې ویده شوې و. بیا ورو غوندې لکه د مار په زمکه ورغړیدو اوپه تیاره کی د تور سړک یوه برخه شو. ترډېره وخته دې روان و تر څو داسې یو ځاې ته ورسیدو چې د سړک یوې غاړې ته زمکه ښکته شوې وه. دی هلته د یوې تیږې شا ته کښیناستو. بره په سړک ده ته هر څه ښکاریدل.

یو څود غوایانو ګاډې تیر شول. یو پولېس او څو لاروي چې د بلا ګانو نه د ساتنې لپاره یې مناجات ویل، پخپله لاره ولاړل. څو شیبې وروسته هغه د اس د ټکاري غږ واوریدو نو پوه شو چې دا به محبوب علي وي. هغه په ټیټ غږ د ده نوم واخیستو، "پام کوه وړاندی مه ځه." اس سمدلاسه ودریدو او محبوب علي په زوره وویل، " داسی سست اس به بیا چرې نه اوړم. د ښار ټول میخونه او هډوکي یې په پښو کی راټول کړی دی. " دی له اس راښکته شو او د دی وړاندینی پښه یې راپورته کړه. بیا یې ورو وویل، "

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ښکته کړه څوک به دی وګوري." کیم وویل، ستا د اسونو لارۍ شا ته دوه کسان درته په انتظار ناست دي. کله چې ته سملاستلې، دوي به دربا‌ندی ډزکوي چې ستا د وژلو لپاره پیسې واخلي. " محبوب علي په وروغږ کې وویل، " تا ولیدل؟ یو تن پکی د فقیر جامې خو نه وې اغوستې؟" کیم وویل، " ما نه دي لیدلي خو یو کس بل ته ویل چې ته څنګه فقیر یې چې ساړه نشې زغملې." محبوب علي وویل،" شابسې، ورشه پخپل ځای ویده شه، زه نن شپه نه مرم."

کیم بیرته هم هغه ځای ته ځان ورسوو او په کمبله کی ویده شو. کله کله به یو اورګاډي د ده څنګ کی تیر شو خو دی نه ویښیدو. محبوب علي خپل اس د سټیشن سره نزدې وتړلو او پخپله دننه ورغلو. هلته د ټریفک یو مشر یې ولیدو او ورته یې د دوو فقیرانو حال ورکړو چې د ده د لاریو سره نزدې لیدل شوي و او وېره یې څرګنده کړه چې هغوي د غلا لپاره هلته ایسار و. مشر ورته ډاډ ورکړو او یوتکړه پولیس سره د ګاډي انجن ته وختلو.

محبوب علي سهار خپلو کسانو ته ولاړو نو هیڅا ورته د دوو فقیرانو کیسه ونکړه چې د اورګاډی پولیسو نیولي و. خو کیم د محبوب علي سره د بارد ښکته پورته کولو پر وخت ورته د دوي د نیولوکیسه تیره کړه. د ورځې په پیل کی د دوي قافله په سړک روانه شوه. کیم به کله په لارۍ او کله اس سپور و او د لارۍ خوند یې اخستو. دوي شمله ته ورسیدل نو محبوب علي د خپلو اسونو د پلورلو نه وروسته کیم ته د یوځای پته ورکړه چې هلته د لورګن نومی سړي سره ووینې. د ده کور د لرغونو توکو او د مداریانو له شیانو ډک و. کیم څو ورځی د ده میلمه شو او رنګا رنګ شیان یې ولیدل چې د پلورلو لپاره به یې هر ډول خلک راتلل.

هلته د کیم د عمر یو هندو هلک اوسیدو او دوي دواړو به د لورګن واړه کارونه کول او د پیسو حساب به یې هم زده کوو. کیم لس ورځې په خندا او خوشالۍ تیرې کړې. اخر د ده لپاره د کالکه نه د اورګاډي ټکټ واخستل شو او دی له شملې روان شو. لورګن ورته پینځه روپۍ ورکړې وې چې هغه وخت د کیم لپاره یوه خزانه وه. د اوړي رخصتۍ خلاصې شوې اود لکهنئو په ښوونځي کی د هغه زدکړی بیا پیل شوې. وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتو شو او راتلونکي درې کاله دی هم هغه ښوونځي کې و. کله به په رخصتیو کی دی د بنارس خانقاه ته ولاړو او لیدل یې چې لامه نور هم ضعیف شوې و خو ده خپل سیند تر اوسه نه و موندلی. کیم ته یې وویل، ما څو واری خوب لیدلې دې چې تر څو راسره خپل مرید نه وي زه دا سیند نشم موندلی.

کیم اوس زیات وخت د کتابونو په ولوستلو تیروو او هغه هومره سر زوري پکی نه وه پاتې. په یو اوړي کی ده د محبوب علي سره لومړې بمبۍ او له هغه ځایه په بیړۍ کی کراچي ته سفر وکړو. په بل کال، دی کویټې ته ولاړو او دغرونو قبایل یې ولیدل. په دریم کال دی پیښور ته ولاړواو هلته د یو پښتون په جامه کی وګرځیدو. کرایټن ده ته یو وړوکې شین رنګه لرګین بکس وراستولی و. په دی کی رنګونه، برشونه او سپین کاغذونه و. ورسره د نقشې جوړولو سامان هم و. کیم به کله نا کله په هغو کاغذونو انځورونه جوړول. د لامه سره د سیند لټون د ده هم یو ارمان و چې تر اوسه تری هیر نه و.

کیم اوس د شپاړسوکالو و او دواړه کرایټن او محبوب علي د ده له ارمان خبر و. د ښوونځي د سبق په پورا کیدو، په وروستي ورځ هغوي کیم ته اجازه ورکړه چې د لامه سره تلې شي خو دې به په هغه سفر کې د دوي لپاره کار هم کوي او د هغی په بدل کی ورته د میاشتې شل روپۍ ورکول کیږي. کیم خپل ځان د بودایانو په جامه کی پټ کړو او د یوې غوټې سره بنارس ته ولاړو. لامه ته په ښنو پریوتو او د سفر پلان یې ورسره جوړکړو. هغه ته یې وویل چې حکومت له خوا ورته د کاتب دنده ورکړې شوې ده. لامه تری پوښتنه وکړه، " پوځي خو یې درنه جوړ نکړو؟" کیم وویل، " نه زه جنګ نشم کولې." په خانقاه کی نورو راهبانو، کیم ته یوه لرغوني نقشه وروښودله چې ورباندی څرخ جوړ و. لامه ورته وویل، زه به درته د دې څرخ د جوړولو چل وښایم چې یو پخوانې چینای هنر و.

په بل سهار دوي په خانقاه کی د شپې پاتې وریژې د ترخو چایو سره وخوړې او بهر راووتل. کیم تر سهارن پور د اورګادي ټکټونه واخستل او د دریو ورځو د سفر نه وروسته دوي هلته د کوهلو د میرمنې کره ورغلل. د هغې په کور کې یې دوه ورځې دمه وکړه اوهلته یو هندو هری بابوهم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي سره مله شو. هري بابو د کيم سره په شمله کی ليدلي و او د حکومت د زنځير يوه کړی و. دوي شيوالک د غرونو نه دون او بيا شمال کی د مسوري لوړو ته ورسيدل. هلته هري بابو دوه کاتبان چې يو يې کيدار ناته او بل بدري ناتهه نوميدو، ورسره کړل. کيم پوهيدو چې هغوي هم د زنځير وړې کړی وې، چې خپل خپل کارونه ورته سپارل شوي و. يو په روسي او بل په فرانسوي ژبی خبرې کولې شوې.

دوي په څو کچرو خپل سامان چې تمبوان او د خواړو شيان يې لرل بارکړي و. هر څومره چې دوي په لوړو ختل، د دی قافلی خلکو ته مزل گران ايسېدو. خوکيم ليدل چې د غرونو په سفرکی لامه يو واری بيا تازه شوی و. د صنوبر او د زالغوزي د ونو وږمې د هغه په وجود کی نوې توان پيدا کړی و. دلته ساړه هم ډېر و او کيم په لاره ورته د وړی يوه کمبله اخستې وه. خو لامه ورپوری وخاندل چې دا خو ټيټ غرونه دي، د دی هوا دومره سړه نه ده. کيم ريښتيا چې د غرونو د تگ سره اشنا نه و او په څو ځايونو کی يې پښه خطا شوه. خو دی خوشاله و چې لامه په ارام روان و. په وړو کليو کی خلکو به دوي ته د اوزې پنير، شيدې او د کاني په شان سخته ډوډی راوړه. کيم به ماښام د خپلو پښو پرهرونو ته کتل او د هند غوړي او مساله داره ډوډۍ به يې مخی ته ودريده چې اوس د ده له هډوکو نه هم وتلې وه. کيم د تسبيح د اړولو چل زده کړی و. خو ده به زيات وخت د تسبيح په دانو د خپلو گامونو حساب کوو. کله چې دوي د شپې اوده کيدل نو هغه به څو شيبې په کاغذ ليکنه وکړه. په ځينو ځايونو کی يې انځورونه هم جوړول. د دوي د دمې له ځايونو څو واری ليکلي پيغامونه ښکته په شمله کی ډگروال کرايټن ته وراستول شوي و.

يوه ورځ دوي له يوې تنگی درې تيرېدل چې واورې پکی شوې وې. لامه هم هلته پر زمکه په سجده پريوتو. خو د يو واورين طوفان نښې وې او د غرونو شپانه د خپلو ميږو او د اوزو رمې په چټکی خوندي ځايونو ته اوړل. هری بابو او د ده دواړه کاتبان وارخطا و. د لږ مزل نه وروسته دوي يوې هوارې شنې زمکی ته چې د غره په ډډه و راووتل. له دی غرونو کيم ته احساس ووشو چې دوي اوس يوې نوې نړی ته رارسيدلي و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې ورځې نور په لوړه د مزل نه وروسته د سپینو واورینوغرونو په لیدو کیم وویل، باور لرم چې خداې هم دلته اوسیږي. هلته په یوې هوارۍ کی دوي خپل پړاو جوړ کړو. د ده ملو کسانو په یو دوربین کی ولیدل چې دوه کسان له لوړو غرونود دوي په لورۍ را روان و.

دوي چې رانژدی شول نو کیم احساس وکړو چې دوي د بل وطن و. هغوي د پوستین جامې اغوستی او مخونه یې سره و، داسی لکه چې د اروپایانو وي. بدری نات او کیدار نات ورسره کله په روسي او کله په فرانسوي خبری کولې او کیم دومره خبر شو چې معامله د هغو پینځو ریاستونو وه چې یو لوی گاونډي ورته سترگې سری کړې وې. د سپین اس د بچیانو خبره وروستي حد ته رسیدلی وه. دی کسانو ورسره ډوډۍ وخوړه خو دومره شراب یې وڅښل چې په ځان خبر نشول او یو غرنی بار اوړونکې یې ووهلو. د کیم لپاره دا کار د منلو نه و او دې د یو کس سره ونښتو. د داسی بدی ورځی لپاره ورته محبوب علي یوه طماچه ورکړی وه خو په پړاو کی دومره غوبل جوړ شو چې هغه کسان په تیښته شول. دوي خپلې کچرې په مخه کړل، خو د کیم وینه توده وه. ورتوپ یې کړل نو د یوې کچرې پښه خطا شوه او له غرونو ښکته وغورځیدو. په هغه یابو بار سامانونه هم ورسره ولاړل.

هری بابو ، کیم ته په قهر و چې بی ځایه یې شخړه جوړه کړه. په بله ورځ دوي وړاندی ولاړل نو د وړو وړو کورگیو یوه جوپه کی د ژوند نښې لیدل کیدې. دوي چې ورنږدې شول نو یو کس ورته د خپل کور دروازه پرانسته لامه په یوه کمبل سملاستو او وې ویل، "دا زما غرونه دي". د شپې اسمان صفا او د څوارلسمی د سپوږمۍ رڼا له کړکۍ توله کوټه روښانه کړی وه. لامه کیم ته وویل، نن شپه عبادت راته مهم دې. بیا تر سهاره دې په عبادت بوخت و. کیم د ده په تندي لاس کیښودو نو پوهه شو چې د هغه تبه وه. دی د نور سفر جوگه نه و خو سهار کیم ته یې په ټینگار وویل چې د غرونو نه وراخوا د کوهلو خاوره ده او دی د خپل ټاټوبي لوې عبادت ځاې ته تلل غواړي. کیم ورله د ښکته غرونو نه یو حکیم راوبللو چې په راتگ یې څو ورځې تیرېدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار کیم له کوره بهر ووتلو نو خبر شو چې د ده سره مله ټول خلک بیرته تللي و. د دوي کارونه سر ته رسیدلي و. کیم خپل غاښونه مسواکول چې یوه غرنۍ ښځه ورته رانزدې شوه. هغې په فیروزي سرپیچک سر تړلې و او ده ته یې یوه توبره وښودله چې یو بار اوړونکي ورته ښکته د غرونو له لمنو راوړی وه. دا توبره په هغه کچرې بار وه چې د خارجیانو سره وه او ښکته لویدلې و. کیم د هغې ښځې کور ته ورغلو او د توبری ټول شیان یې پر زمکه واړول. د دی په تل کی څو کاغذونه و چې په ترکي ژبه وربانديې څه لیکلي و. کیم پوهیدو چې د کرایټن هم دا اسناد پکار و. ده د توبری نه یو پرکار ځان ته وساتلو، څو د خواړو شیان یې ښځې ته ورکړل او پاتی توکي یې بیرته له غره ښکته ور واچول. ده یو غوز (جوز) په غاښونو مات کړو، یو لیک یې ولیکلو او په غوز کی یې بند کړو، بیا ښځی ته یې ورکړو چې شملی ته یې ورواستوي.

د هغه کلي خلکو ورله سبا نارۍ ورکړه. لامه کله تسبیح اړولې او کله به یې کیم ته د لارې نومونه ورښودل. بیا یې وویل، " د دی غرونو نه وراخوا د ونو لاندی به ما د خپلو همزولو سره لوبې او جنګونه کول. ما دری کاله په هند کی سفر وکړو خو خپله زمکه د مور په شان وي. اوس راته احساس کیږي چې زه بیرته د مور غیږې ته رانږدې شوم. خو هغه غشې په میدانونو کی پریوتې و، غرونو کی نه. ځکه خو زه هلته ورغلم. په دې دریو کالو کی د هند زمکې ما ته علم او ډېر درناوې راکړو. خو اوس د تګ وخت دی." کیم ورته وویل، ما یو حکیم درته رابللی دی چې علاج دی وکړي. لامه وویل، " زه خبر یم چې زما روح به نور څومره وخت په دی وجود کی پاتې وي، وګوره زما د ازاد کیدو وخت رانږدې دې."

کیم هغې ښځې ته وویل، چې دوي به دوه دری ورځې پلې سفر کوي او د لاری لپاره ورته ډوډۍ پکار وه. وروسته کیم د ډوډۍ توبره په اوږه واړوله، د لامه لاس یې ونیولو او له غرونو بلې خوا، ښکته لوري ته یې مزل پیل کړو. لامه د خپل پورا توان سره روان و خو کیم پوهیدو چې دی ناروغه و. کله کله به یې د هغه لاس پخپله اوږه کیښودو او لکه د امسا به یې د هغه کمزورې وجود په لاره وړلو. د شپې به یې په یوځاې کی اور بل کړو او دی به یې په کمبلو کی تاو کړو. زارۍ یې ورته وکړې چې بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار به یو کلي کی ایساریږي. خو لامه د ده خبره نه منله. کیم ورته پښې چاپي کولې او د ټولو اړتیاو خیال یې ساتلو. هغه اوس د پېټي او د لامه د وړلو نه سترې و خو زیار یې ایستلو چې لامه خپل منزل ته ورسوي. په بله ورځ دوي د واورې په یو داسې طوفان کی راګیر شول چې لاره یې نه شوه لیدې. اخر په یو ځای کیم راپریوتو او داسی احساس یې وکړو لکه چې په هواکی الوځي. بیا د ده زهن په تیارو کی ډوب شو.

څو ورځی وروسته کیم چې سترګې وغړولې نو په یوه توده کوټه کی په کټ پروت و. د ده سر ته محبوب علي او لامه دواړه ناست وو. د دوي په لیدو کیم د پاڅیدو هڅه وکړه خو بی شیمې و. د کړکی نه بهر هوا ورته بدله ښکاریده. دوي په یوه ګرمه سیمه کی وو. کیم وویل، "زه لکه چې سل کاله اوده ووم." محبوب علی وویل، ښه ده چې اوده وې او په هغه واورو کی مړ نشوې. هری بابو شمله کې راته ټول حال تیرکړو. کله چې کرایټن ته په غوز کی ستا لیک راورسیدو، نو مونږ پوه شو چې ستاسو وړاندی تګ به درته خطرناک وي. هم هغه وخت مو تاسو پسې خلک ورواستول او قسمت مو ښه و چې دواړو ته پر وخت کومک ورسیدو.

کیم لامه ته وکتل چې خپلې تسبې یې اړولې. د ده باور نه کیدو چې دی به ژوندی وي. هغه راپاسیدو د ده پښو ته یې لاس یوړو نو ده ورته په سر لاس کیښودو. بیا یې وویل، " زمونږ لټون پای ته رسیدلې دې. هلته په غرونو کی زه ناروغه ووم او نږدې وه چې خپل ځان می مرګ ته وړاندی کړی وې. خو بیا یو غږ راته وویل، " چې ته نه وې، نو دا ماشوم به څه کوي؟ " د دی پوښتنې ځواب راسره نه و. ته بې هوشه پروت وې او زه خبر ووم چې تا د بیرته تګ لاره نشوه موندلی.

بیا راکی دومره زور پیدا شو چې ته مې له هغه ځایه راوویستې لکه چې څوک مهې له اوبو راباسي. یو غږ راته وویل، سیند ته ورشه. ما چې ښکته وکتل نو هغه سیند چې ما لټوو راته مخکی بهیدو. ما د سیند په اوبو کی ټوپ کړ او چې تری راوتلم نو ځان می بیا د انسان په وجود کی ولیدو. هغه وخت مې احساس وکړو چې زه د ټولو ګناهونو نه پاک شوم." کیم د هغه په شونډو یوه موسکا ولیده. داسې موسکا چې یواځې خپل منزل ته رسیدلي کس په شونډو ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library